

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

49. aastakäik

29. detsember 2006

Sisukord

I Aktid, mille avaldamine on kohustuslik

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1889/2006, 20. detsember 2006, rahastamisvahendi loomise kohta demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas (demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend) 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1890/2006, 20. detsember 2006, millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 571/88 põllumajandusettevõtete struktuuri käsitlevate ühenduse uuringute korraldamise kohta seoses finantsraamistikuga aastateks 2007–2009 ning suurima ühenduse poolt Bulgaariale ja Rumeeniale hüvitatava summaga 12
- ★ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1891/2006, 18. detsember 2006, millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 6/2002 ja (EÜ) nr 40/94, et jõustada Euroopa Ühenduse ühinemine tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooniga 14

II Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik

Nõukogu

2006/953/EÜ:

- ★ Nõukogu otsus, 27. märts 2006, Euroopa Ühenduse ja Maroko Kuningriigi vahelise lennuühenduse teatavaid aspekte käsitleva lepingu allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta 17
- Euroopa Ühenduse ja Maroko Kuningriigi vaheline lennuühenduse teatavaid aspekte käsitlev leping 18

Hind: 22 EUR

(jätkub pöördel)

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

2006/954/EÜ:

- ★ Nõukogu otsus, 18. detsember 2006, millega kiidetakse heaks Euroopa Ühenduse ühinemine 2. juulil 1999. aastal Genfis vastu võetud tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooniga 28

2006/955/EÜ, Euratom:

- ★ Nõukogu otsus, 18. detsember 2006, millega muudetakse Euroopa Ühenduste Kohtu kodukorda keelekasutuse osas 44

2006/956/EÜ, Euratom:

- ★ Nõukogu otsus, 18. detsember 2006, millega muudetakse Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu kodukorda keelekasutuse osas 45

2006/957/EÜ:

- ★ Nõukogu otsus, 18. detsember 2006, keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni muudatuse sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel 46

2006/958/EÜ:

- ★ Nõukogu otsus, 19. detsember 2006, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise vastavushindamise vastastikuse tunnustamise kokkuleppe läbivaatamist käsitleva Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kokkuleppe sõlmimise kohta 50

2006/959/EÜ:

- ★ Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate otsus, 4. detsember 2006, ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahelisele Euroopa–Vahemere lennunduslepingule allakirjutamise ja selle ajutise kohaldamise kohta ⁽¹⁾ 55

Ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vaheline Euroopa–Vahemere lennundusleping 57

Euroopa Liidu lepingu VI jaotise kohaselt vastuvõetud aktid

- ★ Nõukogu eelnõu: raamotsus 2006/960/JHA, 18. detsembri 2006, Euroopa Liidu liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahelise teabe ja jälitusteabe vahetamise lihtsustamise kohta 89

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1889/2006,**20. detsember 2006,****rahastamisvahendi loomise kohta demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas
(demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 179 lõiget 1 ning artikli 181a lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

toimides vastavalt asutamislepingu artiklis 251 osutatud menetlusele, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Abi kavandamise ja andmise uue raamistiku ettepanek on tehtud selleks, et muuta ühenduse välisabi tulemuslikumaks ja läbipaistvamaks. Nõukogu 17. juuli 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1085/2006 ⁽²⁾ luuakse ühinemisele abi rahastamisvahend (IPA) ühenduse abi andmiseks kandidaatriikidele ja võimalikele kandidaatriikidele. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1638/2006 ⁽³⁾ luuakse Euroopa naabrus- ja partnerlusvahend (ENPI), mille kaudu antakse otsetoetust ELi Euroopa naabruspoliitikale. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1889/2006 ⁽⁴⁾ luuakse arengukoostöö rahastamisvahend (DCI). Nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1889/2006 ⁽⁴⁾ luuakse rahastamisvahend koostööks tööstusriikide ning teiste kõrge sissetulekuga riikide ja territooriumidega (ICI). Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1717/2006 ⁽⁵⁾ luuakse stabiilsuse rahastamisvahend (IfS), mis tagab abi kriisiolukordades ja kriisiolukorra tekimisel ning konkreetsete ülemaailmsete ja piirkonnäiliste ohtude korral. Käesoleva määrusega luuakse rahastamisvahend demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas (demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend), mis võimaldab abi andmist sõltumata kolmandate riikide valitsuste ja muude ametivõimude nõusolekust.

(2) Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikes 1 sätestatakse, et liit on rajatud vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetele, mis on ühised kõikidele liikmesriikidele.

(3) Demokraatia ja õigusriigi edendamine, arendamine ja tugevdamine ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine on ühenduse arengupoliitika ning kolmandate riikidega tehtava majandus-, finants- ja tehnilise koostöö peaesmärk ⁽⁶⁾ Kohustus austada, edendada ja kaitsta demokraatlikke põhimõtteid ja inimõigusi on ühenduse ja kolmandate riikide vaheliste lepinguliste suhete oluline element. ⁽⁷⁾

(4) Rahastamisvahend edendab nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni 20. detsembri 2005. aastal ühiselt vastu võetud arengupoliitika seisukoha "Euroopa arengukonsensus" eesmärkide saavutamist. ⁽⁸⁾ Euroopa arengukonsensuses rõhutatakse, et "vaesuse vähendamiseks ja jätkusuutliku arengu saavutamiseks on vaja saavutada edu inimõiguste kaitsmisel, hea valitsemistava rakendamisel ja demokratiseerimisel", aidates sellega kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele.

(5) Kuna arengukonsensuses on veel kord kinnitatud, et soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste edendamine on põhiline inimõigus ja sotsiaalse õigluse küsimus, mis samuti aitab kaasa kõikide aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele ning Kairo tegevuskava ja ÜRO naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsiooni täitmisele, pööratakse käesolevas määruses suurt tähelepanu soolisele võrdõiguslikkusele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2006. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta otsus.

⁽²⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 82.

⁽³⁾ ELT L 310, 9.11.2006, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 386, 29.12.2006, p. 1

⁽⁵⁾ ELT L 327, 24.11.2006, lk 1.

⁽⁶⁾ Komisjoni 8. mai 2001. aasta teatis Euroopa Liidu rollist inimõiguste ja demokratiseerimise edendajana kolmandates riikides.

⁽⁷⁾ Komisjoni 23. mai 1995. aasta teatis demokraatlike põhimõtete ja inimõiguste austamise kaasamisest ühenduse ja kolmandate riikide vahelisesse lepingutesse.

⁽⁸⁾ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

- (6) Nimetatud rahastamisvahend annab panuse Euroopa Liidu lepingu artikli 11 lõikes 1 sätestatud ja ELi suunistes esitatud Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärgi saavutamisse, eelkõige demokraatia ja õigusriigi arengu ja tugevdamise ning inimõiguste ja põhivabaduste austamise seisukohast.
- (7) Ühenduse panus demokraatia ja õigusriigi arengusse ja tugevdamisse ning inimõiguste ja põhivabaduste austamisse lähtub üldpõhimõtetest, mis on sätestatud rahvusvahelises inimõiguste kogus ja ÜROs vastu võetud kõigis muudes inimõigusi käsitlevates õigusaktides, samuti asjaomastes piirkondlikes inimõigusi käsitlevates õigusaktides.
- (8) Demokraatia ja inimõigused on omavahel lahutamatu seotud. Kui sõna- ja ühinemisvabadus on poliitilise pluralismi ja demokraatliku protsessi eeltingimuseks, siis demokraatlik kontroll ja võimude lahusus on olulised sõltumatu kohtuvõimu ja õigusriigi põhimõtete säilitamiseks, mis omakorda tagavad inimõiguste tõhusa kaitse.
- (9) Inimõigusi käsitletakse üldtunnustatud rahvusvaheliste normide valguses, kuid demokraatiat tuleb vaadelda ka seestpoolt areneva protsessina, mis hõlmab ühiskonna kõiki sektoreid ning tervet rida institutsioone, eelkõige riikide demokraatlikke parlamente, mille ülesanne on tagada osalus, esindatus, valmisolek reageerimiseks ja vastutus. Kuigi inimõigusi austava kultuuri juurutamine ja püsivaks muutmine ning oma kodanike jaoks demokraatia toimimapanek on arenevate demokraatiate puhul eriti kiireloomuline ja raske ülesanne, on see eelkõige pidev väljakutse asjaomase riigi kodanikele endile, vähendamata samas rahvusvahelise kogukonna kohustusi.
- (10) Eespool loetletud küsimuste tulemuslikuks, läbipaistvaks, õigeaegseks ja paindlikuks lahendamiseks enne 31. detsembrist 2006, kui kaotavad kehtivuse nõukogu 29. aprilli 1999. aasta määrus (EÜ) nr 975/1999, millega nähakse ette nõuded selliste arengukoostöömeetmete rakendamise kohta, mille eesmärk on aidata kaasa üldisele eesmärgile arendada ja tugevdada demokraatiat ja õigusriiki ning austada inimõigusi ja põhivabadusi ⁽¹⁾ ja nõukogu 29. aprilli 1999. aasta määrus (EÜ) nr 976/1999, millega nähakse ette nõuded selliste ühenduse meetmete (välja arvatud arengukoostöömeetmete) rakendamise kohta, mille eesmärk on aidata ühenduse koostööpoliitika raames kaasa üldisele eesmärgile arendada ja tugevdada demokraatiat ja õigusriiki ning austada inimõigusi ja põhivabadusi kolmandates riikides ⁽²⁾ mis on olnud Euroopa demokraatia ja inimõiguste algatuse õiguslikuks aluseks, on vaja konkreetseid rahalisi vahendeid ning eraldi rahastamisvahendit, millega saaks tööd jätkata sõltumatult, jäädes samal ajal sellega seotud ühenduse välisabi vahendite ja Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise partnerluslepingu ⁽³⁾ täienduseks ja tugevdamiseks.
- (11) Käesoleva määruse alusel antav ühenduse abi on täienduseks demokraatiat ja inimõigusi toetavate poliitikavaldkondade rakendamise mitmesugustele muudele ELi vahenditele, mis ulatuvad poliitilisest dialoogist ja diplomaatilisest demaršidest kuni erinevate finants- ja tehnilise koostöö vahenditeni, kaasa arvatud nii geograafilised kui ka temaatilised programmid. See täiendab ka uut stabiilsusvahendit kriisidega seotud sekkumiste korral.
- (12) Lisaks ja täienduseks meetmetele, mis on partnerriikidega kokku lepitud koostööle ühinemisele vahendi, Euroopa naabus- ja partnerlusvahendi, arengukoostöö ja majanduskoostöö vahendi, AKV riikidega Cotonous sõlmitud lepingu, tööstus- ja muude kõrge sissetulekutasemega riikide ja piirkondadega tehtava koostöö rahastamisvahendi ja stabiilsusvahendi raames, annab ühendus partnerluses kodanikuühiskonnaga käesoleva määruse alusel abi ülemaailmsete, piirkondlike, riiklike ja kohalike inimõiguste ja demokratiseerimise probleemide lahendamiseks, mis hõlmab kogu riigist sõltumatute ning kõikide inimõiguste ja demokraatia edendamiseks aktiivselt tegutsevate üksikisikute või rühmade sotsiaaltegevust.

⁽¹⁾ EÜT L 120, 8.5.1999, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 2110/2005 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 120, 8.5.1999, lk 8. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 23).

⁽³⁾ ELT L 317, 15.12.2000, lk 3; ELT L 385, 29.12.2004, lk 88.

- (13) Ajal mil demokraatia ja inimõiguste eesmärged tuleb üha enam rahastamisvahenditesse süvalaiendada, on käesoleva määruse kohaselt antaval ühenduse abil eriline täiendav osa, võttes arvesse selle ülemaailmset olemust ja sõltumatust kolmandate riikide valitsuste ja muude ametivõimude nõusolekust. See võimaldab teha koostööd kodanikuühiskonnaga tundlikes inimõiguste ja demokraatia küsimustes, sealhulgas rändajate inimõiguste kasutamine ning varjupaigataotlejate ja riigisisest ümberasustatud isikute õigused, tagades paindlikkuse tingimuste muutumise või uuenduslikkuse toetamise korral. See võimaldab ühendusel rahvusvahelisel tasandil väljendada ja toetada konkreetseid eesmärged ja meetmeid, mis ei ole seotud geograafiliselt ega kriisidega, mis võivad vajada hargmaist lähenemist või hõlmata operatsioone nii ühenduses kui ka kolmandates riikides. See pakub vajalikku raamistikku selliste operatsioonide jaoks nagu ELi sõltumatute valimiste vaatlemise missioonide toetamine, mis nõuavad poliitika sidusust, ühtset juhtimissüsteemi ja ühiseid tegutsemisstandardeid.
- (14) demokraatia arendamisel ja kindlustamisel käesoleva määruse alusel tuleks kaasata ka demokraatlikke parlamente ja nende suutlikkust demokraatlikke reformiprotsesse toetada ning edendada. Riikide parlamente tuleks seetõttu lugeda käesoleva määruse tähenduses abikõlblikeks organiteks, kui see on vajalik määruse eesmärkide saavutamiseks ja juhul, kui kavandatavat meedet ei ole võimalik rahastada ühenduse mõne seonduva välisabi vahendi raames.
- (15) 21. jaanuari 2001. aasta suunistes välisabi koostööstamise tugevdamise kohta ühenduse, mida esindab komisjon, ning liikmesriikide vahel rõhutatakse, et ELi välisabi tuleb paremini koostööstada demokratsiseerimise toetamise ning inimõiguste ja põhivabaduste edendamise valdkondades kogu maailmas. Komisjon ja liikmesriigid peaksid tagama asjaomaste abimeetmete vastastikuse täiendavuse ja ühtsuse, vältides kattumist ja dubleerimist. Komisjon ja liikmesriigid peaksid taotlema tihedamat koostööstamist teiste rahastajatega. Ühenduse poliitika arengukoostöö valdkonnas peaks liikmesriikide poliitikat täiendama.
- (16) Demokraatia ja inimõiguste edendamiseks mõeldud ühenduse abi olulisuse ja ulatuse tõttu tuleb komisjonil Euroopa Parlamendiga regulaarselt ja sageli teavet vahetada.
- (17) Komisjonil tuleb programmitöö võimalikult varases etapis konsulteerida kodanikuühiskonna esindajatega, samuti muude abiandjate ja osapooltega, et lihtsustada nende osalemist ning tagada abimeetmete võimalikult suur vastastikune täiendavus.
- (18) Ühendus peab suutma kiiresti reageerida ettenägematu-tele vajadustele erakordsetes olukordades, et näidata üles usaldusvärsust ja tulemuslikkust demokraatia ja inimõiguste edendamisel riikides, kus sellised olukorrad teki- vad. Seetõttu peab komisjonil olema võimalus otsustada erimeetmeid, mida strateegiadokumentides ei käsitleta. See abi juhtimise vahend on samalalaadne muude välisabi rahastamisvahendite omadega.
- (19) Ühendus peaks ühtlasi suutma paindlikult ja õigeaegselt reageerida inimõiguste kaitsjate erivajadustele sihtotstarbeliste meetmete abil, mis ei kuulu projektikonkursside alla. Peale selle võivad finantsmääruse tingimuste kohaselt abikõlblikuks osutada ka üksused, mis ei ole nende suhtes kohaldatava riikliku õiguse alusel juriidilised isikud.
- (20) Käesoleva määrusega sätestatakse 2007.–2013. aastaks rahastamispakett, mis on eelarvepädevale institutsioonile peamiseks lähtesummaks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise 17. mai 2006. aasta institutsiooni- devahelise kokkuleppe eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾ punkti 37 tähenduses.
- (21) Tuleb tagada finantsabi Euroopa inimõiguste ja demokra- tiseerimise valdkonna magistriprogrammi ja EL-ÜRO sti- pendiumiprogrammi pakkuvale Euroopa ülikoolidevaheline inimõiguste ja demokratsiseerimise edendamise keskusele pärast selle rahastamise õiguslikuks aluseks oleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta otsuse (millega kehtestatakse ühenduse tege- vusprogramm Euroopa tasandil tegutsevate asutuste eden- damiseks ning haridus- ja koolituslaste eritegevuste edendamiseks) ⁽²⁾ kehtivuse kaotamist 2006. aasta lõpus.
- (22) Euroopa Liidu valimisvaatlusmissioonid toetavad oluliselt ja edukalt demokraatlikke protsesse kolmandates riiki- des ⁽³⁾ Kuid demokraatia edendamine nõuab palju enam kui üksnes valimisi. ELi valimisvaatlusmissioonide kulud ei tohiks seetõttu hõlmata ebaproportsionaalselt suurt osa käesoleva määruse alusel kättesaadavast kogurahastamisest.

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 138, 30.04.2004, lk 31.

⁽³⁾ Komisjoni 11. aprilli 2000. aasta teatis ELi valimisabi ja -vaatluste kohta.

(23) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽¹⁾

(24) Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt on vaja ja kohane käesoleva määruse põhieesmärkide saavutamiseks sätestada demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi eeskirjad. Käesolevas määruses piirdatakse sellega, mis on vajalik eesmärgi saavutamiseks kooskõlas asutamislepingu artikli 5 kolmanda lõiguga.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

EESMÄRGID JA REGULEERIMISALA

Artikkel 1

Eesmärgid

1. Käesoleva määrusega luuakse demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend, mille kaudu ühendus annab abi ühenduse arengu- ning kolmandate riikidega tehtava majandus-, finants- ja tehnilise koostööpoliitika raames, kooskõlas Euroopa Liidu tervikliku välispoliitikaga, andes sellega panuse demokraatia ja õigusriigi ning inimõiguste ja põhivabaduste austamise arendamisse ja tugevdamisse.

2. Selline abi on eelkõige suunatud:

- a) austuse suurendamisele inimõiguste ja põhivabaduste vastu ning nende järgimisele, nagu välja kuulutatud inimõiguste ülddeklaratsioonis ning muudes rahvusvahelistes ja piirkondlikes inimõigusi käsitlevates õigusaktides ning demokraatia ja demokraatlike reformide edendamisele ja tugevdamisele kolmandates riikides, peamiselt toetusena kodanikuühiskonna organisatsioonidele ning inimõiguskaitsete ja kuritarvituse ja represseerimise ohvrite toetamise ning solidaarsuse näol nendega ja tugevdades kodanikuühiskonna tegevust inimõiguste ning demokraatia edendamise alal;
- b) inimõiguste kaitse, edendamise ja järelevalve rahvusvahelise ja piirkondliku raamistiku toetamisele ja tugevdamisele, demokraatia ja õigusriigi edendamisele ja kodanikuühiskonna aktiivse rolli tugevdamisele selles raamistikus;

- c) usalduse suurendamisele valimisprotsessi suhtes ja selle protsessi usaldusvääruse suurendamisele, eelkõige valimisvaatlusmissioonide ning protsessis osalevate kohalike kodanikuühiskonna organisatsioonide kaudu;

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Võttes arvesse artikleid 1 ja 3, peab ühenduse abi olema seotud järgmiste valdkondadega:

- a) osalus- ja esindusdemokraatia, sealhulgas parlamentaarse demokraatia ja demokratiseerimisprotsesside edendamine ja tõhustamine, peamiselt kodanikuühiskonna organisatsioonide kaudu, sealhulgas:
  - i) ühinemis- ja kogunemisvabaduse, isikute takistamatu liikumise, mõtte- ja sõnavabaduse, sealhulgas kunstilise ja kultuurilise väljenduse vabaduse, sõltumatute massiteabevahendite ja teabe takistamatu ligipääsetavuse edendamisel ning nende vabaduste kasutamisele administratiivsete tõkete seadmise, kaasa arvatud tsensuuri vastase võitluse edendamisel;
  - ii) õigusriigi tugevdamisel, kohtute sõltumatuse edendamisel, õiguslike ja institutsiooniliste reformide ergutamisel ja hindamisel ning õigusemõistmisele juurdepääsu edendamisel;
  - iii) Rahvusvahelise Kriminaalkohtu, ajutiste rahvusvaheliste kriminaalkohtute, üleminekuõiguse protsesside ning tõe ja leppimise mehhanismide edendamisel ja tugevdamisel;
  - iv) reformide toetamisel tulemusliku ja läbipaistva demokraatliku vastutuse ja järelevalve saavutamiseks, kaasa arvatud julgeoleku- ja õigusvaldkonna järelevalve, ning korruptsioonivastaste meetmete ergutamisel;
  - v) poliitilise pluralismi ja demokraatliku poliitilise esindatuse edendamisel ning kodanike, eriti marginaalsete rühmade poliitilise osaluse julgustamisel kohaliku, piirkondliku ja riikliku tasandi demokraatlikes reformiprotsessides;
  - vi) meeste ja naiste võrdse osalemise edendamisel ühiskondlikus, majanduslikus ja poliitilises elus ning naiste võrdsete võimaluste, võrdse osalemise ja poliitilise esindatuse toetamisel;
  - vii) rühmahuvide rahumeelset lepitamist hõlbustavate meetmete, sealhulgas inimõiguste ja demokratiseerimisega seotud usaldust suurendavate meetmete toetamisel;

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

- b) inimõiguste ja põhivabaduste edendamine ja kaitsmine nagu välja kuulutatud inimõiguste ülddeklaratsioonis ja teistes kodanike, poliitilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi õigusi käsitlevates rahvusvahelistes õigusaktides, peamiselt kodanikuühiskonna organisatsioonide toetuse abil, sealhulgas seoses:
- i) surmanuhtluse kaotamise, piinamise, väärkohtlemise ning muu julma, ebainimliku ja alandava kohtlemise või karistamise ärahoidmise ning piinamise ohvrite rehabiliteerimisega;
  - ii) inimõiguste kaitsjate toetuse, kaitse ja abistamisega lähitaval ÜRO deklaratsiooni (üksikisikute, rühmituste ja ühiskondlike asutuste õiguse ja vastutuse kohta edendada ja kaitsta üldtunnustatud inimõigusi ja põhivabadusi) artiklist 1;
  - iii) võitlusega rassismi ja ksenofoobia ning mistahes põhjusel diskrimineerimise vastu, sealhulgas diskrimineerimine soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvahemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu;
  - iv) põlisrahvaste ja vähemustesse ning etnilistesse rühmadesse kuuluvate inimeste õigustega;
  - v) naiste õigustega, nagu välja kuulutatud ÜRO konventsioonis naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ja selle fakultatiivsetes protokollides, sealhulgas naiste suguelundite moonutamise, sunnitud abielude, nn auroimade, naistega kaubitsemise ja mis tahes muu naistevastase vägivallega võitlemise meetmed;
  - vi) laste õigustega, nagu välja kuulutatud lapse õiguste konventsioonis ja selle fakultatiivsetes protokollides, sealhulgas võitlus lapstööjõu kasutamise, lastega kaubitsemise ja laste prostitutsiooni ning lapssõdurite värbamise ja kasutamise vastu;
  - vii) puuetega inimeste õigustega;
  - viii) põhiliste töönormide ja ettevõtete sotsiaalse vastutuse edendamise;ga;
  - ix) hariduse, väljaõppe ja seirega inimõiguste ja demokraatia valdkonnas ning valdkonnas, mida hõlmab lõike 1 punkt a (vii);
  - x) inimõiguste kaitsmises või edendamises ning lõike 1 punktis a (vii) nimetatud meetmetes osalevate kohalike, riiklike, piirkondlike ja rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonide toetamisega;
- c) inimõiguste kaitse, õiguse, õigusriigi põhimõtete ja demokraatia edendamise rahvusvahelise raamistiku tugevdamine järgmiselt:
- i) toetades rahvusvahelisi ja piirkondlikke inimõiguste, õiguse, õigusriigi ja demokraatia arendamisega tegelevaid rahastamisvahendeid;
  - ii) soodustades kodanikuühiskonna koostööd rahvusvaheliste ja piirkondlike valitsustevaheliste organisatsioonidega ja toetades kodanikuühiskonna tegevust, mille eesmärk on edendada ja jälgida rahvusvaheliste ja piirkondlike inimõigusi, õiglust, õigusriiki ja demokraatiat käsitlevate õigusaktide rakendamist;
  - iii) edendades rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimist;
- d) usalduse tõstmine demokraatlike valimisprotsesside vastu ning nende usaldusvärsuse ja läbipaistvuse suurendamine, eriti:
- i) Euroopa Liidu valimisvaatlusmissioonide korraldamisega;
  - ii) muude valimisprotsessi jälgimise meetmete kaudu;
  - iii) panustades kodanikuühiskonna organisatsioonide valimisvaatlusvõime arendamisse piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning toetades nende valimisprotsessis ning selle järelmeetmetes osalemise algatusi;
  - iv) Euroopa Liidu valimisvaatlusmissioonide soovitude rakendamiseks võetavate meetmete toetamisega, eriti kodanikuühiskonna organisatsioonide kaudu.
2. Kõigi käesolevas määruses osutatud abimeetmete puhul tuleb igal asjakohasel juhul edendada ja kaitsta sugudevahelist võrdsust, laste õigusi, põlisrahvaste õigusi ja puuetega inimeste õigusi ning võtta arvesse haavatavate rühmade õiguste suurendamise, osalemise ja mittediskrimineerimise ning vastutuse põhimõtteid.
3. Käesolevas määruses osutatud abimeetmeid tuleb rakendada kolmandate riikide territooriumil või need peavad olema otseselt seostatavad kolmandates riikides tekkivate olukordadega või otseselt seotud ülemaailmsete või piirkondlike meetmetega.

Artikkel 3

Ühenduse abi täiendavus ja sidusus

1. Käesoleva määruse alusel antav ühenduse toetus peab olema kooskõlas ühenduse arengukoostöö poliitikaraamistikuga ja Euroopa Liidu välispoliitikaga tervikuna ning täiendama abi, mida antakse vastavalt sellega seonduvatele ühenduse välisabi vahenditele ja partnerluslepingule Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel. Käesoleva määruse kohaselt antakse täiendavat ühenduse abi selleks, et tugevdada sellega seonduvate välisabi vahendite meetmeid.
2. Komisjon tagab, et käesoleva määruse kohaselt võetavad meetmed on kooskõlas ühenduse üldise poliitikaraamistikuga ning eriti eespool nimetatud vahendite eesmärkidega, samuti muude asjakohaste ühenduse meetmetega.
3. Ühenduse ja liikmesriikide abimeetmete tõhususe ja järjepidevuse parandamiseks kavatses komisjon tagada nii enda kui ka liikmesriikide tegevuse parema kooskõlastamise nii otsustamise tasandil kui ka praktilises tegevuses. Kooskõlastamine hõlmab regulaarseid konsultatsioone ja eelkõige kohapealset sagedast asjakohase teabe vahetamist, sh teiste abiandjatega, abiandmise erinevates etappides.
4. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja vahetab temaga regulaarselt arvamusi.
5. Komisjon otsib igal tasandil võimalusi regulaarseks teabevahetuseks kodanikuühiskonnaga, sealhulgas kolmandates riikides.

II JAOTIS

RAKENDAMINE

Artikkel 4

Üldine rakendusraamistik

Käesoleva määruse alusel antav ühenduse abi tuleb rakendada järgmistele meetmetele kaudu:

- a) strateegiadokumendid ja nende võimalikud ülevaatused;
- b) iga-aastased tegevusprogrammid;
- c) erimeetmed;
- d) ajutised meetmed.

Artikkel 5

Strateegiadokumendid ja nende täiendused

1. Strateegiadokumendid peavad sätestama ühenduse strateegia käesoleva määruse kohaselt antava ühenduse abi suhtes, ühenduse prioriteetidid, rahvusvahelise olukorra ning peamiste partnerite tegevuse. Need peavad olema kooskõlas käesolevas määruses sätestatud üldise mõtte, eesmärkide, reguleerimisala ja põhimõtetelega.
2. Strateegiadokumendis peavad olema sätestatud prioriteetset valdkonnad, mille ühendus on rahastamiseks valinud, eesmärgid, oodatavad tulemused ja tulemuslikkuse näitajad. Samuti peavad strateegiadokumendid sisaldama eraldiste soovituslikku jaotust, nii üldiste kui ka prioriteetsete valdkondade kaupa; vajadusel võib soovitusliku jaotuse esitada vahemikena.
3. Strateegiadokumendid ja nende täiendused tuleb vastu võtta artikli 17 lõikes 2 kirjeldatud menetluse kohaselt. Need ei tohi hõlmata väljapoole käesoleva määruse kehtivusaega jäävat perioodi. Strateegiadokumendid tuleb läbi vaadata pärast poole kehtivusaja möödumist või vajaduse korral.
4. Komisjon ja liikmesriigid vahetavad teavet ja konsulteerivad programmitöö varajases staadiumis nii omavahel kui ka teiste abiandjate ja osapooltega, kaasa arvatud kodanikuühiskonna esindajatega, et edendada oma koostöömeetmete vastastikust täiendavust.

Artikkel 6

Iga-aastased tegevusprogrammid

1. Olenemata artiklist 7 võtab komisjon iga-aastaseid tegevusprogramme vastu artiklis 5 osutatud strateegiadokumentide ja nende ülevaatusete alusel.
2. Iga-aastastes tegevusprogrammides peab olema kindlaks määratud taotletavad eesmärgid, sekkumisvaldkonnad, oodatavad tulemused, halduskord ja kavandatav rahastamise kogusumma. Nendes võetakse arvesse ühenduse abi varasemal rakendamisel saadud kogemusi. Programmid peavad sisaldama rahastatavate meetmete kirjeldust, igaks meetmeks eraldatud summasid ning rakendamise näidisajakava. Eesmärgid peavad olema mõõdetavad ning neil peavad olema ajalised raamid.
3. Iga-aastased tegevusprogrammid ja nende täiendused tuleb vastu võtta artikli 17 lõikes 2 kirjeldatud menetluse kohaselt. Kui iga-aastase tegevusprogrammi muudatused ei ületa 20 % eraldatud üldsummast, võtab need muudatused vastu komisjon. Komisjon teavitab sellest artikli 17 lõikes 1 osutatud komiteed.
4. Kui iga-aastast tegevusprogrammi ei ole veel vastu võetud, võib komisjon erandkorras artiklis 5 osutatud strateegiadokumentide alusel võtta meetmeid, mida iga-aastases tegevusprogrammis ei ole ette nähtud, lähtudes samadest eeskirjadest ja menetlustest kui iga-aastase tegevusprogrammi puhul.

*Artikkel 7***Erimeetmed**

1. Olenemata artiklist 5 võib komisjon ettenägematu ja nõuetekohaselt põhjendatud vajaduse või erandliku olukorra korral võtta erimeetmeid, mida strateegiadokumendid ei hõlma.

2. Erimeetmetes peab olema kindlaks määratud taotletavad eesmärgid, tegevusvaldkonnad, oodatavad tulemused, halduskord ja rahastamise kogusumma. Erimeetmed peavad sisaldama rahastatavate meetmete kirjeldust, igaks meetmeks eraldatud summaksid ning nende rakendamise näidisajakava. Nendes määratletakse tulemuslikkuse näitajate liik, mille üle tuleb erimeetmete rakendamisel teostada järelevalvet.

3. Kui selliste meetmete maksumus on 3 000 000 EUR või rohkem, võtab komisjon need vastu artikli 17 lõikes 2 kirjeldatud menetluse kohaselt.

4. Erimeetmete puhul, mille maksumus on vähem kui 3 000 000 EUR, saadab komisjon 10 päeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist Euroopa Parlamendile ja liikmesriikidele teate.

*Artikkel 8***Tugimeetmed**

1. Käesoleva määruse alusel toimuv ühenduse rahastamine võib hõlmata kulusid, mis on seotud käesoleva määruse rakendamiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks otseselt vajalike ettevalmistamis-, jälgimis-, järelevalve-, auditi- ja hindamistoimingutega, näiteks uuringud, kohtumised, teave, teadlikkuse tõstmine, koolitus ja kirjastamistegevus, sealhulgas kodanikuühiskonda esindavatele partneritele mõeldud koolitus- ja haridusmeetmed; kulusid, mis on seotud teabevahetuse arvutivõrkudega, ning muid haldus- või tehnilise abi kulusid, mida on programmi juhtimiseks vaja. Rahastamine võib vajadusel hõlmata kulusid abimeetmete ühendusepõhise iseloomu esiletoomiseks ning abimeetmete eesmärkide ja tulemuste selgitamiseks asjaomaste riikide üldsusele.

2. Ühendus rahastab ka käesoleva määruse alusel komisjoni delegatsioonide kulusid, mis hõlmavad rahastatavate operatsioonide juhtimiseks vajalikku haldustega.

3. Komisjon võtab strateegiadokumentides käsitlemata tugimeetmed vastu artiklis 5 osutatud viisil, kooskõlas artikli 7 lõigetega 3 ja 4.

*Artikkel 9***Ajutised meetmed**

1. Olenemata artiklist 5, võib komisjon sihtotstarbelisel alusel eraldada väikesi toetusi inimõiguste kaitsjatele kiireloomulistele kaitsevajadustele reageerimiseks.

2. Komisjon teavitab ellu viidud ajutistest meetmetest regulaarselt Euroopa Parlamenti ja liikmesriike.

*Artikkel 10***Abikõlblikkus**

1. Ilma et see piiraks artikli 14 kohaldamist, on käesoleva määruse kohaselt artiklites 6, 7 ja 9 osutatud abimeetmete rakendamise eesmärgil rahastamiskõlblikud järgmised sõltumatult ja usaldusväärsetelt tegutsevad asutused ja osapooled:

- a) kohaliku, riikliku, piirkondliku ja rahvusvahelise tasandi kodanikuühiskonna organisatsioonid, sh valitsusvälised mittetulunduslikud organisatsioonid ja sõltumatud poliitilised fondid, ühenduse organisatsioonid ning erasektori mittetulundusühingud, institutsioonid ja organisatsioonid, ja nende võrgustikud;
- b) kohaliku, riikliku, piirkondliku ja rahvusvahelise tasandi avaliku sektori mittetulundusühingud, institutsioonid ja organisatsioonid ning võrgustikud;
- c) riiklikud, piirkondlikud ja rahvusvahelised parlamentaarsed organid, kui see on vajalik käesoleva vahendi eesmärkide saavutamiseks ja juhul kui kavandatavat meetet ei ole võimalik rahastada ühenduse mõne seonduva välisabi vahendi raames;
- d) rahvusvahelised ja piirkondlikud valitsustevahelised organisatsioonid;
- e) füüsilised isikud, kui see on vajalik käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks.

2. Muid asutusi ja osapooli, keda ei ole lõikes 1 loetletud, võib rahastada erandkorras ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, tingimusel et see on vajalik käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks.

*Artikkel 11***Menetluskord**

1. Käesoleva määruse kohaselt rahastatavaid abimeetmeid tuleb rakendada kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmäärust. ⁽¹⁾ ning selle täiendustega tsentraliseeritult või ühise juhtimise kaudu koos rahvusvaheliste organisatsioonidega vastavalt nimetatud määruse artikli 53 lõikele 1.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

2. Kaasrahastamisel ja muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib komisjon vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklile 54 otsustada anda avaliku võimu teostamise ja eelkõige eelarve täitmise seotud ülesandeid nimetatud määruse artikli 54 lõike 2 punktis c osutatud asutustele.

Artikkel 12

Eelarvelised kulukohustused

1. Eelarvelised kulukohustused võetakse kooskõlas artiklitega 6, 7, 8 ja 9 tehtud komisjoni otsuste alusel.

2. Ühenduse rahastamine võib toimuda ühes järgmistest õiguslikest vormidest:

- a) toetuslepingud, toetuse määramise otsused või kaasrahastamise kokkulepped;
- b) kokkulepped vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklile 54;
- c) hankelepingud;
- d) töölepingud.

Artikkel 13

Rahastamise liigid

1. Ühendus võib rahalist abi anda järgmises vormis:

- a) projektid ja programmid;
- b) artikli 10 lõike 1 punktis d osutatud rahvusvaheliste ja piirkondlike valitsustevaheliste organisatsioonide poolt esitatud projektide rahastamiseks mõeldud toetused;
- c) väikesed toetused inimõiguste kaitsjatele vastavalt artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktile ii kiireloomulisteks kaitsevajadusteks artikli 9 lõike 1 raames;
- d) toetused ÜRO inimõiguste ülemkomissari büroo tegevuskulude hüvitamiseks;
- e) Euroopa ülikoolidevaheline inimõiguste ja demokraatiseerimise edendamise keskuse (EIUC) tegevuskulude, eriti Euroopa inimõiguste ja demokraatiseerimise valdkonna magistriprogrammi ja kolmandate riikide kodanikele mõeldud EL-ÜRO stipendiumiprogrammi toetused, samuti muude inimõigusi ja demokraatiseerimist edendavate haridus-, väljaõppe- ja uurimismeetmete tegevuskulude toetused;

f) sissemaksed rahvusvahelistesse fondidesse, näiteks rahvusvaheliste või piirkondlike organisatsioonide hallatavatesse fondidesse;

g) inim- ja materiaalsed ressursid Euroopa Liidu valimisvaatlusmissioonide tulemuslikuks läbiviimiseks;

h) riigihankelepingud määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 88 tähenduses.

2. Käesoleva määruse alusel rahastatavaid meetmeid võivad kaasrahastada:

- a) liikmesriigid ja nende kohalikud omavalitsused, eelkõige nende avalik-õiguslikud ja riigi osalusega asutused;
- b) muud doonorriigid ja eelkõige nende avalik-õiguslikud ja riigi osalusega asutused;
- c) rahvusvahelised ja piirkondlikud valitsustevahelised organisatsioonid;
- d) äriühingud ja muud eraõiguslikud organisatsioonid ja ettevõtjad, ametiühingud, ametiühingute liidud ning muud valitsusvälised osalised.

3. Paralleelse kaasrahastamise puhul jaotatakse projekt või programm mitmeks selgeks eraldi osaks, millest igaüks rahastavad eri partnerid, kes kaasrahastavad nii, et rahastamise lõppkasutust on alati võimalik kindlaks määrata. Ühise kaasrahastamise puhul jaotatakse projekti või programmi kogukulu kaasrahastavate partnerite vahel ning vahendid ühendatakse nii, et ei ole võimalik kindlaks määrata allikat mis tahes toiminguks, millest projekti või programmi konkreetset osa rahastati.

4. Ühise kaasrahastamise korral võib komisjon ühismeetmete rakendamiseks vastu võtta ja hallata vahendeid lõike 2 punktides a, b ja c osutatud isikute nimel. Selliseid vahendeid käsitletakse sihtotstarbelise tuluna kooskõlas nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikliga 18.

5. Kaasrahastamisel ja muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib komisjon anda avaliku võimu teostamise ja eelkõige eelarve täitmise seotud ülesandeid määruse 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punktis c osutatud isikutele.

6. Ühenduse abi ei kasutata maksude, tollimaksude või muude lõivude tasumiseks saajariigis.

Artikkel 14

Osalemis- ja päritolueeskirjad

1. Käesoleva määruse alusel rahastatavate hanke- või toetuslepingute sõlmimise konkursil võivad osaleda kõik ühenduse liikmesriikide, Euroopa Ühenduse poolt tunnustatud ühinevate riikide või ametlike kandidaatriikide või Euroopa Majanduspiirkonna riikide kodanikest füüsilised isikud või kõnealustes riikides registreeritud juriidilised isikud.

Käesoleva määruse alusel võivad osaleda rahastatavate hanke- või toetuslepingute sõlmimise konkursil lisaks füüsilistele või juriidilistele isikutele, kellel on osalemisõigus käesoleva määruse alusel, ka kõik Majanduskoostöö ja -arengu organisatsiooni (OECD) arenguabikomitee, poolt määratletud arenguriikide kodanikest füüsilised isikud või nendes riikides registreeritud juriidilised isikud. Komisjon avaldab ning uuendab OECD arenguabikomitee poolt kinnitatud arenguriikide nimekirja vastavalt selle regulaarsele läbivaatamisele ja teavitab sellest nõukogu.

2. Käesoleva määruse alusel rahastatavate hanke- või toetuslepingute sõlmimise konkursil võivad osaleda kõik mistahes muu kui lõikes 1 osutatud riigi kodanikest füüsilised isikud või seal registreeritud juriidilised isikud, kui on kehtestatud nende vastastikune juurdepääs välisabile. Vastastikune juurdepääs antakse alati, kui abikõlblikkus tagatakse liikmesriikidele ja asjaomasele saajariigile võrdsetel alustel.

Vastastikune juurdepääs tuleb kehtestada konkreetse riigi või piirkondliku riikide rühma kohta käiva eriotusega. Sellised otsused võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 sätestatud menetluse kohaselt ning need kehtivad vähemalt ühe aasta.

3. Käesoleva määruse raames rahastatavate toetuste ja riigihankelepingute sõlmimise konkurssidel on õigus osaleda rahvusvahelistel organisatsioonidel.

4. Lõigete 1, 2 ja 3 sätteid ei piira abikõlblike organisatsioonide osalemist, kes oma olemuse või asukoha tõttu võivad meetmes osaleda.

5. Ekspertid võivad olla mis tahes kodakondsusega. See ei takista kvalitatiivsete ega finantsnõuete sätestamist ühenduse hanke-eeskirjades.

6. Kui käesoleva määruse kohaselt rahastatavaid meetmeid rakendatakse tsentraliseeritud tasandil ning delegerimise kaudu spetsialiseeritud ühenduse asutustele, rahvusvahelistele või riikide avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele

eraõiguslikele asutustele vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 54 lõike 2 punktile c, on osalemine haldava üksuse riigihanke ja toetuste andmise menetlustes vaba füüsilistele isikutele, kes on käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud põhimõtete kohaselt ühenduse lepingutele ja toetustele juurdepääsu omavate riikide kodanikud ning mis tahes muu, haldava üksuse kehtestatud eeskirjade kohaselt abikõlbliku riigi kodanikele, ning neis riikides registreeritud juriidilistele isikutele.

7. Kui ühenduse abi hõlmab rahvusvahelise organisatsiooni kaudu läbiviidavat operatsiooni, on osalemine asjakohastes lepingulistest menetlustes avatud kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes tohivad osaleda käesoleva artikli kohaselt, samuti kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes tohivad osaleda kõnealuse organisatsiooni eeskirjade kohaselt. Kõigile abiandjatele tuleb tagada võrdne kohtlemine. Samad eeskirjad kehtivad vahendite, materjalide ja ekspertide kohta.

8. Kui ühenduse abi hõlmab operatsiooni, mida kaasrahastatakse vastastikkuse põhimõttel koos kolmanda riigi või piirkondliku organisatsiooni või liikmesriigiga, on osalemine asjakohastes lepingulistest menetlustes avatud kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes tohivad osaleda käesoleva artikli kohaselt, samuti kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes tohivad osaleda sellise kolmanda riigi, piirkondliku organisatsiooni või liikmesriigi eeskirjade kohaselt. Samad eeskirjad kehtivad vahendite, materjalide ja ekspertide kohta.

9. Kõik käesoleva määruse kohaselt rahastatava lepingu raames ostetud vahendid ja materjalid peavad pärinema ühendusest või kõlblikust riigist nagu määratletud lõigetes 1 ja 2. Mõiste "päritolu" on käesoleva määruse tähenduses määratletud asjaomastes ühenduse õigusaktides, milles käsitletakse päritolu määramise eeskirju tolli tarbeks.

10. Komisjon võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel lubada osaleda selliste riikide füüsilistel või juriidilistel isikutel, millel on naaberriikidega traditsioonilised majandus-, kaubandus- või geograafilised sidemed, või siis kolmandatest riikidest pärit füüsilistel või juriidilistel isikutel ning lubada erineva päritoluga vahendite ja materjalide ostmist ja kasutamist.

11. Erandid on õigustatud toodete ja teenuste puudumise korral asjaomaste riikide turgudel, äärmise kiireloomulisuse korral või kui abikõlblikkuse eeskirjad muudaksid projekti, programmi või meetme elluviimise võimatuks või äärmiselt raskeks.

12. Pakkujad, kellega on sõlmitud lepingud, peavad austama rahvusvaheliselt kokkulepitud põhilisi töönorme (näiteks Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni), ühinemisvabadust ja kollektiivläbirääkimisi, sunniviisilise ja kohustusliku töö kaotamist, diskrimineerimise kaotamist tööõhve ja elukute suhtes ning lapstööjõu kasutamise kaotamist käsitlevaid konventsioone.

Artikkel 15

Ühenduse rahaliste huvide kaitse

1. Käesolevast määruse rakendamisest tulenev mistahes leping või kokkulepe peab sisaldama sätteid, mis tagavad ühenduse finantshuvide kaitse, eelkõige pettuse, korrupsiooni ja muude rikkumiste eest, lähtudes nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusest (EÜ, Euratom) nr 2988/1995 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta, ⁽¹⁾ nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusest (EÜ, Euratom) nr 2185/1996, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest ⁽²⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusest (EÜ, Euratom) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta ⁽³⁾

2. Kokkulepped ja lepingud peavad selgesõnaliselt sätestama komisjoni ja kontrollikoja õiguse auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on saanud ühenduse vahendeid. Nad volitavad ka selgesõnaliselt komisjoni läbi viima kohapealset kontrolli ja inspekteerimist vastavalt määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatule.

Artikkel 16

Hindamine

1. Komisjon peab oma programme regulaarselt jälgima ja läbi vaatama ning hindama programmitöö tulemuslikkust, sidusust ja järjepidevust, vajadusel sõltumatu välishindamise abil, et veenduda, kas eesmärgid on saavutatud, ning et sõnastada soovitusi tulevaste operatsioonide paremaks läbiviimiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu ettepanekuid sõltumatute välishindamiste teostamiseks tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta.

2. Komisjon saadab oma hindamisaruanded teadmiseks artikli 17 lõikes 1 osutatud komiteele ja Euroopa Parlamendile. Liikmesriigid võivad taotleda konkreetsete hinnangute arutamist artikli 17 lõikes 1 osutatud komitees. Tulemusi kasutatakse programmi ülesehituses ja vahendite eraldamises.

3. Vastavalt vajadusele kaasab komisjon käesoleva määruse kohaselt antava ühenduse abi hindamisse kõiki huvirühmi. Ergutatakse teostama ühishindamisi liikmesriikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude asutustega.

⁽¹⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽³⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

III JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 17

Komitee

1. Komisjoni abistab demokraatia ja inimõiguste komitee, edaspidi "komitee".

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud. Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud ajavahe on 30 päeva.

3. Komitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 18

Aastaaruanne

1. Komisjon tutvub käesoleva määruse kohaselt võetud abimeetmete rakendamisega ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaaruande abi rakendamise, tulemuste ning tagajärgede ja mõju kohta, kuivõrd see on võimalik. Nimetatud aruanne on Euroopa Ühenduse arengupoliitika ja välisabi rakendamist käsitleva aastaaruande ning ELi inimõigusi käsitleva aastaaruande lahutamatu osa.

2. Aastaaruanne sisaldab teavet eelmisel aastal rahastatud meetmete, jälgimis- ja hindamistoimingute tulemuste, asjaomaste partnerite kaasatuse ning eelarveliste maksekohustuste ja maksete täitmise kohta, esitatuna ülemaailmsete, piirkondlike ja riikide võetud meetmete ning abi valdkondade kaupa. Aruandes hinnatakse abi tulemusi, kasutades võimalikult palju konkreetseid ja mõõdetavaid näitajaid, ning selle rolli käesoleva määruse eesmärkide saavutamisel.

Artikkel 19

Finantspakett

Käesoleva määruse rakendamise finantspakett ajavahemikus 2007–2013 on 1 104 000 000 EUR. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad iga-aastased eraldised 2007–2013 finantsraamistikust piires.

*Artikkel 20***Läbivaatamine**

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembriks 2010 aruande, milles hinnatakse käesoleva määruse rakendamist esimesel kolmel aastal, vajadusel koos õigusakti ettepanekuga käesolevasse määrusesse vajalike muudatuste tegemiseks.

*Artikkel 21***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub Euroopa Liidu Teatajas avaldamisele järgneval päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20 detsembrini 2006

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel
eesistuja
J. KORKEAOJA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1890/2006,

20. detsember 2006,

millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 571/88 põllumajandusettevõtete struktuuri käsitlevate ühenduse uuringute korraldamise kohta seoses finantsraamistikuga aastateks 2007–2009 ning suurima ühenduse poolt Bulgaariale ja Rumeeniale hüvitatava summaga

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja eriti selle artikli 285 lõiget 1,

võttes arvesse Bulgaaria ja Rumeenia ühinemisakti, eriti selle artiklit 56,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu määrusega (EMÜ) nr 571/88 ⁽²⁾ on ette nähtud uuringute läbiviimisel tekkinud kulude hüvitamine liikmesriikidele suurima hüvitatava summa ulatuses uuringu kohta.

(2) Põllumajandusettevõtete struktuuri käsitlevate uuringute läbiviimine nõuab liikmesriikidelt ja komisjonilt märkimisväärsed rahalisi vahendeid, et rahuldada ühenduse institutsioonide vajadust teabe järele.

(3) Pidades silmas Bulgaaria ja Rumeenia ühinemist ning põllumajandusettevõtete struktuuri käsitlevate uuringute teostamist neis uutes liikmesriikides 2007. aastal, on vaja ette näha suurimad ühenduse poolt hüvitatavad summad uuringu kohta; käesolevat kohandust on vaja ühinemise tõttu ja seda ei ole sätestatud ühinemisaktis.

(4) Käesoleva määrusega kehtestatakse programmi ülejäänud ajaks finantspakett, mis on eelarvepädevatele institutsioonidele iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhi-seks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽³⁾ punkti 37 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EMÜ) nr 571/88 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 14 lõike 1 esimesele lõigule lisatakse järgmised taanded:

— Bulgaarias 2 000 000 EUR,

— Rumeenias 2 000 000 EUR.;

2. Artikli 14 lõike 1 kolmas, neljas ja viies alalõik asendatakse järgmisega:

“Käesoleva programmi rakendamise finantspaketiks, sealhulgas Eurofarmi projekti juhtimiseks vajalikeks assigneeringuteks ajavahemikus 2007–2009 määratakse 20 400 000 EUR.

Eelarvepädev institutsioon kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsraamistiku piires.”

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2006. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta otsus.

⁽²⁾ EÜT L 56, 2.3.1988, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 204/2006 (ELT L 34, 7.2.2006, lk 3).

⁽³⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikli 1 lõiget 1 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. detsember 2006.

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel
eesistuja
J. KORKEAOJA

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1891/2006,

18. detsember 2006,

millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 6/2002 ja (EÜ) nr 40/94, et jõustada Euroopa Ühenduse ühinemine tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooniga

EUROOPA LIIDU NÕUKOG,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 308,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduste kohta ⁽¹⁾ kehtestati ühenduse disainilahenduste süsteem, mis võimaldab ettevõtetel ühe menetlussüsteemi raames omandada kogu ühenduse territooriumil ühesuguselt toimiva disainilahenduste kaitse.

(2) Ülemaailmse Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni poolt koostöös Haagi Liitu kuuluvate liikmesriikidega algatatud ja teostatud ettevalmistuste järel korraldasid Haagi Liitu mittekuuluvad liikmesriigid ja Euroopa Ühendus diplomaatilise konverentsi Genfis, kus nad 2. juulil 1999 võtsid vastu tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooni (edaspidi "Genfi redaktsioon").

(3) Nõukogu kiitis nõukogu otsusega 954 heaks Euroopa Ühenduse ühinemise tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooniga ⁽²⁾ ja volitas nõukogu eesistujat andma ühinemiskirja hoiule Ülemaailmse Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni peadirektori juures alates kuupäevast, mil nõukogu on vastu võtnud meetmed, mis on vajalikud Euroopa Ühenduse ühinemise jõustamiseks Genfi redaktsiooniga. Need meetmed on toodud käesolevas määruses.

(4) Asjakohased meetmed tuleks inkorporeerida määrusesse (EÜ) nr 6/2002, lisades uue jaotise "Disainilahenduste rahvusvaheline registreerimine".

(5) Euroopa Ühendust märkivate rahvusvaheliste registreeringutega seotud eeskirjad ja menetlus peaksid põhimõtteliselt olema ühenduse disainilahenduste taotluste suhtes kehtivate eeskirjade ja menetlustega ühesugused. Selle põhimõtte kohaselt ei hakka ühendust märkiv rahvusvaheline registreering omama registreeritud ühenduse disainilahendusega sama mõju enne, kui on kontrollitud, kas on põhjuseid registreerimisest keeldumiseks. Registreeritud ühenduse disainilahendusega sama mõju omava rahvusvahelise registreeringu ja registreeritud ühenduse disainilahenduse kehtetuks tunnistamisel kehtivad samad eeskirjad.

(6) Määrust (EÜ) nr 6/2002 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(7) Ühenduse ühinemisel Genfi redaktsiooniga tekib siseturu ühtlustamisametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) uus tuluallikas. Nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määrust (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta ⁽³⁾ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 40/94 artikli 134 lõige 3 asendatakse järgmisega:

"3. Ilma et see piiraks muud liiki sissetulekuid, sisaldavad tulud lõive käsitlevate eeskirjade alusel makstavaid lõive, käesoleva määruse artiklis 140 osutatud Madridi protokollil alusel Euroopa Ühendust märkivast rahvusvahelisest registreeringust tulenevaid lõive ja muid Madridi protokollil osalistele tehtavaid makseid ning Euroopa Ühendust märkivate rahvusvaheliste registreeringute lõive Genfi redaktsiooni kohaselt, nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 6/2002 artiklis 106c, ja Genfi redaktsiooni lepinguosalistele tehtavaid muid makseid ning vastavalt vajadusele Euroopa ühenduste uldeelarve komisjoni eelarveosast eraldi rubriigi alt eraldatud subsidiumi."

⁽¹⁾ EÜT L 3, 5.1.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud 2005. aasta ühinemisaktiga.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk. 18.

⁽³⁾ EÜT L 11, 14.1.1994, lk 1. Määrust on viimati muudetud 2005. aasta ühinemisaktiga.

Artikkel 2

Määrust (EÜ) nr 6/2002 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 25 lõike 1 punkt d asendatakse järgmisega:

“d) ühenduse disainilahendus on vastuolus varasema disainilahendusega, mis on avalikkusele kättesaadavaks tehtud pärast taotluse esitamise kuupäeva või, kui nõutakse prioriteeti, pärast ühenduse disainilahenduse prioriteedikoopäeva, ning mille kaitse algas enne nimetatud kuupäeva

i) ühenduse registreeritud disainilahenduse või nimetatud disainilahenduse taotlusega,

või

ii) liikmesriigis registreeritud disainilahenduse õiguse või nimetatud õiguse taotlusega,

või

iii) 2. juulil 1999. aastal Genfis vastuvõetud tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooni (edaspidi “Genfi redaktsioon”) alusel registreeritud disainilahendusega, mis on nõukogu otsusega 954/2006 heaks kiidetud ja mis omab mõju ühenduses, või nimetatud õiguse taotlusega.”

2. XI jaotise järele lisatakse järgmine jaotis:

“XIa JAOTIS

**DISAINILAHENDUSTE RAHVUSVAHELINE
REGISTREERIMINE**

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 106a

Sätete kohaldamine

1. Kui käesolevas jaotises ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesolevat määrust ja selle rakenduseid, mis on vastu võetud artikli 109 alusel, *mutatis mutandis* Ülemaailmse Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni Rahvusvahelise Büroo peetavas rahvusvahelises registris Genfi redaktsiooni alusel tehtavate ühendust märkivate tööstusdisainilahenduste registreeringute suhtes.

2. Kõigil rahvusvahelises registris ühendust märkivate rahvusvahelistel registreeringutel on sama mõju kui ühenduse disainilahenduse registreerimisel ametis ja iga ühendust märkiva rahvusvahelise registreeringu avaldamisel Rahvusvahelise Büroo bülletäänis on sama mõju kui avaldamisel Ühenduse Disainilahenduste Bülletäänis.

2. jagu

Ühendust märkivad rahvusvahelised registreeringud

Artikkel 106b

Rahvusvahelise registreerimise taotlus

Genfi redaktsiooni artikli 4 lõikest 1 lähtuvad rahvusvahelised taotlused tuleb esitada otse Rahvusvahelisele Büroole.

Artikkel 106c

Märkimislõivud

Genfi redaktsiooni artikli 7 lõikes 1 ette nähtud märkimislõivud asendatakse individuaalse märkimislõivuga.

Artikkel 106d

**Euroopa Ühendust märkivate rahvusvaheliste
registreeringute mõju**

1. Ühendust märkival rahvusvahelisel registreeringul on alates Genfi redaktsiooni artikli 10 lõikes 2 osutatud registreerimiskuupäevast sama mõju kui registreeritud ühenduse disainilahenduse taotlusel.

2. Kui keeldumisest ei teatata või kui keeldumisotsus tagasi võetakse, on ühendust märkival rahvusvahelisel registreeringul lõikes 1 osutatud kuupäevast alates registreeritud disainilahendusena sama mõju kui registreeritud ühenduse disainilahendusel.

3. Amet peab andma teavet lõikes 2 osutatud rahvusvaheliste registreeringute kohta rakendusemääruses sätestatud tingimuste kohaselt.

*Artikkel 106e***Keeldumine**

1. Kui amet tuvastab rahvusvahelise registreeringu kontrollimisel, et disainilahendus, mille kaitsmist taotletakse, ei vasta artikli 3 punktis a esitatud määratlusele või on vastuolus avaliku huvi või üldtunnustatud moraalipõhimõtetega, siis edastab ta Rahvusvahelisele Büroole hiljemalt kuue kuu jooksul pärast rahvusvahelise registreeringu avaldamist keeldumisteate.

Keeldumisteates märgitakse ära keeldumise põhjused.

2. Rahvusvahelise registreeringu mõjust ühenduses ei keelduta seni, kuni omanikule on antud võimalus loobuda rahvusvahelisest registreeringust ühenduse osas või esitada märkusi.

3. Rakendusmääruses sätestatakse keeldumise põhjuste olemasolu kontrollimise kord.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. detsember 2006.

*Artikkel 106f***Rahvusvahelise registreeringu mõju kehtetuks tunnistamine**

1. Rahvusvahelise registreeringu mõju võib ühenduses osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistada vastavalt jaotistes VI ja VII sätestatud menetlusele või rikkumismenetluse raames vastuhagiga ühenduse disainilahenduste kohtus.

2. Juhul kui amet on kehtetuks tunnistamisest teadlikuks saanud, teavitab ta sellest Rahvusvahelist Bürood.”.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub Genfi redaktsiooni Euroopa Ühenduses jõustumise kuupäeval.

Käesoleva määruse jõustumise kuupäev avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Nõukogu nimel

Eesistuja

J.-E. ENESTAM

II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

NÕUKOGU OTSUS,**27. märts 2006****Euroopa Ühenduse ja Maroko Kuningriigi vahelise lennuühenduse teatavaid aspekte käsitleva lepingu allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta**

(2006/953/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega,

Käesolevaga kiidetakse ühenduse nimel heaks Euroopa Ühenduse ja Maroko Kuningriigi vahelise lennuühenduse teatavaid aspekte käsitleva lepingu allakirjutamine, eeldusel et nõukogu teeb otsuse nimetatud leping sõlmida.

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

ning arvestades järgmist:

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on volitatud ühenduse nimel lepingule alla kirjutama, eeldusel et see sõlmitakse.

(1) Nõukogu volitas 5. juunil 2003. aastal komisjoni alustama kolmandate riikidega läbirääkimisi olemasolevate kahepoolsete lepingute teatavate sätete asendamiseks ühenduse lepinguga.

Artikkel 3

Kuni jõustumiseni kohaldatakse lepingut ajutiselt alates selle kuu esimesest päevast, mis järgneb päevale, mil lepinguosalised teatavad teineteisele selleks vajalike menetluste lõpuleviimisest.

(2) Komisjon on kooskõlas nõukogu otsuse (millega volitati komisjoni alustama kolmandate riikidega läbirääkimisi olemasolevate kahepoolsete lepingute teatavate sätete asendamiseks ühenduse lepinguga) lisas sätestatud menetluste ja suunistega pidanud ühenduse nimel Maroko Kuningriigiga läbirääkimisi lennuühenduse teatavaid aspekte käsitleva lepingu (edaspidi "leping") üle.

Artikkel 4

Käesolevaga volitatakse nõukogu eesistujat esitama kõnealuse lepingu artikli 8 lõikes 2 ettenähtud teade.

(3) Leping tuleks alla kirjutada ja seda tuleks ajutiselt kohaldada, eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval,

Brüssel, 27. märts 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
M. GORBACH

Euroopa Ühenduse ja Maroko Kuningriigi vaheline lennuühenduse teatavaid aspekte käsitlev**LEPING**

EUROOPA ÜHENDUS

ühelt poolt ja

MAROKO KUNINGRIIK

teiselt poolt,

(edaspidi "lepinguosalisel"),

MÄRKIDES, et Euroopa Ühenduse mitme liikmesriigi ja Maroko Kuningriigi vahel on sõlmitud kahepoolset lennuühenduse lepinguid, mis sisaldavad Euroopa Ühenduse õigusega vastuolus olevaid sätteid,

MÄRKIDES, et Euroopa Ühendusel on ainupädevus mitmetes küsimustes, mis võivad sisalduda Euroopa Ühenduse liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistes kahepoolsetes lennuühenduse lepingutes,

MÄRKIDES, et Euroopa Ühenduse õiguse alusel on liikmesriikides asutatud ühenduse lennuettevõtjatel õigus mittediskrimineerivale juurdepääsule Euroopa Ühenduse liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste lennuliinide turule,

VÕTTES ARVESSE Euroopa Ühenduse ja teatavate kolmandate riikide vahelisi lepinguid, millega nähakse nende kolmandate riikide kodanikele ette võimalus omandada osalus lennuettevõtjates, kellele on antud tegevusluba vastavalt Euroopa Ühenduse õigusele,

TUNNISTADES, et Euroopa Ühenduse liikmesriikide ja Maroko Kuningriigi vaheliste kahepoolsete lennuühenduse lepingute sätted, mis on vastuolus Euroopa Ühenduse õigusega, tuleb viia sellega täielikku vastavusse, et luua Euroopa Ühenduse ja Maroko Kuningriigi vahelisele lennuühendusele kindel õiguslik alus ning tagada lennuühenduse jätkumine,

MÄRKIDES, et Euroopa Ühenduse eesmärgiks ei ole nendel läbirääkimistel Euroopa Ühenduse ja Maroko Kuningriigi vahelise lennuliikluse kogumahu suurendamine, ühenduse lennuettevõtjate ja Maroko Kuningriigi lennuettevõtjate vahelise tasakaalu mõjutamine ega olemasolevate kahepoolsete lennuühenduse lepingute liiklusõigusi käsitlevatesse sätetesse kahepoolsete muudatuste tegemine,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 2

Liikmesriigipoolne määramine*Artikkel 1***Üldsätted**

1. Käesolevas lepingus tähendab mõiste "liikmesriigid" Euroopa Ühenduse liikmesriike.
  2. I lisa loetletud lepingutes sisalduvaid viiteid lepinguosaliseks oleva liikmesriigi kodanikele tõlgendatakse viidetena Euroopa Ühenduse liikmesriikide kodanikele.
  3. I lisa loetletud lepingutes sisalduvaid viiteid lepinguosaliseks oleva liikmesriigi lennuettevõtjatele või lennuliinidele tõlgendatakse viidetena selle liikmesriigi määratud lennuettevõtjatele või lennuliinidele.
1. Käesoleva artikli lõige 2 asendab II lisa punktis a loetletud artiklite vastavad sätted lennuettevõtja määramise kohta asjao-mase liikmesriigi poolt ning talle Maroko Kuningriigi poolt tegevus- ja muude lubade andmise kohta ning lõige 3 asendab II lisa punktis b loetletud artiklite vastavad sätted lennuettevõtjatele tegevus- või muude lubade andmisest keeldumise, nende tühistamise, peatamise või piiramise kohta.
  2. Kui liikmesriik on lennuettevõtja määranud, annab Maroko Kuningriik lennuettevõtjale minimaalse menetlusajaga asjakohased tegevus- ja muud load, eeldusel et:
    - i) lennuettevõtja on asutatud määrava liikmesriigi territooriumil vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule ning tal on kehtiv lennutegevusluba kooskõlas Euroopa Ühenduse õigusega;

ii) lennuettevõtja on lennuettevõtja sertifikaadi välja andnud liikmesriigi tõhusa ja jätkuva halduskontrolli all ning asjaomane lennundusamet on määramisel selgelt nimetatud,

ja

iii) lennuettevõtja on otseselt või läbi enamusaktsiate liikmesriikide ja/või liikmesriikide kodanike ja/või III lisas loetletud teiste riikide ja/või nende teiste riikide kodanike omandis ja jääb sinna ning on alati nende riikide ja/või kodanike tegeliku kontrolli all.

3. Maroko Kuningriik võib liikmesriigi määratud lennuettevõtjale tegevus- või muude lubade andmisest keelduda, neid tühistada, peatada või piirata, kui:

i) lennuettevõtja ei ole asutatud määrava liikmesriigi territooriumil Euroopa Ühenduse asutamiselepingu alusel või kui tal ei ole kehtivat lennutegevusluba kooskõlas Euroopa Ühenduse õigusega;

ii) lennuettevõtja sertifikaadi välja andnud liikmesriik ei teosta lennuettevõtja üle tõhusat ja jätkuvat halduskontrolli või kui asjaomane lennundusamet ei ole määramisel selgelt nimetatud,

või

iii) lennuettevõtja ei ole otseselt või läbi enamusaktsiate liikmesriikide ja/või liikmesriikide kodanike ja/või III lisas loetletud teiste riikide ja/või nende teiste riikide kodanike omandis ning nende tegeliku kontrolli all.

Käesolevast lõikest tulenevat õigust kasutades ei diskrimineeri Maroko Kuningriik ühenduse lennuettevõtjaid kodakondsuse põhjal.

4. Käesoleva artikli lõige 5 asendab II lisa punktis a loetletud artiklite vastavad sätted lennuettevõtja määramise kohta Maroko Kuningriigi poolt ning talle asjaomase liikmesriigi poolt tegevus- ja muude lubade andmise kohta ning lõige 6 asendab II lisa punktis b loetletud artiklite vastavad sätted lennuettevõtjatele tegevus- või muude lubade andmisest keeldumise, nende tühistamise, peatamise või piiramise kohta.

5. Kui Maroko Kuningriik on lennuettevõtja määranud, annab asjaomane liikmesriik lennuettevõtjale minimaalse menetlusajaga asjakohased tegevus- ja muud load, eeldusel et:

i) lennuettevõtja on asutatud Maroko Kuningriigi territooriumil ning tal on kehtiv lennutegevusluba või muu samaväärne dokument kooskõlas Maroko õigusega;

ii) lennuettevõtja on Maroko Kuningriigi tõhusa ja jätkuva halduskontrolli all;

iii) lennuettevõtja on otseselt või läbi enamusaktsiate Maroko Kuningriigi ja/või Maroko Kuningriigi kodanike või liikmesriikide ja/või liikmesriikide kodanike omandis ja jääb sinna ning on alati Maroko Kuningriigi ja/või Maroko Kuningriigi kodanike või liikmesriikide ja/või liikmesriikide kodanike tegeliku kontrolli all, välja arvatud juhul, kui I lisas loetletud kohaldatav leping sisaldab selles osas soodsamaid sätteid.

6. Asjaomane liikmesriik võib Maroko Kuningriigi määratud lennuettevõtjale tegevus- või muude lubade andmisest keelduda, neid tühistada, peatada või piirata, kui:

i) lennuettevõtja ei ole asutatud Maroko Kuningriigi territooriumil või tal ei ole kehtivat lennutegevusluba kooskõlas Maroko õigusega;

ii) lennuettevõtja ei ole Maroko Kuningriigi tõhusa ja jätkuva halduskontrolli all;

iii) lennuettevõtja ei ole otseselt või läbi enamusaktsiate Maroko Kuningriigi ja/või Maroko Kuningriigi kodanike või liikmesriikide ja/või liikmesriikide kodanike omandis ning nende tegeliku kontrolli all, välja arvatud juhul, kui I lisas loetletud kohaldatav leping sisaldab selles osas soodsamaid sätteid.

Artikkel 3

Reguleeriva kontrolliga seotud õigused

1. Käesoleva artikli lõige 2 täiendab II lisa punktis c loetletud artikleid.

2. Kui liikmesriik on määranud lennuettevõtja, kes on teise liikmesriigi halduskontrolli all ja jääb sinna, kohaldatakse Maroko Kuningriigi õigusi, mis tulenevad lennuettevõtja määranud liikmesriigi ja Maroko Kuningriigi vahelise lepingu ohutust käsitlevatest sätetest, samaväärselt selle teise liikmesriigi ohutusnõuete vastuvõtmise, täitmise või säilitamise ning lennuettevõtjale tegevusloa andmise suhtes.

*Artikkel 4***Lennukikütuse maksustamine**

1. Käesoleva artikli lõige 2 täiendab II lisa punktis d loetletud artiklite vastavaid sätteid.
2. Olenemata mis tahes vastupidistest sätetest, ei takista II lisa punktis d loetletud lepingutes sätestatu liikmesriiki kehtestamast makse, lõivusid, tollimaksu või tasusid kütusele, mis tarnitakse tema territooriumil kasutamiseks Maroko Kuningriigi määratud lennuettevõtja õhusõidukis, mis lendab selle liikmesriigi sisesealt või selle ja mõne teise liikmesriigi vahel.

*Artikkel 5***Veotariifid**

1. Käesoleva artikli lõige 2 täiendab II lisa punktis e loetletud artikleid.
2. Tariifide suhtes, mida Maroko Kuningriigi määratud lennuettevõtja/lennuettevõtjad kohaldab/kohaldavad ühendusesse vedude puhul I lisa loetletud lepingu alusel, mis sisaldab II lisa punktis e loetletud sätet, kohaldatakse Euroopa Ühenduse õigust.
3. Tariifide suhtes, mida liikmesriikide määratud lennuettevõtja/lennuettevõtjad kohaldab/kohaldavad Maroko Kuningriigi sisese vedude puhul I lisa loetletud lepingu alusel, mis sisaldab II lisa punktis e loetletud sätet, kohaldatakse Maroko õigust.

*Artikkel 6***Lepingu lisad**

Käesoleva lepingu lisad moodustavad selle lahutamatu osa.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Koostatud kahes eksemplaris eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja araabia keeles [koht], [kuupäev].

*Artikkel 7***Läbivaatamine või muutmine**

Lepinguosalised võivad igal ajal vastastikusel kokkuleppel käesoleva lepingu läbi vaadata või seda muuta.

*Artikkel 8***Jõustumine ja ajutine kohaldamine**

1. Käesolev leping jõustub, kui lepinguosalised teineteisele kirjalikult teatavad, et nad on lõpetanud lepingu jõustumiseks vajalikud siseriiklikud menetlused.
2. Olenemata lõikest 1 nõustuvad lepinguosalised käesolevat lepingut ajutiselt kohaldama alates selle kuu esimesest päevast, mis järgneb kuupäevale, mil lepinguosalised teatavad teineteisele selleks vajalike menetluste lõpuleviimisest.
3. Liikmesriikide ja Maroko Kuningriigi vahelised lepingud ja muud kokkulepped, mis ei ole käesoleva lepingu allkirjastamise kuupäevaks jõustunud ning mida ei kohaldata ajutiselt, on loetletud I lisa punktis b. Käesolevat lepingut kohaldatakse kõikide kõnealuste lepingute ja kokkulepete suhtes nende jõustumisest või ajutisest kohaldamisest.

*Artikkel 9***Lõpetamine**

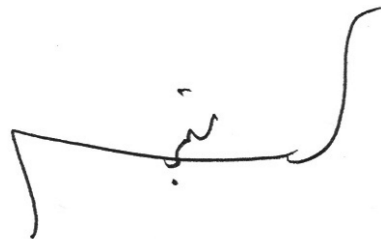
1. Kui I lisa loetletud leping lõpetatakse, lõpetatakse samal ajal ka kõik käesoleva lepingu need sätted, mis on seotud asjaomase lepinguga.
2. Kui kõik I lisa loetletud lepingud lõpetatakse, lõpetatakse samal ajal ka käesolev leping.

Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Eiropas Kopienas vārdā
 Europos bendrijos vardu
 az Európai Közösség részéről
 Ghall-Komunità Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 För Europeiska gemenskapens vägnar

عن المجموعة الأوروبية

Por el Reino de Marruecos
 Za Marocké království
 For Kongeriget Marokko
 Für das Königreich Marokko
 Maroko Kuningriigi nimel
 Για το Βασίλειο του Μαρόκου
 For the Kingdom of Morocco
 Pour le Royaume du Maroc
 Per il Regno del Marocco
 Marokas Karalistes vārdā
 Maroko Karalystès vardu
 A Marokkói Királyság részéről
 Ghar-Renju tal-Marokk
 Voor het Koninkrijk Marokko
 W imieniu Królestwa Marokańskiego
 Pelo Reino de Marrocos
 Za Marocké královstvo
 Za Kraljevino Maroko
 Marokon kuningaskunnan puolesta
 För Konungariket Marocko

عن المملكة المغربية

I LISA

Käesoleva lepingu artiklis 1 osutatud lepingute nimekiri

- a) Maroko Kuningriigi ja Euroopa Ühenduse liikmesriikide vahelised kahepoolsed lennuühenduse lepingud, mis käesoleva lepingu allkirjutamise kuupäevaks on sõlmitud, allkirjastatud ja/või mida kohaldatakse ajutiselt.
- Belgia Kuningriigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 20. jaanuaril 1958 (edaspidi “Maroko–Belgia leping”);
täiendatud 20. jaanuari 1958. aastal nootide vahetamisega;
viimati muudetud 11. juunil 2002. aastal Rabatis koostatud vastastikuse mõistmise memorandumiga;
  - Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline õhutranspordi leping, mille sätted Tšehhi Vabariik on kuulutanud siduvateks, sõlmitud Rabatis 8. mail 1961 “edaspidi” Maroko – Tšehhi Vabariigi leping;
  - Taani Kuningriigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennuühenduse leping, sõlmitud Rabatis 14. novembril 1977 (edaspidi “Maroko–Taani leping”);
viimati täiendatud 14. novembri 1977. aasta nootide vahetamisega;
  - Saksamaa Liitvabariigi ja Maroko Kuningriigi vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Bonnis 12. oktoobril 1961 (edaspidi “Maroko–Saksamaa leping”);
muudetud 12. detsembril 1991. aastal Bonnis koostatud vastastikuse mõistmise memorandumiga;
muudetud 9. aprillil 1997. aasta ja 16. veebruaril 1998. aasta nootide vahetamisega;
viimati muudetud 15. juulil 1998. aastal Rabatis koostatud vastastikuse mõistmise memorandumiga;
  - Kreeka Vabariigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Ateenas 6. oktoobril 1998 (edaspidi “Maroko–Kreeka leping”);
loetakse koos 6. oktoobril 1998. aastal Ateenas koostatud vastastikuse mõistmise memorandumiga;
  - Hispaania valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Madridis 7. juulil 1970 (edaspidi “Maroko–Hispaania leping”);
viimati täiendatud 12. augusti 2003. aasta ja 25. augusti 2003. aasta kirjavahetusega;
  - Prantsuse Vabariigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 25. oktoobril 1957 (edaspidi “Maroko–Prantsusmaa leping”).
  - Itaalia Vabariigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Roomas 8. juulil 1967 (edaspidi “Maroko–Itaalia leping”);
muudetud 13. juulil 2000. aastal Roomas koostatud vastastikuse mõistmise memorandumiga;
viimati muudetud nootide vahetamisega 17. oktoobril 2001 ja 3. jaanuaril 2002;
  - Läti Vabariigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Varssavis 19. mail 1999 (edaspidi “Maroko–Läti leping”);
  - Luksemburgi Suurhertsogiriigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Bonnis 5. juulil 1961, edaspidi “Maroko–Luksemburgi leping”.
  - Ungari Rahvavabariigi ja Maroko Kuningriigi vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 21. märtsil 1967 (edaspidi “Maroko–Ungari leping”);

- Malta Vabariigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 26. mail 1983 (edaspidi “Maroko–Malta leping”);
  - Tema Majesteedi Madalmaade Kuninganna valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 20. mail 1959 (edaspidi “Maroko–Madalmaade leping”);
  - Austria Föderaalvalitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 27. veebruaril 2002 (edaspidi “Maroko–Austria leping”);
  - Poola Rahvavabariigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 29. novembril 1969 (edaspidi “Maroko–Poola leping”);
  - Portugali ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 3. aprillil 1958 (edaspidi “Maroko–Portugali leping”);
täiendatud 19. detsembril 1975 Lissabonis koostatud protokolliga;
viimati täiendatud 17. novembril 2003 Lissabonis koostatud protokolliga;
  - Rootsi Kuningriigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 14. novembril 1977 (edaspidi “Maroko–Rootsi leping”);
viimati täiendatud 14. novembri 1977. aasta nootide vahetamisega;
  - Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline õhutranspordi leping, sõlmitud Londonis 22. oktoobril 1965 (edaspidi “Maroko–Ühendkuningriigi leping”);
muudetud 10. ja 14. oktoobri 1968. aasta nootide vahetamisega;
muudetud 14. märtsil 1997 Londonis koostatud protokolliga;
Muudetud 17. oktoobril 1997 Rabatis koostatud protokolliga.
- b) Euroopa Ühenduse liikmesriikide ja Maroko Kuningriigi vahelised lennuühenduse lepingud või muud kokkulepped, mis käesoleva lepingu allakirjutamise kuupäevaks on parafeeritud või allkirjastatud, kuid ei ole veel jõustunud ja mida ei kohaldata ajutiselt.
- Madalmaade Kuningriigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennuühenduse leping, mis on lisatud I lisana 20. juunil 2001 Haagis sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumile (edaspidi “Maroko–Madalmaade parafeeritud leping”).
-

II LISA

I lisas loetletud lepingute artiklid, millele viidatakse käesoleva lepingu artiklites 2–5

- a) Liikmesriigipoolne määramine:
- Maroko–Belgia lepingu artikkel 18;
  - Maroko – Tšehhi Vabariigi lepingu artikkel 13;
  - Maroko–Taani lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Saksamaa lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Kreeka lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Hispaania lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Prantsusmaa lepingu artikkel 12;
  - Maroko–Itaalia lepingu artikkel 14;
  - Maroko–Läti lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Luksemburgi lepingu artikkel 14;
  - Maroko–Ungari lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Malta lepingu artikkel 16;
  - Maroko–Madalmaade lepingu artikkel 17;
  - Maroko–Madalmaade parafeeritud lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Austria lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Poola lepingu artikkel 7;
  - Maroko–Portugali lepingu artikkel 13;
  - Maroko–Rootsi lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Ühendkuningriigi lepingu artikkel 3.
- b) Tegevus- või muude lubade andmisest keeldumine, nende tühistamine, peatamine või piiramine:
- Maroko–Belgia lepingu artikkel 5;
  - Maroko – Tšehhi Vabariigi lepingu artikkel 7;
  - Maroko–Taani lepingu artikkel 4;
  - Maroko–Saksamaa lepingu artikkel 4;
  - Maroko–Kreeka lepingu artikkel 4;
  - Maroko–Hispaania lepingu artikkel 4;
  - Maroko–Prantsusmaa lepingu artikkel 6;
  - Maroko–Itaalia lepingu artikkel 7;
  - Maroko–Läti lepingu artikkel 4;
  - Maroko–Luksemburgi lepingu artikkel 7;
  - Maroko–Ungari lepingu artikkel 8;
  - Maroko–Malta lepingu artikkel 9;

- Maroko–Madalmaade lepingu artikkel 4;
  - Maroko–Madalmaade parafeeritud lepingu artikkel 4;
  - Maroko–Austria lepingu artikkel 4;
  - Maroko–Poola lepingu artikkel 8;
  - Maroko–Portugali lepingu artikkel 6;
  - Maroko–Rootsi lepingu artikkel 4;
  - Maroko–Ühendkuningriigi lepingu artikkel 4.
- c) Halduskontroll:
- Maroko–Saksamaa lepingu artikkel 9a;
  - Maroko–Kreeka lepingu artikkel 7;
  - Maroko–Itaalia lepingu artikkel 5a;
  - Maroko–Luksemburgi lepingu artikkel 5;
  - Maroko–Ungari lepingu artikkel 6;
  - Maroko–Madalmaade parafeeritud lepingu artikkel 17.
- d) Lennukütuse maksustamine
- Maroko–Belgia lepingu artikkel 7;
  - Maroko – Tšehhi Vabariigi lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Taani lepingu artikkel 6;
  - Maroko–Saksamaa lepingu artikkel 6;
  - Maroko–Kreeka lepingu artikkel 10;
  - Maroko–Hispaania lepingu artikkel 5;
  - Maroko–Prantsusmaa lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Itaalia lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Läti lepingu artikkel 14;
  - Maroko–Luksemburgi lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Ungari lepingu artikkel 4;
  - Maroko–Malta lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Madalmaade lepingu artikkel 6;
  - Maroko–Madalmaade parafeeritud lepingu artikkel 10;
  - Maroko–Austria lepingu artikkel 9;
  - Maroko–Poola lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Portugali lepingu artikkel 3;
  - Maroko–Rootsi lepingu artikkel 6;
  - Maroko–Ühendkuningriigi lepingu artikkel 5.

- e) Euroopa Ühenduse sisesed veotariifid
- Maroko–Belgia lepingu artikkel 19;
  - Maroko – Tšehhi Vabariigi lepingu artikkel 19;
  - Maroko–Taani lepingu artikkel 9;
  - Maroko–Saksamaa lepingu artikkel 9;
  - Maroko–Kreeka lepingu artikkel 13;
  - Maroko–Hispaania lepingu artikkel 11;
  - Maroko–Prantsusmaa lepingu artikkel 17;
  - Maroko–Itaalia lepingu artikkel 20;
  - Maroko–Läti lepingu artikkel 10;
  - Maroko–Luksemburgi lepingu artikkel 20;
  - Maroko–Ungari lepingu artikkel 17;
  - Maroko–Malta lepingu artikkel 19;
  - Maroko–Madalmaade lepingu artikkel 18;
  - Maroko–Madalmaade parafeeritud lepingu artikkel 6;
  - Maroko–Austria lepingu artikkel 13;
  - Maroko–Poola lepingu artikkel 19;
  - Maroko–Portugali lepingu artikkel 18;
  - Maroko–Rootsi lepingu artikkel 9;
  - Maroko–Ühendkuningriigi lepingu artikkel 9.
-

*III LISA***Käesoleva lepingu artiklis 2 osutatud muude riikide nimekiri**

- a) Islandi Vabariik (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu alusel)
  - b) Liechtensteini Vürstiriik (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu alusel)
  - c) Norra Kuningriik (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu alusel)
  - d) Šveitsi Konföderatsioon (Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise õhutranspordi lepingu alusel)
-

NÕUKOGU OTSUS,

18. detsember 2006

millega kiidetakse heaks Euroopa Ühenduse ühinemine 2. juulil 1999. aastal Genfis vastu võetud tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooniga

(2006/954/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 308 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu teise lausega ja artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta, (¹) mille aluseks on asutamislepingu artikkel 308, on seadnud eesmärgiks luua turg, mis toimib nõuetekohaselt ja pakub riiklikel turgudel valitsevate tingimustega samalaadseid tingimusi. Sellise turu loomiseks ja selle ühtsemaks muutmiseks loodi nimetatud määrusega ühenduse disainilahenduse süsteem, mille kohaselt ettevõtted võivad ühe menetlusega saada ühenduse disainilahendused, millele antakse ühtne kaitse ja mis kehtivad kogu Euroopa Ühenduse territooriumil.

(2) Koostöös Haagi Liitu kuuluvate liikmesriikidega Ülemaailmse Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni algatatud ja teostatud ettevalmistuste järel korraldasid Haagi Liitu mittekuuluvad liikmesriigid ja Euroopa Ühendus diplomaatilise konverentsi Genfis, kus nad 2. juulil 1999 võtsid vastu tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooni (edaspidi "Genfi redaktsioon").

(3) Genfi redaktsioon võeti vastu, et teha teatavaid uuendusi tööstusdisainilahenduste rahvusvahelises hoiuleandmise süsteemis, mis oli sätestatud 2. juunil 1934. aastal vastu võetud Londoni redaktsioonis ja 28. novembril 1960. aastal vastu võetud Haagi redaktsioonis.

(4) Genfi redaktsiooni eesmärk on kaasata Haagi rahvusvahelise registreerimissüsteemi uued liikmed ja teha süsteem taotlejate jaoks atraktiivsemaks. Võrreldes Londoni redaktsiooni ja Haagi redaktsiooniga on üks põhiline uuendus see, et valitsustevaheline organisatsioon, mis peab üleval ametit, mis on pädev andma disainilahendustele organisatsiooni territooriumil mõjuvat kaitset, võib saada Genfi lepingu osaliseks.

(5) Kord, mille alusel valitsustevaheline organisatsioon, millel on piirkondlik amet, võib saada Genfi redaktsiooni osaliseks, kehtestati eesmärgiga võimaldada eelkõige ühendusel ühineda redaktsiooniga ja seeläbi Haagi Liiduga.

(6) Genfi redaktsioon jõustus 23. detsembril 2003 ja rakendus 1. aprillil 2004. Siseturu ühtlustamisamet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) hakkas alates 1. jaanuarist 2003 vastu võtma ühenduse registreeritud disainilahenduste taotlusi, esimene ametlik taotluste esitamise kuupäev oli 1. aprill 2003.

(7) Ühenduse disainilahenduse süsteem ja Genfi redaktsiooniga kehtestatud rahvusvaheline registreerimissüsteem täiendavad teineteist. Ühenduse disainilahenduse süsteemiga nähakse ette täielik ja ühtne piirkondlik disainilahenduse registreerimissüsteem, mis hõlmab kogu ühenduse territooriumi. Haagi kokkulepe on leping, millega tsentraliseeritakse märgitud lepinguosaliste territooriumil disainilahenduste kaitse saamise menetlused.

(8) Seose loomine ühenduse disainilahenduse süsteemi ja Genfi redaktsiooni kohase rahvusvahelise registreerimissüsteemi vahel võimaldaks autoritel saada ühe rahvusvahelise taotluse kaudu oma disainilahendustele kaitset nii ühenduse piires ühenduse disainilahenduse süsteemi alusel kui ka Genfi redaktsiooni territooriumidel ühenduse sees ja väljaspool seda.

(9) Lisaks sellele saab ühenduse disainilahenduse süsteemi ja Genfi redaktsiooni kohase rahvusvahelise registreerimissüsteemi vahelise seose loomisega edendada majandustegevuse harmoonilist arengut, kõrvaldada konkurentsimoonusi, suurendada kulutasuvust ning siseturu integratsioonitaset ja toimimist. Seepärast on ühendusel vaja ühineda Genfi redaktsiooniga, et muuta ühenduse disainilahenduse süsteem atraktiivsemaks.

(¹) EÜT L 3, 5.1.2002, lk 1. Määrust on muudetud 2003. aasta ühine misaktiga.

- (10) Komisjoni tuleks volitada ühendust esindama Haagi Liidu assamblees pärast ühenduse ühinemist Genfi redaktsiooniga.
- (11) Käesolev otsus ei mõjuta liikmesriikide õigust osaleda Haagi Liidu assambleel seoses nende riiklike disainilahendustega,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Ühenduse nimel kiidetakse seoses tema pädevusse kuuluvate küsimustega heaks 2. juulil 1999. aastal Genfis vastu võetud tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppe Genfi redaktsioon (edaspidi "Genfi redaktsioon").

Genfi redaktsiooni tekst lisatakse käesolevale otsusele.

Artikkel 2

1. Nõukogu eesistujale antakse käesolevaga volitused anda Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni peadirektorile üle ühinemiskiri hoiuleandmiseks kuupäeval, mil nõukogu ja komisjon on vastu võtnud meetmed, mis on vajalikud seose loomiseks ühenduse disainilahenduse õiguse ja Genfi redaktsiooni vahel.

2. Käesolevale otsusele lisatud deklaratsioonid on ühinemiskirja osa.

Artikkel 3

1. Komisjonile antakse volitused esindada Euroopa Ühendust Haagi Liidu assamblee istungitel, mis toimuvad Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni egiidi all.

2. Ühenduse disainilahendust käsitlevates ühenduse pädevusse kuuluvate küsimustes peab komisjon läbirääkimisi Haagi Liidu assamblees ühenduse nimel vastavalt järgmisele korrale:

- a) seisukoht, mille ühendus võib võtta assambleel, valmistatakse ette nõukogu asjakohases töörühmas või, kui see ei ole võimalik, kohapeal peetavatel koosolekutel, mis kutsutakse kokku Ülemaailmses Intellektuaalomandi Organisatsioonis tehtava töö käigus;
- b) otsuste osas, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 6/2002 või muud nõukogu akti, mis nõuab nõukogu ühehäälselt otsust, võtab nõukogu komisjoni ettepanekul ühehäälselt vastu ühenduse seisukoha;
- c) seoses muude ühenduse disainilahenduse õigust mõjutavate otsustega võtab nõukogu ühenduse seisukoha vastu komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega.

Brüssel, 18. detsembri 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
J.-E. ENESTAM

LISA

2. juuli 1999. aasta Genfi redaktsioon

SISUKORD

SISSEJUHATAVAD SÄTTED

- Artikkel 1: Lühendid
Artikkel 2: Lepinguosaliste seadustega ja rahvusvaheliste lepingutega antud muu kaitse kohaldamine

I PEATÜKK

AHVUSVAHELINE TAOTLUS JA AHVUSVAHELINE REGISTREERING

- Artikkel 3: Rahvusvahelise taotluse esitamise õigus
Artikkel 4: Rahvusvahelise taotluse esitamise kord
Artikkel 5: Rahvusvahelise taotluse sisu
Artikkel 6: Prioriteet
Artikkel 7: Märkimisloivud
Artikkel 8: Puuduste kõrvaldamine
Artikkel 9: Rahvusvahelise taotluse esitamise kuupäev
Artikkel 10: Rahvusvaheline registreering, rahvusvahelise registreeringu kuupäev, rahvusvahelise registreeringu avaldamine ja konfidentsiaalsed koopiad
Artikkel 11: Avaldamise edasilükkamine
Artikkel 12: Keeldumine
Artikkel 13: Tööstusdisainilahenduse ühtsuse erinõuded
Artikkel 14: Rahvusvahelise registreeringu mõju
Artikkel 15: Kehtetuks tunnistamine
Artikkel 16: Rahvusvaheliste registreeringute muudatuste ja muude asjaolude registrisse kandmine
Artikkel 17: Rahvusvahelise registreeringu esialgne kehtivusaeg ja pikendamise ning kaitse kestus
Artikkel 18: Teave avaldatud rahvusvaheliste registreeringute kohta

II PEATÜKK

HALDUSNORMID

- Artikkel 19: Mitme riigi ühine amet
Artikkel 20: Haagi Liidu liikmesus
Artikkel 21: Assamblee
Artikkel 22: Rahvusvaheline Büroo
Artikkel 23: Rahalised vahendid
Artikkel 24: Eeskirjad

III PEATÜKK

LÄBIVAATAMINE JA MUUDATUSTE TEGEMINE

- Artikkel 25: Käesoleva redaktsiooni läbivaatamine
Artikkel 26: Assamblee tehtavad muudatused teatavates artiklites

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

- Artikkel 27: Käesoleva redaktsiooni osaliseks saamine
 Artikkel 28: Ratifitseerimise ja ühinemise jõustumiskuupäev
 Artikkel 29: Reservatsioonide keelustamine
 Artikkel 30: Lepinguosaliste deklaratsioonid
 Artikkel 31: 1934. aasta ja 1960. aasta redaktsioonide kohaldamine
 Artikkel 32: Käesoleva redaktsiooni denonsseerimine
 Artikkel 33: Käesoleva redaktsiooni keeled; allkirjutamine
 Artikkel 34: Hoiulevõtja

SISSEJUHATAVAD SÄTTED

Artikkel 1

Lühendid

Käesolevas redaktsioonis kasutatakse järgmisi mõisteid:

i) Haagi kokkulepe – tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise deponeerimise Haagi kokkulepe, mis on ümber nimetatud tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise registreerimise Haagi kokkuleppeks;	xii) valitsustevaheline organisatsioon – valitsustevaheline organisatsioon, kellel on artikli 27 lõike 1 punkti ii kohaselt õigus käesoleva redaktsiooniga ühineda;
ii) käesolev redaktsioon – käesoleva redaktsiooniga kehtestatud Haagi kokkulepe;	xiii) lepinguosaline – käesoleva redaktsiooniga ühinenud riik või valitsustevaheline organisatsioon;
iii) eeskirjad – käesoleva redaktsiooni eeskirjad;	xiv) taotleja lepinguosaline – lepinguosaline või üks lepinguosalistest, kelle kaudu vähemalt ühele artiklis 3 nimetatud tingimusele vastav taotleja on saanud õiguse esitada rahvusvaheline taotlus; kui lepinguosalisi, kelle kaudu taotleja võib artikli 3 kohaselt saada õiguse esitada rahvusvaheline taotlus, on kaks või rohkem, siis tähendab taotleja lepinguosaline seda lepinguosalistest, kes on selles märgitud rahvusvahelises taotluses;
iv) ette nähtud – eeskirjades ette nähtud;	xv) lepinguosalise territoorium – riigi territoorium või territoorium, kus kehtib valitsustevahelise organisatsiooni asutamisleping, olenemata sellest, kas lepinguosaline on riik või valitsustevaheline organisatsioon;
v) Pariisi konventsioon – 1883. aasta 20. märtsil Pariisis allkirjutatud tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni uuesti läbivaadatud ja muudetud redaktsioon;	xvi) amet – asutus, keda lepinguosaline on volitanud andma tööstusdisainilahendustele kaitset, mis kehtib tema territooriumil;
vi) rahvusvaheline registreering – käesoleva redaktsiooni alusel tehtud tööstusdisainilahenduse rahvusvaheline registreering;	xvii) ekspertiisiamet – asutus, kes teeb talle esitatud tööstusdisainilahenduste kaitse taotlustele <i>ex officio</i> ekspertiisi, millega määratakse vähemalt kindlaks tööstusdisainilahenduse vastavus uudsuse nõudele;
vii) rahvusvaheline taotlus – rahvusvahelise registreeringu taotlus;	xviii) märkimine – taotlus, et lepinguosaline tunnustaks rahvusvahelise registreeringut; samuti nimetatud taotluse registreerimine rahvusvahelises registris;
viii) rahvusvaheline register – Rahvusvahelises Büroos peetav rahvusvaheliste registreeringute ametlik andmekogu, kus mis tahes andmekandjal säilitatakse andmeid, mille registreerimist nõuab või lubab käesolev redaktsioon või eeskirjad;	xix) märgitud lepinguosaline ja märgitud amet – lepinguosaline ja lepinguosalise amet, kelle suhtes märkimine kehtib;
ix) isik – füüsiline või juriidiline isik;	xx) 1934. aasta redaktsioon – 2. juunil 1934. aastal Londonis allkirjutatud Haagi kokkuleppe redaktsioon;
x) taotleja – isik, kelle nimel rahvusvaheline taotlus on esitatud;	xxi) 1960. aasta redaktsioon – 28. novembril 1960. aastal Haagis allkirjutatud Haagi kokkuleppe redaktsioon;
xi) omanik – isik, kelle nimele on rahvusvaheline registreering kantud rahvusvahelises registris;	

xxii) 1961. aasta täiendav redaktsioon – 18. novembril 1961. aastal Monacos allkirjutatud redaktsioon, millega täiendati 1934. aasta redaktsiooni;

xxiii) 1967. aasta lisaredaktsioon – 14. juulil 1967. aastal Stockholmis allkirjutatud Haagi kokkuleppe muudetud redaktsioon;

xxiv) liit – Haagi Liit, mis asutati 6. novembril 1925. aastal Haagi kokkuleppega ja mis tegutseb 1934. ja 1960. aasta redaktsiooni, 1961. aasta täiendava redaktsiooni, 1967. aasta lisaredaktsiooni ning käesoleva redaktsiooni järgi;

xxv) assamblee – artikli 21 lõike 1 punktis a nimetatud assamblee või seda asendav organ;

xxvi) organisatsioon – Ülemaailmne Intellektuaalse Omandi Organisatsioon;

xxvii) peadirektor – organisatsiooni peadirektor;

xxviii) Rahvusvaheline Büroo – organisatsiooni Rahvusvaheline Büroo;

xxix) ratifitseerimiskiri – siia kuuluvad ka vastuvõtmis- või heakskiitmiskirjad.

Artikkel 2

Lepinguosaliste seadustega ja teatud rahvusvaheliste lepingutega antud muu kaitse kohaldamine

1. [Lepinguosaliste seadused ja teatavad rahvusvahelised lepingud] Käesoleva redaktsiooni sätteid ei takista kohaldamast mõne lepinguosalise seadustes ettenähtud tugevamat kaitset, samuti ei mõjuta need mingil viisil tarbekunsti- ja teistele kunstiteostele rahvusvaheliste autoriõiguse lepingute ja konventsioonidega ning tööstusdisainilahendustele Maaailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingule lisatud intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepinguga antavat kaitset.

2. [Kohustus järgida Pariisi konventsiooni] Lepinguosaline peab järgima tööstusdisainilahendusi käsitleva Pariisi konventsiooni sätteid.

I PEATÜKK

RAHVUSVAHELINE TAOTLUS JA RAHVUSVAHELINE REGISTREERING

Artikkel 3

Rahvusvahelise taotluse esitamise õigus

Rahvusvaheline taotluse esitamise õigus on lepinguosalise riigi kodanikul, lepinguosaliseks oleva valitsustevahelise organisatsiooni kuuluva riigi kodanikul ja isikul, kelle elukoht, peamine asukoht või tegutsev tööstus- või kaubandusettevõtte asub lepinguosalise territooriumil.

Artikkel 4

Rahvusvahelise taotluse esitamise kord

1. [Otsene või kaudne esitamine]

a) Taotleja valikul võib rahvusvahelise taotluse esitada Rahvusvahelise Büroole otse või taotleja lepinguosalise ameti kaudu.

b) Olenemata punktist a, võib lepinguosaline deklaratsioonis peadirektorile teatada, et tema ameti kaudu ei saa rahvusvahelist taotlust esitada.

2. [Edastamisloiv kaudse esitamise korral] Lepinguosaline amet võib nõuda, et taotleja tasuks iga tema kaudu esitatava rahvusvahelise taotluse eest edastamisloivu, mis arvatakse ameti tuludesse.

Artikkel 5

Rahvusvahelise taotluse sisu

1. [Rahvusvahelise taotluse kohustuslik sisu] Rahvusvaheline taotlus esitatakse ettenähtud keeles või ühes ettenähtud keeltest ja selles peavad sisalduma või sellele lisatakse:

i) käesoleva redaktsiooni kohase rahvusvahelise registreeringu avaldus;

ii) ettenähtud andmed taotleja kohta;

iii) ettenähtud arv nõuetekohaseid koopiaid rahvusvahelise taotluse objektiks oleva tööstusdisainilahenduse reproduktsioonist või taotleja valikul mitmest reproduktsioonist; kui tööstusdisainilahendus on kahemõõtmeline ja vastavalt lõikele 5 taotletakse avaldamise edasilükkamist, võib rahvusvahelisele taotlusele reproduktsioonide asemel lisada ettenähtud arvu tööstusdisainilahenduse näidiseid;

iv) märke toote või toodete kohta, mis kujutavad endast tööstusdisainilahendust või millega seoses tööstusdisainilahendust ettenähtud viisil kasutatakse;

v) märgitud lepinguosaliste nimed;

vi) sätestatud lõivud;

vii) muud ettenähtud üksikasjad.

2. [Rahvusvahelise taotluse kohustusliku sisu lisa]

a) Lepinguosaline, kelle amet on ekspertiisiamet ja kelle seadus käesoleva redaktsiooniga ühinemise ajal nõuab, et tööstusdisainilahenduse kaitse taotlusele esitamiskuupäeva määramiseks peab taotlus sisaldama punktis b loetletud elemente, võib need teatavaks teha deklaratsioonis peadirektorile.

- b) Elemendid, millest punkti a kohaselt võib teatada, on järgmised:
- i) taotluse objektiks oleva tööstusdisainilahenduse looja isikuandmed;
  - ii) taotluse objektiks oleva tööstusdisainilahenduse reprodutsiooni või iseloomulike tunnuste lühikirjeldus;
  - iii) taotlus.
- c) Kui rahvusvahelises taotluses on märgitud selline lepinguosaline, kes on teinud punkti a kohase avalduse, tuleb taotluses nõuetekohaselt nimetada ka avalduses teatatud elemendid.

3. [Rahvusvahelise taotluse muu sisu] Rahvusvaheline taotlus võib sisaldada või sellele võib lisada ka teisi eeskirjades märgitud elemente.

4. [Mitu tööstusdisainilahendust ühes rahvusvahelises taotluses] Arvestades ette nähtud tingimusi võib rahvusvaheline taotlus hõlmata kahte või enamat tööstusdisainilahendust.

5. [Publitseerimise edasilükkamise taotlus] Rahvusvaheline taotlus võib sisaldada taotlust publitseerimine edasi lükata.

Artikkel 6

Prioriteet

1. [Prioriteedinõue]
  - a) Rahvusvaheline taotlus võib sisaldada deklaratsiooni, kus Pariisi konventsiooni artikli 4 kohaselt nõutakse konventsiooni või Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmesriigis või selle suhtes esitatud ühe või enama varasema taotluse prioriteeti.
  - b) Eeskirjades võidakse ette näha, et punktis a nimetatud deklaratsiooni võib teha pärast rahvusvahelise taotluse esitamist. Sellisel juhul nähakse eeskirjades ette deklaratsiooni tegemise lõpptähtaeg.
2. [Prioriteedinõude aluseks olev rahvusvaheline taotlus] Esitamiskuupäevast arvates on rahvusvaheline taotlus, arvestamata tema edasist käekäiku, võrdne tavapärast esitatud registreerimistaotlusega Pariisi konventsiooni artikli 4 tähenduses.

Artikkel 7

Märkimislõivud

1. [Ettenähtud märkimislõivud] Ettenähtud lõivud on lepinguosalise märkimise eest makstavad lõivud, arvestades lõikes 2 sätestatud.

2. [Individaalne märkimislõiv] Lepinguosaline, kelle amet on ekspertiamet, ja valitsustevahelisest organisatsioonist lepinguosaline võivad deklaratsioonid peadirektorile teatada, et kõigi rahvusvaheliste taotluste puhul, milles nad on märgitud, ning kõigi selliste taotluste põhjal tehtud rahvusvaheliste registreeringute pikendamisel asendatakse lõike 1 kohane ettenähtud märkimislõiv individuaalse märkimislõivuga, mille määr nimetatakse deklaratsioonid ja mida võib hilisemates deklaratsioonides muuta. Kõnesolev lepinguosaline võib kehtestada esialgse kaitseperioodi ja iga pikendamise või tema poolt võimaldatava maksimaalse kaitseperioodi eest makstava lõivu määra. See määr ei või olla suurem summast, mida nimetatud lepinguosalise ametil on õigus saada taotlejalt samaks perioodiks samale arvule tööstusdisainilahendustele antava kaitse eest, kusjuures nimetatud summat on vähendatud rahvusvahelises menetluses sooritatud toimingutest tuleneva säästu võrra.

3. [Märkimislõivude edastamine] Rahvusvaheline Büroo edastab lõigetes 1 ja 2 nimetatud märkimislõivud asjaomastele lepinguosalistele.

Artikkel 8

Puuduste kõrvaldamine

1. [Rahvusvahelise taotluse ekspertiis] Kui Rahvusvaheline Büroo leiab, et rahvusvaheline taotlus ei vasta Rahvusvahelisse Büroosse saabumise hetkel käesoleva redaktsiooni ja eeskirjade nõuetele, teeb ta taotlejale ettepaneku puudused kindlaksmääratud tähtaja jooksul kõrvaldada.

2. [Kõrvaldamata puudused]

- a) Kui taotleja ei ole puudusi tähtaegselt kõrvaldanud, loetakse, et rahvusvahelisest taotlusest on loobutud, arvestades punktis b sätestatud.
- b) Kui taotleja ei ole sätestatud tähtaja jooksul kõrvaldanud puudust, mis on seotud artikli 5 lõikega 2 või erinõudega, millest lepinguosaline on eeskirjade kohaselt teavitatud peadirektorit, siis rahvusvahelises taotluses selle lepinguosalise märkimist ei arvestata.

Artikkel 9

Rahvusvahelise taotluse esitamise kuupäev

1. [Rahvusvahelise taotluse otse esitamine] Kui rahvusvaheline taotlus esitatakse otse Rahvusvahelisele Büroole, on lõike 3 kohaselt esitamiskuupäevaks taotluse Rahvusvahelisse Büroosse jõudmise kuupäev.

2. [Rahvusvahelise taotluse esitamine ameti kaudu] Kui rahvusvaheline taotlus esitatakse taotleja lepinguosalise ameti kaudu, määratakse esitamiskuupäev vastavalt ette nähtule.

3. [Mõningate puudustega rahvusvaheline taotlus] Kui taotluses on Rahvusvahelisse Büroosse saabumise päeval mõni puudus, mis vastavalt ettenähtule põhjustab esitamiskuupäeva edasilükkamise, saab esitamiskuupäevaks tehtud paranduse Rahvusvahelisse Büroosse jõudmise kuupäev.

Artikkel 10 ⁽¹⁾

Rahvusvaheline registreering, rahvusvahelise registreeringu kuupäev, rahvusvahelise registreeringu avaldamine ja konfidentsiaalsed koopiad

1. Rahvusvaheline registreering] Rahvusvaheline Büroo registreerib rahvusvahelise taotluse objektiks oleva tööstusdisainilahenduse kohe pärast taotluse kättesaamist või artikli 8 kohase parandusettepaneku puhul viivitamata pärast nõutud paranduste kättesaamist. Olenemata sellest, kas avaldamine lükatakse vastavalt artiklile 11 edasi või ei, registreering jõustub.

2. [Rahvusvahelise registreeringu kuupäev]

a) Rahvusvahelise registreeringu kuupäevaks on punkti b kohaselt rahvusvahelise taotluse esitamise kuupäev.

b) Kui rahvusvahelises taotluses on Rahvusvahelisse Büroosse jõudmise kuupäeval mõni artikli 5 lõikega 2 seotud puudus, on rahvusvahelise registreeringu kuupäevaks tehtud paranduse Rahvusvahelisse Büroosse saabumise kuupäev või rahvusvahelise taotluse esitamise kuupäev olenevalt sellest, kumb on hilisem.

3. [Avaldamine]

a) Rahvusvahelise registreeringu avaldab Rahvusvaheline Büroo. Selline avaldamine loetakse kõigis lepinguosaliste jaoks piisavaks ja omanikult ei või enam avalikustamist nõuda.

b) Rahvusvaheline Büroo saadab avaldatud rahvusvahelise registreeringu koopia igale märgitud ametile.

4. [Konfidentsiaalsuse säilitamine enne avaldamist] Lõikes 5 ja artikli 11 lõike 4 punkti b kohaselt säilitab Rahvusvaheline Büroo enne rahvusvahelise taotluse ja rahvusvahelise registreeringu avaldamist nende konfidentsiaalsuse.

5. [Konfidentsiaalsed koopiad]

a) Vahetult pärast registreerimist saadab Rahvusvaheline Büroo rahvusvahelise registreeringu koopia koos rahvusvahelisele taotlusele lisatud asjaomaste avalduste, dokumentide või näidistega kõigile ametitele, kes on Rahvusvahelisele Büroole teatanud oma soovist seda koopia saada ja on rahvusvahelises taotluses märgitud.

b) Kuni Rahvusvaheline Büroo ei ole rahvusvahelist registreeringut avaldanud, säilitab amet talle Rahvusvahelisest Büroost saadetud koopia konfidentsiaalsuse ja võib nimetatud koopia kasutada ainult nende rahvusvahelise registreeringu ja tööstusdisainilahenduse kaitse taotluste ekspertiisiks, mis on esitatud lepinguosalise territooriumil või tema suhtes ning kuuluvad ameti pädevusse. Eelkõige ei või amet avaldada sellise rahvusvahelise registreeringu sisu ühelegi ametis mittetöötavale isikule peale rahvusvahelise registreeringu omaniku, välja arvatud juhul, kui seda on vaja haldus- või kohtumenetluse jaoks, mis lahendab rahvusvahelise registreeringu aluseks oleva rahvusvahelise taotluse esitamise õigust käsitlevat vastuolu. Sellise haldus- või kohtumenetluse korral võib rahvusvahelise registreeringu sisu avaldada konfidentsiaalselt ainult menetluse osapooltele, kes kohustuvad arvestama avaldamise konfidentsiaalsust.

Artikkel 11

Avaldamise edasilükkamine

1. [Lepinguosaliste seaduste sätted, mis käsitlevad avaldamise edasilükkamist]

a) Kui lepinguosalise seaduses on tööstusdisainilahenduse avaldamise edasilükkamise aeg sätestatud ettenähtust lühemana, teatab ta deklaratsioonis peadirektorile lubatud edasilükkamise aja.

b) Kui lepinguosalise seadus ei näe ette tööstusdisainilahenduse avaldamise edasilükkamist, annab ta sellest deklaratsioonis peadirektorile teada.

2. [Avaldamise edasilükkamine] Kui rahvusvaheline taotlus sisaldab avaldamise edasilükkamise taotlust, taotlus avaldatakse:

i) juhul kui ükski rahvusvahelises taotluses märgitud lepinguosalistest ei ole teinud lõike 1 kohast deklaratsiooni pärast ettenähtud tähtaja lõppu,

või

ii) juhul kui mõni rahvusvahelises taotluses märgitud lepinguosalistest on teinud lõike 1 punkti a kohase deklaratsiooni pärast deklaratsioonis märgitud tähtaja lõppu või kui selliseid lepinguosalisi on rohkem kui üks, pärast nende deklaratsioonides märgitud tähtaegadest lühima lõppu.

3. [Edasilükkamistaotluse menetlemine juhul, kui kehtiv seadus ei võimalda edasilükkamist] Kui on taotletud avaldamise edasilükkamist ja mõni rahvusvahelises taotluses märgitud lepinguosalistest on teinud lõike 1 punkti b kohase deklaratsiooni, et tema seadus ei võimalda avaldamist edasi lükata:

i) Rahvusvaheline Büroo teavitab punkti ii kohaselt sellest taotlejat; kui taotleja ei ole ettenähtud tähtaja jooksul Rahvusvahelisele Büroole saadetud teatisega nimetatud lepinguosalise märkimist tagasi võtnud, jätab Rahvusvaheline Büroo avaldamise edasilükkamise taotluse tähelepanuta;

⁽¹⁾ Artiklit 10 vastu võttes oli diplomaatiline konverents arusaamilisel, et mitte miski käesolevas artiklis ei piira taotleja või omaniku või isiku, kellel on taotleja või omaniku nõusolek, juurdepääsu rahvusvahelisele taotlusele või rahvusvahelisele registreeringule.

ii) kui rahvusvaheline taotlus ei sisaldanud tööstusdisainilahenduse reproduktsioone, vaid sellele olid lisatud tööstusdisainilahenduse näidised, jätab Rahvusvaheline Büroo nimetatud lepinguosalise märkimise tähelepanuta ja teavitab sellest taotlejat.

4. [Rahvusvahelise registreeringu varasema avaldamise või erijuurdepääsu taotlus]

a) Omanik võib lõike 2 alusel kohaldatava edasilükkamistähtaja jooksul taotleda kõigi või osa rahvusvahelise taotluse objektiks olevate tööstusdisainilahenduste avaldamist; sellisel juhul loetakse edasilükkamistähtaeg nimetatud tööstusdisainilahenduse või -lahenduste puhul selle taotluse Rahvusvahelisse Büroosse saabumise päeval lõppenuks.

b) Omanik võib lõike 2 kohase edasilükkamistähtaja jooksul esitada Rahvusvahelisele Büroole ka taotluse, et tema nimetatud kolmandale isikule antaks väljavõte mõnest või kõigist rahvusvahelise registreeringu objektiks olevast tööstusdisainilahendusest või võimaldataks talle juurdepääs neile.

5. [Loobumine ja piiramine]

a) Kui omanik loobub lõike 2 kohase edasilükkamistähtaja jooksul rahvusvahelisest registreeringust kõigi märgitud lepinguosaliste suhtes, ei avaldata rahvusvahelise registreeringu objektiks olevaid tööstusdisainilahendusi.

b) Kui omanik piirab lõike 2 kohase edasilükkamistähtaja jooksul rahvusvahelist registreeringut märgitud lepinguosaliste suhtes nii, et see hõlmab ühte või mõnda rahvusvahelise registreeringu objektiks olevat tööstusdisainilahendust, ei avaldata rahvusvahelise registreeringu objektiks olevaid ülejäänud tööstusdisainilahendusi.

6. [Avaldamine ja reproduktsioonide esitamine]

a) Rahvusvaheline Büroo avaldab rahvusvahelise registreeringu pärast käesoleva artikli sätete alusel kohaldatavate edasilükkamistähtaegade lõppu, kui ettenähtud lõivud on tasutud. Kui lõivud ei ole nõuetekohaselt tasutud, tühistatakse rahvusvaheline registreering ja seda ei avaldata.

b) Kui rahvusvahelisele taotlusele oli artikli 5 lõike 1 punkti iii kohaselt lisatud tööstusdisainilahenduse näidis või näidised, esitab omanik Rahvusvahelisele Büroole sätestatud tähtaja jooksul ettenähtud arvu koopiaid kõigi taotluse objektiks olevate tööstusdisainilahenduste reproduktsioonidest. Selles ulatuses, milles taotleja nimetatud nõuet ei täida, rahvusvaheline registreering tühistatakse ja seda ei avaldata.

Artikkel 12

Keeldumine

1. [Õigus keelduda] Kui rahvusvahelise registreeringu objektiks oleva ühe või mitme tööstusdisainilahenduste puhul ei ole kaitse andmise tingimused mõne märgitud lepinguosalise seaduse järgi täidetud, võib selle lepinguosalise amet osaliselt või täielikult keelduda tunnistamast rahvusvahelise registreeringu mõju selle lepinguosalise territooriumil tingimuse, et ükski amet ei saa osaliselt ega täielikult keelduda ühegi rahvusvahelise registreeringu tunnistamisest põhjendusega, et tema lepinguosalise seaduse järgi on täitmata mõned rahvusvahelise taotluse vormi või sisu nõuded, mis on ette nähtud käesolevas redaktsioonis või eeskirjades või on kehtestatud lisaks neile või erinevalt neist.

2. [Keeldumisest teatamine]

a) Rahvusvahelise registreeringu mõjude kehtetuks tunnistamise kohta saadab amet Rahvusvahelisele Büroole ettenähtud tähtaja jooksul keeldumisteate.

b) Keeldumisteates märgitakse ära kõik keeldumise põhjused.

3. [Keeldumisteate edastamine; õiguskaitsvahendid]

a) Rahvusvaheline Büroo edastab keeldumisteate koopia viivitamata omanikule.

b) Omanikul on õigus samasugustele õiguskaitsvahenditele nagu sel juhul, kui rahvusvahelise registreeringu objektiks olev tööstusdisainilahendus oleks olnud taotluse objektiks, millega taotleatakse kaitset keeldumisteate edastanud ametile kohaldatava seaduse alusel. Selline õiguskaitsvahend sisaldab vähemalt võimalust teha uus ekspertiis või keeldumise asjaolud uuesti läbi vaadata või keeldumise peale kaebus esitada.

4. ⁽¹⁾ [Keeldumisteate tagasivõtmine] Keeldumisteate edastanud amet võib selle igal ajal osaliselt või täielikult tagasi võtta.

Artikkel 13

Tööstusdisainilahenduse ühtsuse erinõuded

1. [Erinõuetest teatamine] Lepinguosaline, kelle seaduses käesoleva redaktsiooniga ühinemise ajal nõutakse, et ühe taotluse objektiks olevad tööstusdisainilahendused vastaksid tööstusdisaini ühtsuse, tootmise ühtsuse või kasutamise ühtsuse nõudele või kuuluksid samasse esemete rühma või kooslusse või et üks taotlus võib hõlmata ainult üht iseseisvat ja eristatavat tööstusdisainilahendust, võib teatada sellest deklaratsioonis peadirektorile. Selline deklaratsioon ei võta taotlejalt siiski õigust lisada kooskõlas artikli 5 lõikega 4 rahvusvahelisse taotluse kaks või rohkem tööstusdisainilahendust, kuigi deklaratsiooni teinud lepinguosaline on taotluses märgitud.

⁽¹⁾ Artikli 12 lõike 4, artikli 14 lõike 2 punkti b ja eeskirja 18 lõike 4 vastuvõtmisel oli diplomaatiline konverents arusaamisel, et keeldumisteate edastanud ameti poolse keeldumise tagasivõtmise võib vormistada avaldusena, kus teatatakse, et asjaomane amet on otsustanud rahvusvahelise registreeringu mõju tunnustada seoses tööstusdisainilahendustega või osade tööstusdisainilahendustega, mida käsitleti keeldumisteates. Samuti oldi arusaamisel, et amet võib keeldumisteate edastamiseks ettenähtud ajavahemikul saata avalduse, kus teatatakse, et amet on otsustanud tunnustada rahvusvahelise registreeringu mõju, isegi juhul, kui amet ei ole keeldumisteadet edastanud.

2. [Deklaratsiooni mõju] Nimetatud deklaratsioon võimaldab selle teinud lepinguosalise ametil keelduda vastavalt artikli 12 lõikele 1 tunnustamast rahvusvahelise registreeringu mõju sõltuvalt registreeringu vastavusest lepinguosalise poolt teatavaks tehtud nõudele.

3. [Registreeringu jagamise eest tasutavad lisalõivud] Kui pärast lõike 2 kohast keeldumist jagatakse rahvusvaheline registreering asjaomase ameti jaoks osadeks, et likvideerida keeldumisteates märgitud keeldumise põhjus, on ametil õigus nõuda lõivu tasumist iga lisanduva rahvusvahelise taotluse eest, mis on vajalik keeldumise põhjuse vältimiseks.

Artikkel 14

Rahvusvahelise registreeringu mõju

1. [Samasugune mõju nagu kohaldatava seaduse alusel esitatud taotlusel] Rahvusvahelise registreerimise päevast on iga rahvusvahelisel registreeringul märgitud lepinguosalise jaoks vähemalt samasugune mõju, nagu on lepinguosalise seaduse järgi tavalises korras esitatud tööstusdisainilahenduse kaitse taotlusel.

2. [Samasugune mõju nagu kohaldatava seaduse alusel antaval kaitsel]

a) Iga märgitud lepinguosalise jaoks, mille amet ei ole edastanud artikli 12 kohast keeldumisteadet, on rahvusvahelisel registreeringul samasugune mõju nagu lepinguosalise seaduse alusel tööstusdisainilahendusele antud kaitsel kas hiljemalt keeldumisteate edastamise tähtaja lõppemise kuupäevast või, kui lepinguosaline on teinud eeskirjade kohase deklaratsiooni, hiljemalt selles deklaratsioonis märgitud kuupäevast.

b) ⁽¹⁾Kui märgitud lepinguosalise amet on edastanud keeldumisteate ja on selle hiljem osaliselt või täielikult tagasi võtnud, on rahvusvahelisel registreeringul selles ulatuses, milles keeldumine on tagasi võetud, nimetatud lepinguosalise jaoks hiljemalt keeldumise tagasivõtmise kuupäevast samasugune mõju nagu lepinguosalise seaduse alusel tööstusdisainilahendusele antud kaitsel.

c) Käesoleva lõike alusel jõustunud rahvusvaheline registreering kehtib tööstusdisainilahenduse või -lahenduste kohta, mis on Rahvusvahelisest Büroost märgitud ametisse saabunud registreeringu või selles ametis toimunud menetluses muudetud registreeringu objektiks.

3. [Deklaratsioon taotleja lepinguosalise märkimise mõju kohta]

a) Lepinguosaline, kelle amet on ekspertiisiamet, võib oma deklaratsioonis peadirektorile teatada, et kui ta on taotleja lepinguosaline, siis tema märkimisel rahvusvahelises registreeringus ei oma mõju.

b) Kui punktis a nimetatud deklaratsiooni teinud lepinguosaline on rahvusvahelises taotluses ära näidatud nii taotleja lepinguosalisena kui ka märgitud lepinguosalisena, jätab Rahvusvaheline Büroo lepinguosalise märkimise tähelepanuta.

Artikkel 15

Kehtetuks tunnistamine

1. [Kaitsmisvõimaluse nõue] Märgitud lepinguosalise pädevad ametiasutused ei või rahvusvahelist registreeringut oma territooriumil osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistada, kui omanikule ei ole aegsasti antud võimalust oma õigusi kaitsta.

2. [Kehtetuks tunnistamisest teatamine] Lepinguosalise amet, kelle territooriumil rahvusvaheline registreering on kehtetuks tunnistatud, teatab sellest Rahvusvahelisele Büroole, kui ta on kehtetuks tunnistamisest teadlikuks saanud.

Artikkel 16

Rahvusvaheliste registreeringute muudatuste ja muude asjaolude registrisse kandmine

1. [Muudatuste ja muude asjaolude registrisse kandmine] Rahvusvaheline Büroo kannab nõuetekohaselt rahvusvahelisse registrisse:

i) rahvusvahelise registreeringu omaniku muutumise mõne või kõikide märgitud lepinguosaliste suhtes ja mõne või kõikide rahvusvahelise registreeringu objektiks olevate tööstusdisainilahenduste suhtes, tingimusel et uuel omanikul on vastavalt artiklile 3 õigus esitada rahvusvaheline taotlus;

ii) omaniku nime või aadressi muudatuse;

iii) taotleja või omaniku esindaja määramise ja muud asjakohased esindaja andmed;

iv) omaniku loobumise rahvusvahelisest registreeringust mõne või kõikide märgitud lepinguosaliste suhtes;

v) omanikupoolse rahvusvahelise registreeringu piiramise ühe või kõikide märgitud lepinguosaliste suhtes nii, et see hõlmab ühte või mõnda rahvusvahelise registreeringu objektiks olevat tööstusdisainilahendust;

vi) märgitud lepinguosalise pädevate ametiasutuste poolse rahvusvahelise registreeringu kehtetuks tunnistamise selle lepinguosalise territooriumil mõningate või kõigi rahvusvahelise registreeringu objektiks olevate tööstusdisainilahenduste suhtes;

vii) muud eeskirjades märgitud asjakohased faktid, mis käsitlevad õigust osale või kõigile rahvusvahelise registreeringu objektiks olevatele tööstusdisainilahendustele.

⁽¹⁾ Vt artikli 12 lõike 4 joonealune märkus 1.

2. [Rahvusvahelise registrisse kandmise mõju] Lõike 1 punktides i, ii, iv, v, vi ja vii loetletud registrikannetel on samasugune mõju nagu lepinguosalise ameti registri kannetel, välja arvatud asjaolu, et lepinguosaline võib deklaratsioonis peadirektorile teatada, et lõike 1 punktis i nimetatud registrikanne ei oma lepinguosalise jaoks mõju enne, kui tema ametisse on jõudnud deklaratsioonis märgitud teatised või dokumendid.

3. [Lõivud] Vastavalt lõikele 1 tehtud iga registrikande eest võib nõuda lõivu tasumist.

4. [Avaldamine] Rahvusvaheline Büroo avaldab teate iga lõike 1 kohase registrisse tehtud kande kohta. Büroo saadab avaldamisteate koopia kõikidele asjaomastele lepinguosaliste ametitele.

Artikkel 17

Rahvusvahelise registreeringu esialgne kehtivusaeg ja pikendamine ning kaitse kestus

1. [Rahvusvahelise registreeringu esialgne kehtivusaeg] Rahvusvaheline registreering jõustub esialgu viieks aastaks, arvates rahvusvahelise registreeringu kuupäevast.

2. [Rahvusvahelise registreeringu pikendamine] Rahvusvahelist registreeringut võib ettenähtud menetluse kohaselt ja ettenähtud lõivude tasumisel pikendada veel viieks aastaks.

3. [Kaitse kestus märgitud lepinguosaliste jaoks]

a) Tingimusel, et rahvusvaheline registreering on pikendatud, ja arvestades lõiget b, on kaitse kestus märgitud lepinguosalise jaoks 15 aastat, arvates rahvusvahelise registreeringu kuupäevast.

b) Kui märgitud lepinguosalise seaduses, mille alusel tööstusdisainilahendusi kaitstakse, sätestatakse kaitse kestuseks rohkem kui 15 aastat, on kaitse kestus sama, mis selle lepinguosalise seaduses, tingimusel et rahvusvahelist registreeringut pikendatakse.

c) Lepinguosaline teatab deklaratsioonis peadirektorile tema seaduses sätestatud kaitse maksimaalkestuse.

4. [Piiratud ulatuses pikendamise võimalus] Rahvusvahelist registreeringut pikendada mõne või kõikide lepinguosaliste jaoks ning mõne või kõikide rahvusvahelise registreeringu objektiks oleva tööstusdisainilahenduste osas.

5. [Pikendamise registrisse kandmine ja avaldamine] Rahvusvaheline Büroo kannab pikendamised rahvusvahelise registrisse ja avaldab sellekohase teate. Büroo saadab avaldamisteate koopia kõikidele asjaomastele lepinguosaliste ametitele.

Artikkel 18

Teave avaldatud rahvusvaheliste registreeringute kohta

1. [Teabe kättesaadavus] Ettenähtud lõivu tasumisel väljastab Rahvusvaheline Büroo sellekohase taotluse teinud isikule väljavõtteid rahvusvahelisest registrist või avaldatud rahvusvahelisi registreeringuid käsitlevat teavet rahvusvahelise registri sisu kohta.

2. [Vabastamine legaliseerimisest] Rahvusvahelise Büroo poolt väljastatud rahvusvahelise registri väljavõtted on vabastatud kõigist lepinguosaliste jaoks kehtivaist legaliseerimise nõuetest.

II PEATÜKK

HALDUSNORMID

Artikkel 19

Mitme riigi ühine amet

1. [Ühisest ametist teatamine] Kui mitu käesoleva redaktsiooniga ühineda kavatsetavat riiki on tööstusdisainilahendusi käsitlevad siseriiklikud õigusaktid ühtlustanud või mitu käesoleva redaktsiooniga ühinenud riiki on selles kokku leppinud, võivad nad saata peadirektorile teate, et:

i) nende riiklikud ametid asendatakse ühise ametiga,

ja

ii) kogu territoorium, kus kohaldatakse ühtlustatud õigusakte, loetakse üheks lepinguosaliseks käesoleva redaktsiooni artiklite 1 ja 3–18 ning 31 tähenduses.

2. [Teatamise aeg] Lõikes 1 nimetatud teate saadab:

i) käesoleva redaktsiooniga ühineda kavatsev riik artikli 27 lõikes 2 nimetatud kirjade hoiuleandmise ajal;

ii) käesoleva redaktsiooniga ühinenud riik pärast riiklike õigusaktide ühtlustamist.

3. [Teate jõustumise kuupäev] Lõigetes 1 ja 2 nimetatud teade jõustub:

i) käesoleva redaktsiooniga ühineda kavatsevate riikide puhul siis, kui käesolev redaktsioon nende suhtes siduvaks muutub;

ii) käesoleva redaktsiooniga ühinenud riikide puhul siis, kui on möödunud kolm kuud päevast, millal peadirektor saatis teistele lepinguosalistele vastavasisulise teate, või teates nimetatud hilisemal kuupäeval.

Artikkel 20

Haagi Liidu liikmesus

Lepinguosalised on sama liidu liikmed, kuhu kuuluvad 1934. aasta redaktsiooni või 1960. aasta redaktsiooni osalised.

Artikkel 21

Assamblee

1. [Kooseis]

- a) Lepinguosalised on sama assamblee liikmed, kuhu kuuluvad 1967. aasta lisareaktsiooni artiklit 2 kohaldavad riigid.
- b) Assamblee liiget esindab assamblees üks delegaat, keda võivad abistada asetäitjad, nõuandjad ja eksperdid, ning iga delegaat võib esindada vaid ühte lepinguosalist.
- c) Liidu liige, kes ei kuulu assambleesse, võib assamblee koosolekul osaleda vaatlejana.

2. [Ülesanded]

a) Assamblee:

- i) tegeleb kõigi liidu ülalpidamise ja arendamise ning käesoleva redaktsiooni rakendamise küsimustega;
- ii) kasutab õigusi ja täidab ülesandeid, mis on antud talle spetsiaalselt või käesoleva redaktsiooniga või 1967. aasta lisareaktsiooniga;
- iii) annab peadirektorile juhtnõore kokkuleppe muutmise konverentside ettevalmistamiseks ja otsustab nende konverentside kokkukutsumise;
- iv) muudab eeskirju;
- v) vaatab läbi ja kiidab heaks peadirektori liiduga seotud aruanded ja tegevuse ning annab talle juhtnõore liidu pädevusse kuuluvate küsimuste lahendamiseks;
- vi) määrab kindlaks liidu programmi, võtab vastu kaheaastase eelarve ja kiidab heaks liidu lõpparuande;
- vii) võtab vastu liidu finantseeskirjad;
- viii) asutab komisjone ja töörühmi, mida ta peab liidu eesmärkide saavutamisel vajalikuks;
- ix) otsustab vastavalt lõike 1 punktile c, missugused riigid, valitsustevahelised organisatsioonid ja valitsusvälised organisatsioonid võivad osaleda tema koosolekul vaatlejana;

- x) võtab teisi meetmeid liidu eesmärkide saavutamiseks ja täidab muid käesolevast redaktsioonist tulenevaid ülesandeid.

- b) Küsimustes, mis pakuvad huvi ka teistele organisatsiooni hallatavatele liitudele, teeb assamblee otsused pärast organisatsiooni koordinaatsioonikomitee soovitude ärakuulamist.

3. [Kvoorum]

- a) Küsimuse hääletamisel moodustavad kvoorumi pooled assamblee liikmeks olevad riigid, kellel on selles küsimuses hääleõigus.
- b) Olenemata punkti a sätetest, kui assambleesse kuuluvatest ja mingis küsimuses hääleõiguslikest riikidest on istungil esindatud vähem kui pooled, kuid vähemalt üks kolmandik, võib assamblee otsuseid, ent kõik otsused peale assamblee kodukorda käsitlevate otsuste jõustuvad sel juhul ainult järgnevalt nimetatud tingimuste täitmise korral. Rahvusvaheline Büroo teatab neist otsustest assambleesse kuuluvatele selles küsimuses hääleõiguslikele riikidele, kes ei olnud istungil esindatud, ning teeb neile ettepaneku hääletada kirja teel või teatada oma erapooletusest kolmekuulise tähtaja jooksul selle teate kuupäevast arvates. Kui selle tähtaja lõpuks võrdub sel viisil hääletanud või erapooletuks jäänud liikmete arv istungil kvoorumi saavutamise puudu jäänud liikmete arvuga, jõustub otsus tingimusel, et samal ajal säilib nõutav hääleteenamus.

4. [Otsuste tegemine assamblees]

- a) Assamblee püüab teha oma otsused konsensuse alusel.
- b) Kui konsensuslikule otsusele ei jõuta, otsustatakse küsimus hääletamise teel. Niisugusel juhul:
  - i) on lepinguosalisel riigil üks hääl ja ta hääletab ainult enda nimel,
  - ning
  - ii) lepinguosaline valitsustevaheline organisatsioon võib anda oma liikmesriikide eest nii palju hääli, kui palju tal on käesoleva redaktsiooniga ühinenud liikmesriike; valitsustevaheline organisatsioon ei osale hääletamises, kui mõni tema liikmesriikidest kasutab oma hääleõigust, ning vastupidi.

- c) Küsimustes, mis puudutavad ainult riike, kes kohaldavad 1967. aasta lisareaktsiooni artiklit 2, ei ole käesoleva artikliga mitteühinenud lepinguosalistel hääleõigust, ning ainult lepinguosalisi puudutavates küsimustes on hääleõigus ainult viimatinimetatuid.

5. [Häälteenamus]
- a) Assamblee otsused nõuavad kahekolmandikulist häälteenamust, arvestades artikli 24 lõikes 2 ja artikli 26 lõikes 2 sätestatud.
- b) Häälletamisest hoidunuid ei arvestata häälletamisest osavõtnutena.
6. [Istungid]
- a) Kord kahe kalendriaasta jooksul koguneb assamblee peadirektori kutsel korralisele istungile, mis toimub samal ajavahemikul ja samas kohas organisatsiooni peaassamblee istungiga, kui tegemist ei ole erakorraliste asjaoludega.
- b) Assamblee koguneb peadirektori kutsel erakorralisele istungile ühe neljandiku assamblee liikmete nõudel või peadirektori enda algatusel.
- c) Istungite päevakorra valmistab ette peadirektor.
7. [Töökord] Assamblee võtab vastu oma töökorra.
- b) Peadirektor või tema määratud töötaja on assamblee ning punktis a nimetatud komiteede, töörühmade ja teiste koosolekute *ex officio* sekretär.
5. [Konverentsid]
- a) Assamblee korralduste kohaselt valmistab Rahvusvaheline Büroo ette kõik kokkuleppe muutmise konverentsid.
- b) Nimetatud ettevalmistuste käigus võib Rahvusvaheline Büroo konsulteerida valitsustevaheliste organisatsioonidega ning rahvusvaheliste ja riiklike valitsusväliste organisatsioonidega.
- c) Peadirektor ja tema määratud isikud osalevad kokkuleppe muutmise konverentside diskussioonides ilma hääleõiguseta.
6. [Teised ülesanded] Rahvusvaheline Büroo täidab kõiki teisi ülesandeid, mis talle käesoleva redaktsiooniga on antud.

Artikkel 23

Rahalised vahendid

- Artikkel 22
- Rahvusvaheline Büroo**
1. [Haldusülesanded]
- a) Rahvusvaheline Büroo viib läbi rahvusvahelist registreerimist ja täidab sellest tulenevaid kohustusi ning muid liiduga seotud ülesandeid.
- b) Eelkõige valmistab Rahvusvaheline Büroo ette assamblee ning assamblee loodud eksperdikomiteede ja töörühmade koosolekud ning moodustab nende sekretariaadid.
2. [Peadirektor] Peadirektor on liidu tegevjuht ning esindab liitu.
3. [Teised koosolekud peale assamblee istungite] Peadirektor kutsub kokku assamblee moodustatud komiteed ja töörühmad ning teised liidu küsimusi käsitlevad koosolekud.
4. [Rahvusvahelise Büroo osa assamblee ja teistel koosolekutel]
- a) Peadirektor ja tema määratud isikud osalevad hääleõiguseta kõigil assamblee koosolekutel, assamblee moodustatud komiteede ja töörühmade koosolekutel ning teistel peadirektori poolt liidu egiidi all kokku kutsutud koosolekutel.
1. [Eelarve]
- a) Liidul on oma eelarve.
- b) Liidu eelarve hõlmab liidu otseseid tulusid ja kulusid ning tema liikmemaksu organisatsiooni juhitud liitude ühisesse kulude eelarvesse.
- c) Liitude ühisteks kuludeks loetakse kulusid, mis ei ole seotud üksnes liiduga, vaid ka ühe või mitme muu organisatsiooni juhitava liiduga. Liidu osa ühistes kuludes on proportsionaalne tema huvitatusega nendest kuludest.
2. [Kooskõlastamine teiste liitude eelarvetega] Liidu eelarve võetakse vastu kooskõlastatult teiste organisatsiooni juhitud liitude eelarvetega.
3. [Eelarve finantsallikad] Liidu eelarve finantsallikad on järgmised:
- i) rahvusvaheliste registreeringutega seotud lõivud;
- ii) tasud teiste Rahvusvahelise Büroo teenuste eest, mis on seotud liiduga;
- iii) Rahvusvahelise Büroo liitu puudutavate trükiste müügitulud ja honorarid;
- iv) annetused, pärandused ja toetused;
- v) rendid, intressid ja mitmesugused muud sissetulekud.

4. [Lõivude ja tasude määra kehtestamine; eelarve tase]
- a) Lõike 3 punktis i nimetatud lõivude määrad kehtestab assamblee peadirektori ettepanekul. Lõike 3 punktis ii nimetatud tasude määrad kehtestab peadirektor ja neid kohaldatakse kuni nende heakskiitmiseni assamblee järgmisel istungil ajutiselt.
- b) Lõike 3 punktis i nimetatud lõivudele kehtestatakse sellised määrad, et liidu sissetulekud lõivudest ja teistest allikatest kataksid vähemalt Rahvusvahelise Büroo liiduga seotud kulud.
- c) Kui eelarve ei ole enne uue eelarveaasta algust vastu võetud, jääb see samale tasemele eelmise aasta eelarvega, nagu on sätestatud finantseeskirjades.
5. [Käibekapitali fond] Liidul on käibekapitali fond, mis koosneb tulude ülejäägist ja, kui see on ebapiisav, liidu liikmesriikide ühekordsetest maksetest. Kui fond osutub ebapiisavaks, otsustab assamblee seda suurendada. Assamblee määrab peadirektori ettepanekul fondi proportsiooni ja maksetähtajad.

6. [Ettemakse riigilt, kelle territooriumil asub peakorter]
- a) Organisatsiooni peakorterit käsitlevas kokkuleppes, mis on sõlmitud riigiga, kelle territooriumil asub organisatsiooni peakorter, sätestatakse, et kui käibekapitali fond osutub ebapiisavaks, garanteerib nimetatud riik ettemakse. Ettemakse suuruse ja tingimuste kohta tuleb asjaomase riigi ja organisatsiooni vahel iga kord sõlmida eraldi kokkulepe.
- b) Punktis a nimetatud riigil ja organisatsioonil on mõlemal õigus ettemaksekohustus kirjaliku teatega denonsseerida. Denonsseerimine jõustub kolme aasta möödumisel selle aasta lõpust, millal denonsseerimisest teatati.
7. [Audiitorkontroll] Raamatupidamise auditi teeb üks või mitu liidu liikmesriiki või väljastpoolt valitud audiitorit finantseeskirjades ettenähtud korras. Audiitorid määrab nende nõusolekul assamblee.

Artikkel 24

Eeskirjad

1. [Sisu] Eeskirjadega reguleeritakse käesoleva redaktsiooni kohaldamise üksikasju. Eelkõige hõlmab see järgmist:
- i) üksikasjad, mille kehtestamine on käesolevas redaktsioonis sõnaselgelt ette nähtud;
- ii) käesoleva redaktsiooni sätetega seotud või selle rakendamiseks vajalikud üksikasjad;
- iii) haldusnõuded, -küsimused või -toimingud.

2. [Eeskirjade teatavate sätete muutmine]
- a) Juhend võib sätestada, et mõningaid selle sätteid saab muuta ühehäälselt või neljaviindikulise häälteenamusega.
- b) Otsuse selle kohta, et eeskirjade teatavate sätete muutmisel ei ole tulevikus neljaviindikuline häälteenamus nõutav, saab teha ainult ühehäälselt.
- c) Otsuse selle kohta, et eeskirjade teatavate sätete muutmisel on tulevikus nõutav ühehäälselt otsus või neljaviindikuline häälteenamus, saab teha neljaviindikulise häälteenamusega.
3. [Käesoleva redaktsiooni ja eeskirjade vaheline vastuolu] Kui käesoleva redaktsiooni sätete ja eeskirjade sätete vahel esineb vastuolu, juhendatakse redaktsiooni sätetest.

III PEATÜKK

LÄBIVAATAMINE JA MUUDATUSTE TEGEMINE

Artikkel 25

Käesoleva redaktsiooni läbivaatamine

1. [Kokkuleppe muutmise konverentsid] Käesolevat redaktsiooni võib muuta lepinguosaliste konverentsidel.
2. [Mõningate artiklite muutmine] Artikleid 21, 22, 23 ja 26 võib muuta kokkuleppe muutmise konverents või assamblee kooskõlas artikli 26 sätetega.

Artikkel 26

Assamblee tehtavad muudatused teatavates artiklites

1. [Muutmissettepanekud]
- a) Lepinguosaline või peadirektor võib teha ettepaneku, et assamblee muudaks artikleid 21, 22, 23 ja käesolevat artiklit.
- b) Peadirektor edastab sellise ettepaneku lepinguosalistele vähemalt kuus kuud enne selle arutamist assamblees.
2. [Häälteenamus] Lõikes 1 nimetatud artiklite muudatuste vastuvõtmine nõuab kolmeneljandikulist häälteenamust, välja arvatud artikli 21 või käesoleva lõike muudatused, mis nõuavad neljaviindikulist häälteenamust.

3. [Jõustumine]
- a) Kõik lõikes 1 nimetatud artiklite muudatused, välja arvatud punkti b kohaldamise juhud, jõustuvad üks kuu pärast seda, kui peadirektori kätte on jõudnud kirjalik teade lepinguosaliste põhiseaduslike menetlustega kooskõlas olevast kirjalikust heakskiitmisest kolmelt neljandikult lepinguosalistest, kes muudatuse vastuvõtmise ajal olid assamblee liikmed ja kellel oli õigus seda hääletada.
- b) Artikli 21 lõike 3 või 4 või käesoleva punkti muudatused ei jõustu, kui mõni lepinguosaline teatab kuue kuu jooksul pärast nende vastuvõtmist assamblee poolt peadirektorile, et ta ei aktsepteeri muudatust.
- c) Muudatused, mis jõustuvad kooskõlas käesoleva lõike sätetega, on siduvad kõikide riikide ja valitsustevaheliste organisatsioonide suhtes, kes muudatuse jõustumise ajal on lepinguosalisel või kellest hiljem saavad lepinguosalisel.

IV PEATÜKK

LÖPPSÄTTED

Artikkel 27

Käesoleva redaktsiooni osaliseks saamine

1. [Sobivus] Kohaldades lõikeid 2 ja 3 ning artiklit 28:
- i) võib käesolevale redaktsioonile alla kirjutada ja selle osaliseks saada organisatsiooni iga liikmesriik;
- ii) võib käesolevale redaktsioonile alla kirjutada ja selle osaliseks saada iga valitsustevaheline organisatsioon, kelle ülalpidamisel olev amet saab anda tööstusdisainilahendusele kaitse, mis kehtib territooriumil, kus kohaldatakse valitsustevahelise organisatsiooni asutamislepingut, tingimusel et vähemalt üks valitsustevahelise organisatsiooni liikmesriik on organisatsiooni liige ja et selle ameti kohta ei ole saadetud artikli 19 kohast teadet.
2. [Ratifitseerimine või ühinemine] Lõikes 1 nimetatud riik või valitsustevaheline organisatsioon võib hoiule anda
- i) ratifitseerimiskirja, kui ta on käesolevale redaktsioonile alla kirjutanud,
- või
- ii) ühinemiskirja, kui ta ei ole käesolevale redaktsioonile alla kirjutanud.
- 3) [Hoiuleandmise jõustumiskuupäev]
- a) Ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiule andmise jõustumiskuupäevaks on kuupäev, millal kiri hoiule anti, arvestades punktides b–d sätestatud.

- b) Kui ratifitseerimis- või ühinemiskirja annab hoiule riik, kus tööstusdisainilahendused saavad kaitse ainult selle valitsustevahelise organisatsiooni ameti kaudu, mille liige nimetatud riik on, siis on hoiuleandmise jõustumiskuupäevaks valitsustevahelise organisatsiooni kirja hoiuleandmise kuupäev, juhul kui see on hilisem nimetatud riigi kirja hoiuleandmise kuupäevast.
- c) Kui ratifitseerimis- või ühinemiskirjas sisaldub või sellele on lisatud artiklis 19 nimetatud teade, siis on hoiuleandmise jõustumiskuupäevaks kuupäev, millal viimane teade saanud riikidest annab hoiule kirja.
- d) Riigi ratifitseerimis- või ühinemiskirjas võib sisalduda või sellele võib olla lisatud deklaratsioon, millega kirja hoiuleantuks lugemise tingimuseks seatakse, et antakse hoiule ka ühe teise riigi või valitsustevahelise organisatsiooni kiri või kahe teise riigi kirjad või ühe teise riigi ja ühe valitsustevahelise organisatsiooni kirjad, kes on nimeliselt ära toodud ja kellel on õigus saada käesoleva redaktsiooni osaliseks. Kiri, mille koosseisus on või millele on lisatud selline deklaratsioon, loetakse hoiuleantuks kuupäeval, millal deklaratsioonis märgitud tingimus on täidetud. Kui mõni deklaratsioonis nimetatud kiri ise oma koosseisus või lisana sisaldab sellist deklaratsiooni, siis loetakse kiri hoiuleantuks kuupäeval, millal viimasena nimetatud deklaratsioonis märgitud tingimus on täidetud.
- e) Lõike d kohased deklaratsioonid võib igal ajal osaliselt või täielikult tagasi võtta. Tagasivõtmine jõustub tagasivõtmisteate peadirektori kätte jõudmise kuupäeval.

Artikkel 28

Ratifitseerimise ja ühinemise jõustumiskuupäev

1. [Arvessevõetavad kirjad] Käesoleva artikli tähenduses võetakse arvesse ainult need ratifitseerimis- või ühinemiskirjad, mille annavad hoiule artikli 27 lõikes 1 nimetatud riigid või valitsustevahelised organisatsioonid ja millel on artikli 27 lõike 3 kohane jõustumiskuupäev.
2. [Käesoleva redaktsiooni jõustumine] Käesolev redaktsioon jõustub kolme kuu möödumisel päevast, kui kuus riiki on hoiule andnud oma ratifitseerimis- või ühinemiskirjad, eeldades, et Rahvusvahelise Büroo kogutud viimaste statistiliste andmete järgi vastavad vähemalt kolm neist riikidest vähemalt ühele järgmistest tingimustest:
- i) selles riigis või selle suhtes on esitatud vähemalt 3 000 tööstusdisainilahenduse kaitse taotlust,
- või
- ii) isikud, kelle elukoht on teistes riikides, on esitanud selles riigis või selle riigi suhtes vähemalt 1 000 tööstusdisainilahenduse kaitse taotlustaotlust.

3. [Ratifitseerimise ja ühinemise jõustumine]

Artikkel 31

1934. aasta ja 1960. aasta redaktsioonide kohaldamine

- a) Riigile või valitsustevahelisele organisatsioonile, kes on hoiule andnud ratifitseerimis- või ühinemiskirja kolm kuud enne käesoleva redaktsiooni jõustumist või varem, muutub redaktsioon siduvaks selle jõustumise kuupäeval.
- b) Teistele riikidele või valitsustevahelistele organisatsioonidele muutu käesolev redaktsioon siduvaks, kui ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmise kuupäevast on möödunud kolm kuud, või kirjas nimetatud hilisemal kuupäeval.

1. [Suhted riikide vahel, kes on nii käesoleva redaktsiooni kui ka 1934. aasta või 1960. aasta redaktsiooni osalised] Riikide, kes on nii käesoleva redaktsiooni kui ka 1934. aasta või 1960. aasta redaktsiooni osaliseks, omavahelistes suhetes kohaldatakse ainult käesolevat redaktsiooni. Omavahelistes suhetes kohaldatakse nimetatud riigid siiski vastavalt kas 1934. aasta või 1960. aasta redaktsiooni tööstusdisainilahendustele, mis olid hoiule antud Rahvusvahelises Büros enne, kui nende vastastikustes suhetes hakati kohaldama käesolevat redaktsiooni.

2. [Suhted käesoleva ja 1934. või 1960. aasta redaktsiooni osalisriikide ning ainult 1934. või 1960. aasta redaktsiooni osalisriikide vahel]

- a) Riik, mis on nii käesoleva kui ka 1934. aasta redaktsiooni osaline, jätkab 1934. aasta redaktsiooni kohaldamist suhetes riikidega, mis on 1934. aasta redaktsiooni osalised, ent ei ole 1960. aasta või käesoleva redaktsiooni osalised.
- b) Riik, mis on nii käesoleva redaktsiooni kui ka 1960. aasta redaktsiooni osaline, jätkab 1960. aasta redaktsiooni kohaldamist suhetes riikidega, mis on 1960. aasta redaktsiooni osalised, ent ei ole käesoleva redaktsiooni osalised.

Artikkel 29

Reservatsioonide keelustamine

Käesoleva redaktsiooni puhul on reservatsioonid keelatud.

Artikkel 30

Lepinguosaliste deklaratsioonid

1. [Deklaratsioonide tegemise aeg] Artikli 4 lõike 1 punkti b, artikli 5 lõike 2 punkti a, artikli 7 lõike 2, artikli 11 lõike 1, artikli 13 lõike 1, artikli 14 lõike 3, artikli 16 lõike 2 või artikli 17 lõike 3 punkti c kohaseid deklaratsioone võib teha:

- i) artikli 27 lõikes 2 nimetatud kirja hoiuleandmise ajal; sellisel juhul jõustub deklaratsioon kuupäeval, millal käesolev redaktsioon muutu deklaratsiooni teinud riigile või organisatsioonile siduvaks,

või

- ii) pärast artikli 27 lõikes 2 nimetatud kirja hoiuleandmist; sellisel juhul jõustub deklaratsioon kolme kuu möödumisel selle jõudmisest peadirektori kätte või deklaratsioonis märgitud hilisemal kuupäeval, ent deklaratsioon kehtib ainult nende rahvusvaheliste registreeringute kohta, mille rahvusvahelise registreerimise kuupäev on sama või hilisem kui deklaratsiooni jõustumiskuupäev.

2. [Ühise ametiga riikide deklaratsioonid] Kui lõike 1 kohase deklaratsiooni on teinud riik või riigid, kes vastavalt artikli 19 lõikele 1 on koos mõne teise riigi või teiste riikidega teatanud peadirektorile oma siseriikliku ameti asendamisest ühise ametiga, siis lõike 1 sätetele vaatamata jõustub deklaratsioon ainult juhul, kui nimetatud teine riik või teised riigid teevad samuti sellekohased deklaratsioonid.

3. [Deklaratsioonide tagasivõtmine] Lõikes 1 nimetatud deklaratsiooni võib peadirektorile saadetava teatega alati tagasi võtta. Tagasivõtmine jõustub pärast kolme kuu möödumist päevast, millal peadirektor on teate kätte saanud, või hilisemal teates märgitud kuupäeval. Artikli 7 lõike 2 kohase deklaratsiooni puhul ei mõjuta tagasivõtmine rahvusvahelisi taotlusi, mis olid esitatud enne tagasivõtmise jõustumiskuupäeva.

Artikkel 32

Käesoleva redaktsiooni denonsseerimine

1. [Teatamine] Lepinguosaline võib käesoleva redaktsiooni denonsseerida peadirektorile saadetava teatega.

2. [Jõustumiskuupäev] Denonsseerimine jõustub pärast ühe aasta möödumist päevast, millal peadirektor on sellekohase teate kätte saanud, või teates märgitud hilisemal kuupäeval. Denonsseerimine ei mõjuta käesoleva redaktsiooni kohaldamist menetluses olevale rahvusvahelisele taotlusele ega rahvusvahelisele registreeringule, mis denonsseerimise jõustumise hetkel denonsseerinud lepinguosalise suhtes jõus on.

Artikkel 33

Käesoleva redaktsiooni keeled; allkirjutamine

1. [Originaaltekstid; ametlikud tekstid]

- a) Käesolev redaktsioon kirjutatakse alla ühes eksemplaris araabia, hiina, hispaania, inglise, prantsuse ja vene keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset.

- b) Ametlikud tekstid teistes assamblee määratavates keeltes valmistab ette peadirektor pärast konsulteerimist huvitatud riikide valitsustega.

2. [Allkirjutamise tähtaeg] Käesolev redaktsioon on allkirjutamiseks avatud organisatsiooni peakorteris ühe aasta jooksul pärast selle vastuvõtmist.

Artikkel 34

Hoiulevõtja

Käesoleva redaktsiooni hoiulevõtja on peadirektor.

DEKLARATSIOON

avalduste otse esitamise kohta

Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni peadirektorile ühinemiskirja üleandmisel lisab nõukogu eesistuja ühinemiskirjale järgmise deklaratsiooni:

“Euroopa Ühendus deklareerib et rahvusvahelisi taotlusi ei või esitada tema ameti kaudu.”

DEKLARATSIOON

individuaalse lõivusüsteemi kohta

Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni peadirektorile ühinemiskirja üleandmisel lisab nõukogu eesistuja ühinemiskirjale järgmise deklaratsiooni:

“Euroopa Ühendus deklareerib, et seoses iga rahvusvahelise taotlusega, milles ta on märgitud, ja seoses sellisest rahvusvahelisest taotlusest tulevane rahvusvahelise registreeringu pikendamisega asendatakse Genfi redaktsiooni artikli 7 lõikes 1 osutatud ettenähtud märkimislõiv individuaalse märkimislõivuga, mille määr on:

- 62 EUR disainilahenduse kohta rahvusvahelise taotluse esitamisel;
- 31 EUR disainilahenduse kohta rahvusvahelise taotluse pikendamisel.”

DEKLARATSIOON

kaitse kestuse kohta Euroopa Ühenduses

Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni peadirektorile ühinemiskirja üleandmisel lisab nõukogu eesistuja ühinemiskirjale järgmise deklaratsiooni:

“Euroopa Ühendus deklareerib, et tema õiguses sätestatud kaitse maalkestus on 25 aastat.”

NÕUKOGU OTSUS,**18. detsember 2006,****millega muudetakse Euroopa Ühenduste Kohtu kodukorda keelekasutuse osas**

(2006/955/EÜ, Euratom)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

võttes arvesse protokoll (Euroopa Kohtu põhikirja kohta) artiklit 64,

kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 245 teises lõigus ning Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 160 teises lõigus sätestatud korraga,

võttes arvesse Euroopa Kohtu taotlust,

võttes arvesse komisjoni 12. detsembri 2006. aasta arvamust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2006. aasta arvamust

ning arvestades, et Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemisel muutuvad bulgaaria ja rumeenia keel Euroopa Liidu ametlikeks keelteks ja need tuleb lisada kodukorras sätestatud kohtumenetluse keelte loetellu,

Euroopa Ühenduste Kohtu 19. juuni 1991. aasta kodukorda (EÜT L 176, 4.7.1991, lk 7. Parandus: EÜT L 383, 29.12.1992, lk 117), muudetud 21. veebruaril 1995. aastal (EÜT L 44, 28.2.1995, lk 61), 11. märtsil 1997. aastal (EÜT L 103, 19.4.1997, lk 1. Parandus: EÜT L 351, 23.12.1997, lk 72), 16. mail 2000. aastal (EÜT L 122, 24.5.2000, lk 43), 28. novembril 2000. aastal (EÜT L 322, 19.12.2000, lk 1), 3. aprillil 2001. aastal (EÜT L 119, 27.4.2001, lk 1), 17. septembril 2002. aastal (EÜT L 272, 10.10.2002, lk 24. Parandus: EÜT L 281, 19.10.2002, lk 24), 8. aprillil 2003. aastal (ELT L 147, 14.6.2003, lk 17), 19. aprillil 2004. aastal (ELT L 132, 29.4.2004, lk 2), 20. aprillil 2004. aastal (ELT L 127, 29.4.2004, lk 107), 12. juulil 2005. aastal (ELT L 203, 4.8.2005, lk 19) ja 18. oktoobril 2005. aastal (ELT L 288, 29.10.2005, lk 51), muudetakse järgmiselt:

artikli 29 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Kohtumenetluse keeled on bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keel.”.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub Bulgaaria ja Rumeenia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemist käsitleva lepingu jõustumisel.

Euroopa Kohtu kodukorra tekstid bulgaaria ja rumeenia keeles võetakse vastu pärast esimeses lõigus osutatud lepingu jõustumist.

Brüssel, 18. detsember 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
J.-E. ENESTAM

NÕUKOGU OTSUS,**18. detsember 2006,****millega muudetakse Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu kodukorda keelekasutuse osas**

(2006/956/EÜ, Euratom)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse protokollil Euroopa Kohtu põhikirja kohta artiklit 64,

kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 245 teises lõigus ning Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 160 teises lõigus sätestatud korruga,

võttes arvesse Euroopa Kohtu taotlust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2006. aasta arvamust,

võttes arvesse komisjoni 12. detsembri 2006. aasta arvamust

ning arvestades, et Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemisel saavad bulgaaria ja rumeenia keel Euroopa Liidu ametlikeks keelteks ja need tuleb lisada kodukorras sätestatud kohtumenetluse keelte loetellu,

Esimese Astme Kohtu kodukorra tekstid bulgaaria ja rumeenia keeles võetakse vastu pärast esimeses lõigus osutatud lepingu jõustumist.

Brüssel, 18. detsember 2006

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 2. mai 1991. aasta kodukorda (EÜT L 136, 30.5.1991, lk 1), muudetud 15. septembril 1994 (EÜT L 249, 24.9.1994, lk 17), 17. veebruaril 1995 (EÜT L 44, 28.2.1995, lk 64), 6. juulil 1995 (EÜT L 172, 22.7.1995, lk 3), 12. märtsil 1997 (EÜT L 103, 19.4.1997, lk 6). Parandus: EÜT L 351, 23.12.1997, lk 72), 17. mail 1999 (EÜT L 135, 29.5.1999, lk 92), 6. detsembril 2000 (EÜT L 322, 19.12.2000, lk 4), 21. mail 2003 (ELT L 147, 14.6.2003, lk 22), 19. aprillil 2004 (ELT L 132, 29.4.2004, lk 3), 21. aprillil 2004 (ELT L 127, 29.4.2004, lk 108) ja 12. oktoobril 2005 (ELT L 298, 15.11.2005, lk 1), muudetakse järgmiselt.

Artikli 35 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Kohtumenetluse keeled on bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keel.”.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub Bulgaaria ja Rumeenia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemist käsitleva lepingu jõustumisel.

Nõukogu nimel

eesistuja

J.-E. ENESTAM

NÕUKOGU OTSUS,

18. detsember 2006,

keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni muudatuse sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel

(2006/957/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lause ja artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni ("Århusi konventsioon") eesmärk on anda üldsusele õigused ning konventsiooniga kehtestatakse konventsiooniosalistele ja riigiasutustele kohustused seoses keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumisega.

(2) Euroopa Ühenduse pädevuses on vastavalt asutamislepingule, eriti selle artikli 175 lõikele 1, sõlmida rahvusvahelisi lepinguid, mis aitavad kaasa asutamislepingu artikli 174 lõikes 1 loetletud eesmärkide saavutamisele, ja täita nendest tulenevaid kohustusi.

(3) Ühendus allkirjastas Århusi konventsiooni 25. juunil 1998. Konventsioon jõustus 30. oktoobril 2001. Ühendus kiitis konventsiooni heaks 17. veebruaril 2005 kooskõlas nõukogu otsusega 2005/370/EÜ. ⁽¹⁾

(4) Konventsiooniosaliste teisel kohtumisel 25.-27. mail 2005 jõuti kokkuleppele Århusi konventsiooni muutmises, et täpsustada konventsiooniosaliste kohustusi seoses üldsuse osalemisega geneetiliselt muundatud organisme ("GMO") käsitlevate otsuste tegemisel. GMOsid reguleerivad ühenduse asjaomased õigusaktid, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ⁽²⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta, ⁽³⁾ hõlmavad sätteid üldsuse osalemise kohta GMOsid käsitlevate otsuste tegemisel, mis on kooskõlas Århusi konventsiooni muudatusega.

(5) Århusi konventsiooni muudatus on olnud konventsiooniosalistele avatud ratifitseerimiseks, vastuvõtmiseks või heakskiitmiseks alates 27. septembrist 2005. Euroopa Ühendus ja liikmesriigid peaksid astuma vajalikke samme, et tagada võimalusel oma ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskirjade samaaegne hoiuleandmine.

(6) Århusi konventsiooni muudatus tuleks heaks kiita,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga kiidetakse ühenduse nimel heaks Århusi konventsiooni muudatus, mis käsitleb üldsuse osalemist otsuste tegemisel geneetiliselt muundatud organismide kohta.

Århusi konventsiooni muudatuse tekst on lisatud käesolevale otsusele.

⁽²⁾ EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1830/2003 (ELT L 268, 18.10.2003, lk 24).

⁽³⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽¹⁾ ELT L 124, 17.5.2005, lk 1.

Artikkel 2

1. Nõukogu eesistujale antakse õigus nimetada isik(ud), kes on volitatud andma muudatuse heakskiitmiskirja hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile vastavalt Århusi konventsiooni artiklile 14.

2. Euroopa Ühendus ja Århusi konventsiooni osalisteks olevad liikmesriigid püüavad nii kiiresti kui võimalik ja hiljemalt 1. veebruariks 2008 anda hoiule oma ratifitseerimis- või heakskiitmiskirjad.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Brüssel, 18. detsember 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
J.-E. ENESTAM

LISA

Keskonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni muudatus

Artikli 6 lõige 11

Olemasolev tekst asendatakse järgmisega:

“11. Ilma et see piiraks artikli 3 lõike 5 kohaldamist, ei kohaldata käesolevat artiklit otsuste suhtes, mis käsitlevad geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise ja turuleviimise lubamist.”.

Artikkel 6a

Pärast artiklit 6 lisatakse uus artikkel järgmises sõnastuses:

“Artikkel 6a

Üldsuse osalemine otsuste tegemisel, mis käsitlevad geneetiliselt muundatud organismide tahtlikku keskkonda viimist ja turuleviimist

1. Ia lisa sätestatud korra kohaselt tagab iga konventsiooniosaline varajase ja tõhusa teabe ning üldsuse osalemise enne otsuste tegemist selle kohta, kas lubada geneetiliselt muundatud organismide tahtlikku keskkonda viimist ja turuleviimist.
2. Konventsiooniosaliste käesoleva artikli lõike 1 kohased nõuded ja siseriiklik bioloogilist ohutust käsitlev raamistik peaksid kooskõlas bioloogilise ohutuse Cartagena protokolliga eesmärkidega teineteist täiendama ja vastastikku toetama.”.

Ia lisa

Pärast I lisa lisatakse uus lisa järgmises sõnastuses:

“Ia lisa

Artiklis 6A osutatud kord

1. Iga konventsiooniosaline sätestab oma õiguslikus raamistikus korra tõhusa teabe ja üldsuse osalemise tagamiseks otsuste puhul, mille suhtes kohaldatakse artikli 6a sätteid; nimetatud kord peab hõlmama mõistlikke tähtaegu, et anda üldsusele piisav võimalus avaldada arvamust selliste kavandatavate otsuste kohta.
2. Konventsiooniosaline võib vajadusel kehtestada oma õiguslikus raamistikus erandeid käesolevas lisas sätestatud üldsuse osalemist käsitlevast menetlusest järgmistel juhtudel:
  - a) geneetiliselt muundatud organismi (GMO) tahtliku keskkonda viimise korral muul kui tema turuleviimise eesmärgil, eeldusel et:
    - i) kõnealune keskkonda viimine sarnastes biogeograafilistes tingimustes on asjaomase konventsiooniosalise õiguslikus raamistikus juba heaks kiidetud,
  - ning
  - ii) eelnevalt on saadud piisavalt kogemusi kõnealuse GMO keskkonda viimisel võrreldavates ökosüsteemides.

- b) GMO turuleviimise korral, eeldusel et:
- i) see oli asjaomase konventsiooniosalise õiguslikus raamistikus juba heaks kiidetud, või
  - ii) see on kavandatud teadusuuringute või kultuuride kogu jaoks.
3. Ilma et see piiraks konfidentsiaalsust käsitlevate õigusaktide kohaldamist vastavalt artikli 4 sätetele, teeb iga konventsiooniosaline üldsusele sobivalt, õigeaegselt ja tõhusalt kättesaadavaks nii kokkuvõtte oma territooriumil GMO tahtliku keskkonda viimise ja turuleviimise jaoks loa saamiseks esitatud teatisest kui ka hindamisaruande kooskõlas bioloogilist ohutust reguleeriva siseriikliku raamistikuga, kui see on olemas.
4. Konventsiooniosalised ei käsitte mingil juhul konfidentsiaalsena järgmist teavet:
- a) asjaomase geneetilisel muundatud organismi või asjaomaste organismide üldine kirjeldus, tahtliku keskkonda viimise loa taotleja nimi ja aadress, kavandatavad kasutusviisid ja, kui see on asjakohane, keskkonda viimise koht;
  - b) meetodid ja kavad asjaomase geneetilisel muundatud organismi või asjaomaste organismide seireks ning hädaolukordadele reageerimiseks;
  - c) keskkonnaohu hinnang.
5. Iga konventsiooniosaline tagab otsuste tegemise menetluse läbipaistvuse ja üldsuse juurdepääsu asjakohasele menetlust käsitlevale teabele. Kõnealune teave võib sisaldada näiteks järgmist:
- i) võimalike otsuste olemus;
  - ii) otsuste tegemise eest vastutav avaliku võimu organ;
  - iii) vastavalt lõikele 1 sätestatud kord üldsuse osalemiseks;
  - iv) avaliku võimu organ, kellelt võib asjaomast teavet saada;
  - v) avaliku võimu organ, kellele võib esitada märkuseid, ja kõnealuste märkuste edastamise tähtaeg.
6. Lõike 1 kohaste sätetega võimaldatakse üldsusel esitada sobival viisil mis tahes märkuseid, teavet, analüüse või arvamusi, mida kavandatava tahtliku keskkonda viimise, sealhulgas turuleviimisega seoses oluliseks peetakse.
7. Iga konventsiooniosaline püüab tagada, et kui võetakse vastu otsuseid, mis käsitlevad GMOde tahtliku keskkonda viimise, sealhulgas turuleviimise lubamist, võetakse nõuetekohaselt arvesse lõike 1 kohaselt korraldatud üldsuse osalemise menetluse tulemust.
8. Konventsiooniosalised tagavad, et kui avaliku võimu organ teeb otsuse, mille suhtes kohaldatakse käesoleva lisa sätteid, tehakse kõnealuse otsuse tekst koos selle aluseks olevate põhjenduste ja kaalutlustega üldsusele kättesaadavaks.”.
-

NÕUKOGU OTSUS,**19. detsember 2006,****Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise vastavushindamise vastastikuse tunnustamise kokkuleppe läbivaatamist käsitleva Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kokkuleppe sõlmimise kohta**

(2006/958/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 133 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon on pidanud ühenduse nimel Šveitsi Konföderatsiooniga läbirääkimisi Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise vastavushindamise vastastikuse tunnustamise kokkuleppe läbivaatamise üle.

(2) Kokkulepe tuleks heaks kiita,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Ühenduse nimel kiidetakse heaks Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline kokkulepe Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise vastavushindamise vastastikuse tunnustamise kokkuleppe läbivaatamise kohta.

Kokkuleppe tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on volitatud ühenduse nimel kokkuleppele alla kirjutama, et see ühenduse suhtes siduvaks muuta.

Artikkel 3

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik(ud), kes on volitatud edastama Euroopa Ühenduse nimel kokkuleppe artiklis 2 sätestatud diplomaatilise noodi.

Brüssel, 19. detsember 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
J. KORKEAOJA

TÕLGE**Kokkulepe Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise vastavushindamise vastastikuse tunnustamise kokkuleppe läbivaatamise kohta**

EUROOPA ÜHENDUS JA ŠVEITSI KONFÖDERATSIOON,

edaspidi "lepinguosalised",

olles sõlminud vastavushindamise vastastikuse tunnustamise kokkuleppe

(edaspidi "kokkulepe"),

VÕTTES ARVESSE, et kokkulepe jõustus 1. juunil 2002,

VÕTTES ARVESSE vajadust lihtsustada kokkuleppe toimimist,

VÕTTES ARVESSE, et kokkuleppe artiklites 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11 osutatakse lisas 1 toodud vastavushindamisasutustele,

VÕTTES ARVESSE, et kokkuleppe artiklis 2 osutatakse ISO/IEC II juhendi 1996. aasta väljaandes ja Euroopa standardi EN 45020 1993. aasta väljaandes sätestatud mõistetele,

VÕTTES ARVESSE, et kokkuleppe artiklis 4 piiratakse kokkuleppe kohaldamine toodetega, mis on pärit lepinguosaliste riikidest vastavalt mittesooduspäritolu reguleerivatele eeskirjadele,

VÕTTES ARVESSE, et kokkuleppe artiklis 6 osutatakse artiklis 11 sätestatud korrale,

VÕTTES ARVESSE, et kokkuleppe artiklis 8 osutatakse komitee esimehele,

VÕTTES ARVESSE, et kokkuleppe artiklis 9 osutatakse kokkuleppe kohaselt tunnustatud vastavushindamisasutuste vahelisele kooskõlastamis- ja võrdlustööle,

VÕTTES ARVESSE, et kokkuleppe artikliga 10 moodustatakse komitee, kes otsustab vastavushindamisasutuste kandmise lisasse 1 ning nende väljaarvamise lisast 1,

VÕTTES ARVESSE, et kokkuleppe artiklis 11 sätestatakse vastavushindamisasutuste lisasse 1 kandmise ja nende lisast 1 väljaarvamise kord,

VÕTTES ARVESSE, et kokkuleppe artiklis 12 sätestatakse kohustus vahetada teavet,

ARVESTADES, et kokkuleppe artiklis 11 tehtud muudatuste kajastamiseks tuleks mõiste "lisas 1 loetletud vastavushindamisasutused" artiklitest 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11 välja jätta ning asendada see viitega mõistele "tunnustatud vastavushindamisasutused",

ARVESTADES, et kokkuleppe muutmise vajaduse vältimiseks juhul, kui muudetakse asjaomaste ISO/IEC juhendite mõisteid, tuleks artiklist 2 välja jätta viide nende juhendite eriväljaannetele ning asendada need üldise viitega ISO ja IECga sätestatud mõistetele,

ARVESTADES, et viide Euroopa standardis 45020 (1993. aasta väljaanne) sätestatud mõistetele enam ei kehti, tuleks viide artiklist 2 välja jätta,

ARVESTADES, et lepinguosaliste vahelise kaubanduse hõlbustamiseks ning kokkuleppe toimimise lihtsustamiseks tuleks artiklist 4 jätta välja piirang kokkuleppe kohaldamiseks ainult toodetele, mis on pärit lepinguosaliste riikidest,

ARVESTADES, et kokkuleppe lihtsustamiseks tuleks artikli 6 teatavad sätted artiklis 11 sätestatud vastavasisuliste sätete dubleerimise vältimiseks välja jätta,

ARVESTADES, et selle kajastamiseks, et komiteed juhivad lepinguosalised koos, tuleks artiklist 8 jätta välja viide komitee esimehele,

ARVESTADES, et lepinguosaliste vahelise kaubanduse hõlbustamiseks ning kokkuleppe toimimise läbipaistvuse tagamiseks tuleks artiklisse 8 lisada kohustus osutada tunnustatud vastavushindamisasutuste nimekirjas tunnustatud vastavushindamisasutuste tegevuse võimalikule peatamisele,

ARVESTADES, et kokkuleppe toimimise hõlbustamiseks tuleks artiklisse 9 lisada määrajaasutuste vajadus anda oma parim, et tagada tunnustatud vastavushindamisasutuste asjakohane koostöö,

ARVESTADES, et kokkuleppe toimimise lihtsustamiseks tuleks komitee vajadus teha otsuseid vastavushindamisasutuste tunnustamise või tunnustamise tühistamise kohta artiklis 10 piirata juhtudega, mis on teise lepinguosalise poolt vaidlustatud,

ARVESTADES, et kokkuleppe toimimise lihtsustamiseks tuleks artiklis 11 sätestada vastavushindamisasutuste tunnustamise, tunnustamise tühistamise, tegevusulatuse muutmise ja tegevuse peatamise lihtsam kord,

ARVESTADES, et läbipaistvuse suurendamiseks tuleks artiklisse 12 lisada kohustus teatada kirjalikult asjaomaste õigus- ja haldusnormide, samuti määrajaasutuste ja pädevate asutustega seotud muudatustest,

ON LEPPINUD KOKKU VAADATA KOKKULEPE LÄBI:

4. Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

Artikkel 1

Kokkuleppe läbivaatamine

1. Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

- i) lõikes 1 asendatakse tekst "lisa 1 loetletud asutuste" tekstiga "vastavalt käesolevas kokkuleppes kehtestatud korrale tunnustatud asutuste (edaspidi" tunnustatud vastavushindamisasutused);
- ii) lõikes 2 asendatakse tekst "lisa 1 loetletud asutuste" tekstiga "tunnustatud vastavushindamisasutuste".

2. Artikli 2 lõige 2 asendatakse järgmisega:

"Käesolevas kokkuleppes sisalduvate vastavushindamisega seotud üldmõistete tähenduse kindlaksmääramiseks võib kasutada ISO ja IEC sätestatud mõisteid."

3. Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 4

Päritolu

Käesoleva kokkuleppe sätteid kohaldatakse käesoleva kokkuleppega hõlmatud toodete suhtes, olenemata nende päritolust."

"Artikkel 5

Tunnustatud vastavushindamisasutused

Käesolevaga lepivad lepinguosalised kokku, et vastavalt artiklis 11 sätestatud korrale tunnustatud vastavushindamisasutused vastavad vastavushindamise teostamisel nõutavatele tingimustele."

5. Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 6

Määrajaasutused

1. Käesolevaga kohustuvad lepinguosalised tagama, et nende määrajaasutustel on vastavushindamisasutuste määramiseks ja määramise tühistamiseks, nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate määratud vastavushindamisasutuste tegevuse peatamiseks või peatamise lõpetamiseks vajalikud volitused ja vajalik pädevus.

2. Vastavushindamisasutuste määramiseks järgivad määrajaasutused lisa 2 sätestatud määramise üldpõhimõtteid, kui lisa 1 IV jao vastavatest sätetest ei tulene teisiti. Nimetatud määrajaasutused järgivad määramise tühistamisel, tegevuse peatamisel või peatamise lõpetamisel samu põhimõtteid."

6. Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

lõikes 1 asendatakse tekst “nende jurisdiktsiooni alla jäävad lisas 1 loetletud vastavushindamisasutused” tekstiga “nende jurisdiktsiooni alla jäävad tunnustatud vastavushindamisasutused”.

7. Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

i) lõike 1 esimeses lõigus asendatakse tekst “lisas 1 loetletud” tekstiga “tunnustatud vastavushindamisasutuste”;

ii) lõike 1 teisest lõigust jäetakse välja tekst “ja komitee esimehele”;

iii) lõikes 4 lisatakse esimese lause järele uus lause: “Sellisele tegevuse peatamisele tuleb viidata lisas 1 osutatud tunnustatud vastavushindamisasutuste üldnimekirjas.”

8. Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

i) lõikes 2 asendatakse tekst “nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad lisas 1 loetletud vastavushindamisasutused” tekstiga “nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad tunnustatud vastavushindamisasutused”;

ii) lõikes 3 asendatakse tekst “lisas 1 loetletud vastavushindamisasutused” tekstiga “tunnustatud vastavushindamisasutused” ning esimese lause järele lisatakse järgmine lause: “Määrajasutused annavad oma prima, et tagada tunnustatud vastavushindamisasutuste asjakohane koostöö.”.

9. Artikli 10 lõige 4 asendatakse järgmisega:

“4. Komitee võib arutada kõiki käesoleva kokkuleppega seotud küsimusi. Eelkõige vastutab ta:

a) artiklis 7 sätestatud kontrollimiste korra kehtestamise eest;

b) artiklis 8 sätestatud kontrollimiste korra kehtestamise eest;

c) vastavalt artiklile 8 vaidlustatud vastavushindamisasutuste tunnustamist käsitlevate otsuste vastuvõtmise eest;

d) vastavalt artiklile 8 vaidlustatud vastavushindamisasutuste tunnustamise tühistamist käsitlevate otsuste vastuvõtmise eest;

e) ühe lepinguosalise poolt teisele lepinguosalisele artikli 12 kohaselt teatatud õigus- ja haldusnormide uurimise eest, et hinnata nende mõju kokkuleppele ja muuta lisa 1 vastavaid jagusid.”.

10. Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 11

Vastavushindamisasutuste tunnustamine, tunnustamise tühistamine, tegevusulatuse muutmine ning tegevuse peatamine

1. Vastavushindamisasutuste tunnustamisel kehtib järgmine, lisa 1 asjaomastes peatükkides sätestatud nõuetega seotud kord:

a) lepinguosaline, kes soovib mis tahes vastavushindamisasutuse tunnustamist, teatab oma ettepanekust tunnustamise kohta teisele lepinguosalisele kirjalikult, lisades oma taotlusele asjakohase teabe;

b) kui teine lepinguosaline nõustub ettepanekuga või ei esita ettepaneku kohta teate saamisest 60 päeva jooksul vastuväiteid, loetakse vastavushindamisasutus artikli 5 tingimuste kohaselt tunnustatud vastavushindamisasutuseks;

c) kui teine lepinguosaline esitab selle 60päevase perioodi jooksul kirjaliku vastuväite, kohaldatakse artiklit 8.

2. Lepinguosaline võib tema jurisdiktsiooni alla kuuluva vastavushindamisasutuse tunnustamise tühistada või peatada või peatamise lõpetada. Asjaomane lepinguosaline peab teisele lepinguosalisele oma otsusest koos selle otsuse kuupäevaga viivitamata kirjalikult teatama. Tühistamine, peatamine või peatamise lõpetamine jõustub nimetatud kuupäeval. Sellisele tühistamisele või peatamisele tuleb osutada lisas 1 viidatud tunnustatud vastavushindamisasutuste üldnimekirjas.

3. Lepinguosaline võib teha ettepaneku muuta tema jurisdiktsiooni alla kuuluva tunnustatud vastavushindamisasutuse tegevusulatust. Tegevusulatuse laiendamise ja vähendamise suhtes kohaldatakse vastavalt artikli 11 lõigetes 1 ja 2 sätestatud korda.

4. Lepinguosaline võib erandlike asjaolude korral vaidlustada teise lepinguosalise jurisdiktsiooni alla kuuluva tunnustatud vastavushindamisasutuse tehnilise pädevuse. Sellisel juhul kohaldatakse artiklit 8.

5. Lepinguosalised ei pea tunnustama pärast vastavushindamisasutuse tunnustamise tühistamise või peatamise kuupäeva viimase poolt välja antud aruandeid, tunnistusi, lubasid ja vastavusmärke. Enne vastavushindamisasutuse tunnustamise tühistamise või peatamise kuupäeva tema poolt välja antud aruandeid, tunnistusi, lubasid ja vastavusmärke tunnustavad lepinguosalised jätkuvalt, kui vastutav määrajaasutus ei ole nende kehtivust piiranud või tühistanud. Lepinguosaline, kelle jurisdiktsiooni all vastutav määrajaasutus töötab, teatab teisele lepinguosalisele kirjalikult kõigist kehtivuse piiramise või tühistamisega seotud muudatustest.”.

11. Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

- i) lõikes 2 lisatakse teksti “ja teavitab teist lepinguosalist” järele sõna “kirjalikult”;
- ii) lõike 2 järele lisatakse lõige 2a: “Kumbki lepinguosaline teatab teisele lepinguosalisele kirjalikult määrajaasutustes ja pädevates asutustes tehtavatest muudatustest.”.

Artikkel 2

Jõustumine

Lepinguosalised ratifitseerivad või kiidavad käesoleva kokkuleppe heaks oma menetluse kohaselt. Kokkulepe jõustub sellele kuupäevale järgneva teise kuu esimesel päeval, mil lepinguosalised on vahetanud diplomaatilised noodid, mis kinnitavad käesoleva kokkuleppe jõustumiseks vajalike menetluste lõpetamist.

Artikkel 3

Keeled

1. Käesolev kokkulepe on koostatud kahes eksemplaris hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, portugali, prantsuse, rootsi, saksa, soome ja taani keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset.

2. Käesolev kokkulepe ning Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline vastavushindamise vastastikuse tunnustamise kokkulepe tõlgitakse niipea kui võimalik eesti, leedu, läti, malta, poola, slovaki, sloveeni, tšehhi ja ungari keelde. Komiteel on volitus kiita nendes keeltesse tõlgitud versioonid heaks. Pärast heakskiitmist on nendes keeltesse tõlgitud versioonid samuti autentset nagu lõikes 1 osutatud tekstid.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

**NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE VALITSUSTE ESINDAJATE
OTSUS,****4. detsember 2006,****ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahelisele
Euroopa–Vahemere lennunduslepingule allakirjutamise ja selle ajutise kohaldamise kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2006/959/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIK-
MESRIIKIDE VALITSUSTE ESINDAJAD,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lause ja artikli 300 lõikega 4,

*Artikkel 1***Allakirjutamine ja ajutine kohaldamine**

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

1. Käesolevaga kiidetakse heaks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahelisele Euroopa–Vahemere lennunduslepingule (edaspidi “leping”) allakirjutamine ühenduse nimel, eeldusel et leping sõlmitakse.

ning arvestades järgmist:

2. Nõukogu eesistujale antakse käesolevaga õigus määrata isik(ud), kes on volitatud ühenduse nimel lepingule alla kirjutama, eeldusel et see sõlmitakse.

(1) Nõukogu volitas komisjoni alustama Maroko Kuningriigiga läbirääkimisi Euroopa–Vahemere lennunduslepingu sõlmimiseks.

3. Lepingu jõustumiseni kohaldatakse seda vastavalt selle artikli 30 lõikele 1.

(2) Komisjon on ühenduse ja selle liikmesriikide nimel pidanud Maroko Kuningriigiga läbirääkimisi Euroopa–Vahemere lennunduslepingu (edaspidi “leping”) üle kooskõlas nõukogu otsusega, millega antakse komisjonile volitused läbirääkimiste alustamiseks.

4. Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

(3) Leping parafeeriti Marrakechis 14. detsembril 2005.

*Artikkel 2***Ühiskomitee**

(4) Ühendus ja liikmesriigid peaksid lepingu, mille üle komisjon läbirääkimisi pidas, allkirjastama ja seda ajutiselt kohaldama tingimusel, et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.

1. Ühendust ja liikmesriike esindavad lepingu artikli 22 alusel asutatud ühiskomitees komisjoni ja liikmesriikide esindajad.

(5) Tuleb sätestada töökord, mille alusel ühendus ja liikmesriigid osalevad lepingu artikli 22 kohaselt asutatavas ühiskomitees ja lepingu artiklis 23 ette nähtud vahetult menetluses, ning ka lepingu teatavate sätete, sealhulgas kaitsemeetmete vastuvõtmist, liiklusõiguse andmist ja tühistamist ning teatavaid ohutus- ja julgeolekuküsimusi käsitlevate sätete rakenduseeskirjad,

2. Komisjon võtab pärast konsulteerimist liikmesriikide esindajatest koosneva erikomisjoniga, kelle on määranud nõukogu, vastu ühiskomitees võetava ühenduse ja liikmesriikide seisukoha selles osas, mis käsitleb lepingu lisade, v.a I lisa (Kokkulepitud teenused ja kindlaksmääratud lennuliinid) ja IV lisa (Üleminekusätted) muutmist, ning kõiki lepingu artiklite 7 ja 8 kohaldamisalasse kuuluvaid küsimusi.

3. Ühiskomitee muude otsuste osas, mis käsitlevad ühenduse pädevusse kuuluvaid küsimusi, võtab ühenduse ja selle liikmesriikide seisukoha vastu nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega komisjoni ettepaneku alusel.

4. Ühiskomitee muude otsuste osas, mis käsitlevad liikmesriikide pädevusse kuuluvaid küsimusi, võtab esitatava seisukoha vastu nõukogu ühehäälselt komisjoni või liikmesriikide ettepaneku alusel.

5. Ühenduse ja liikmesriikide seisukoha ühiskomitees esitab komisjon, välja arvatud valdkondades, mis kuuluvad eranditult liikmesriikide pädevusse; sellisel juhul esitab selle nõukogu eesistujariik või komisjon, kui nii otsustab nõukogu.

Artikkel 3

Vahekohus

1. Komisjon esindab ühendust ja liikmesriike lepingu artiklis 23 sätestatud vahekohtumenetluses.

2. Lepingu artikli 23 lõikes 6 sätestatud õiguste või eeliste kohaldamise piiramise, peatamise või tühistamise kohta teeb otsuse nõukogu komisjoni ettepaneku alusel. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

3. Kõikide muude lepingu artikli 23 alusel võetavate meetmete kohta, mis hõlmavad ühenduse pädevusse kuuluvaid küsimusi, teeb otsuse komisjon, keda abistab liikmesriikide esindajatest koosnev erikomisjon, kelle on määranud nõukogu.

Artikkel 4

Kaitsemeetmed

1. Lepingu artikli 24 kohaste kaitsemeetmete võtmise kohta teeb omal algatusel või liikmesriigi ettepanekul otsuse komisjon,

keda abistab liikmesriikide esindajatest koosnev erikomisjon, kelle on määranud nõukogu.

2. Kui liikmesriik taotleb, et komisjon kohaldaks kaitsemeetmeid, esitab ta komisjonile lisaks taotlusele ka selle põhjendamiseks vajaliku teabe. Komisjon teeb sellise taotluse kohta otsuse ühe kuu jooksul või kiireloomulisel juhul kümne tööpäeva jooksul ning teavitab oma otsusest nõukogu ja liikmesriike. Iga liikmesriik võib suunata komisjoni otsuse nõukogule 10 tööpäeva jooksul alates selle teatavakstegemisest. Nõukogu võib teha teistsuguse otsuse ühe kuu jooksul alates selle nõukogule suunamisest. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

Artikkel 5

Komisjoni teavitamine

1. Liikmesriigid teatavad koheselt komisjonile kõikidest Maroko lennuettevõtjale loa andmisest keeldumise, tema loa tühistamise, peatamise või piiramise otsustest, mille nad on vastu võtnud lepingu artiklite 3 või 4 alusel.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamatult kõikidest taotlustest või teatistest, mille nad on teinud või saanud lepingu artikli 14 alusel.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamatult kõikidest taotlustest või teatistest, mille nad on teinud või saanud lepingu artikli 15 alusel.

Brüssel 4. detsembril 2006,

Nõukogu nimel

eesistuja

M. PEKKARINEN

ÜHELT POOLT EUROOPA ÜHENDUSE**ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vaheline
Euroopa–Vahemere lennundusleping**

BELGIA KUNINGRIIK,

TŠEHHI VABARIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

EESTI VABARIIK,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

IIRIMAA,

ITAALIA VABARIIK,

KÜPROSE VABARIIK,

LÄTI VABARIIK,

LEEDU VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

UNGARI VABARIIK,

MALTA,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

POOLA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

SLOVEENIA VABARIIK,

SLOVAKI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK,

Euroopa Ühenduse asutamislepingu lepinguosaliselised, edaspidi "liikmesriigid", ja

EUROOPA ÜHENDUS, edaspidi "ühendus",

ühelt poolt ja

MAROKO KUNINGRIIK, edaspidi "Maroko",

teiselt poolt,

SOOVIDES edendada rahvusvahelist lennundussüsteemi, mis põhineb turul tegutsevate lennuettevõtjate vahelisel ausal konkurentsil, mille reguleerimisse valitsused minimaalselt sekkuvad;

SOOVIDES hõlbustada rahvusvahelise lennutranspordi võimaluste laienemist, sealhulgas lennutranspordivõrgustike arendamise teel, et täita reisijate ja vedajate vajadusi mugavate lennutransporditeenuste järele;

SOOVIDES võimaldada lennuettevõtjatel pakkuda reisijatele ja vedajatele konkurentsivõimelisi hindu ja teenuseid avatud turgudel;

SOOVIDES, et kõik lennutranspordisektorid, sealhulgas lennuettevõtete töötajad, saaksid liberaliseeritud lepingust kasu;

SOOVIDES tagada rahvusvahelise lennutranspordi ohutuse ja julgestuse kõrgeima taseme ja väljendades veel kord oma tõsist muret lennukite julgestuse vastu suunatud tegude ja seda ähvardavate ohtude pärast, mis ohustavad inimesi või vara, mõjuvad kahjulikult lennutranspordi toimimisele ja öönestavad avalikkuse usaldust tsiviillennunduse ohutuse vastu;

Arvestades Chicagos 7. detsembril 1944. aastal allakirjutamiseks avatud rahvusvahelist tsiviillennunduse konventsiooni;

SOOVIDES tagada lennuettevõtjatele võrdsed tegutsemisvõimalused;

TUNNISTADES, et valitsuselt saadavad subsiidiumid võivad kahjustada lennuettevõtjate vahelist konkurentsi ja seada ohtu käesoleva lepingu põhieesmärkide saavutamisele;

KINNITADES keskkonnakaitse tähtsust rahvusvahelise lennunduspoliitika väljatöötamisel ja rakendamisel ning tunnustades suveräänsete riikide õigust võtta selleks asjakohased meetmed;

NENTIDES tarbijakaitse tähtsust, sealhulgas Montrealis 28. mail 1999. aastal sõlmitud rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise konventsiooniga tagatud kaitset niivõrd, kui võrd mõlemad lepinguosalisel on nimetatud konventsiooni osalisel;

KAVATSEDES tugineda olemasolevate lennutranspordialaste lepingute raamistikule, et avada juurdepääs turgudele ja võimaldada tarbijatele, lennuettevõtjatele, lennundustöötajatele ja lepinguosaliste riikide üldsusele maksimaalset kasu;

ARVESTADES, et ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko vaheline leping võib olla Euroopa–Vahemere lennundusalaste suhete etaloniks, et terviklikult propageerida liberaliseerimise eeliseid kõnealusel tähtsas majandussektoris;

NENTIDES, et sellist lepingut tuleb kohaldada järk-järgult, kuid samal ajal terviklikult ja et sobiv mehhanism võib tagada veelgi suurema kooskõla ühenduse õigusnormidega,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Mõisted

Kui ei ole sätestatud teisiti, kasutatakse käesolevas lepingus järgmisi mõisteid:

1. *kokkulepitud teenus ja kindlaksmääratud liin* – rahvusvaheline lennutransport vastavalt käesoleva lepingu artiklile 2 ja I lisale;
2. *leping* – käesolev leping, selle lisad ja kõik nende muudatused;
3. *lennutransport* – üldsusele tasu või rendi eest kättesaadav reisijate, pagasi, lasti ja posti (kas eraldi või koos) vedamine õhusõidukil ning mis kahtluste vältimiseks hõlmab nii regulaar- kui ka mitteregulaarlenne (tellimuslenne) ja lastilende;
4. *assotsiatsioonileping* – Brüsselis 26. veebruaril 1996. aastal sõlmitud Euroopa–Vahemere piirkonna leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel;
5. *ühenduse lennutegevusluba* – lennutegevusluba, mis on Euroopa Ühenduse lennuettevõtjale antud ja mida lennuettevõtja omab vastavalt nõukogu 23. juuli 1992. aasta määrusele (EMÜ) nr 2407/92 lennuettevõtjatele lennutegevuslubade väljaandmise kohta.
6. *konventsioon* – Chicagos 7. detsembril 1944. aastal allakirjutamiseks avatud rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsioon ja see hõlmab:
  - a) kõiki muudatusi, mis on jõustunud konventsiooni artikli 94 punkti a alusel ja mille on ratifitseerinud nii Maroko kui ka Euroopa Ühenduse liikmesriik või liikmesriigid ning mis käsitlevad kõnealust teemat,
- b) kõiki selle lisasid või kõiki nende muudatusi, mis on vastu võetud kõnealuse konventsiooni artikli 90 alusel niivõrd, kui võrd nimetatud lisa või muudatus kehtib teataval ajahetkel nii Marokos kui ka Euroopa Ühenduse liikmesriigis või liikmesriikides ning käsitleb kõnealust teemat;
7. *kogumaksumus* – osutatava teenuse maksumus koos mõistliku tasuga halduskulude eest ja vajaduse korral muude kohaldatavate tasudega, mis sisaldavad keskkonnakulusid ja mida kohaldatakse sõltumata riik- või kodakondsusest;
8. *lepinguosaliselised* – ühelt poolt ühendus või selle liikmesriigid või ühendus ja selle liikmesriigid nende vastavate volituste kohaselt ja teiselt poolt Maroko;
9. *kodanikud* – kõik füüsilised isikud, kellel on Maroko kodakondsus, või juriidilised isikud, millel on Maroko riiklik kodakondsus Euroopa poolt või füüsilised isikud, kellel on liikmesriigi kodakondsus, või juriidilised isikud, millel on liikmesriigi riiklik kodakondsus Euroopa poolt, kusjuures juriidiline isik niivõrd, kui võrd seda kontrollivad kas vahetult või enamusosaluse kaudu pidevalt Maroko kodanikud või juriidilised isikud Maroko poolt või liikmesriigi või ühe V lisas nimetatud kolmanda riigi kodanikud või juriidilised isikud Euroopa poolt;
10. *subsiidiumid* – riigiasutustelt või piirkondlikelt organisatsioonidelt või muudelt riiklikelt organisatsioonidelt saadud mis tahes rahaline abi, s.t kui:
  - a) valitsuse või piirkondliku ametiasutuse või muu riikliku organisatsiooni tegevus hõlmab otsest raha ülekandmist (näiteks toetused, laenuid või paigutused omakapitali või potentsiaalsed raha otseülekanded ettevõttesse või ettevõtte kohustuste ülevõtmine, näiteks laenu tagatiste kujul);
  - b) valitsus- või piirkondliku organi või muu riikliku organisatsiooni tulu jääb tagasi saamata või seda ei koguta;
  - c) valitsus- või piirkondlik organ või muu riiklik organisatsioon pakub muid kui üldisesse infrastruktuuri kuuluvaid kaupu või teenuseid või hangib neid;

ja

- d) valitsus- või piirkondlik organ või muu riiklik organisatsioon sooritab makseid rahastamise mehhanismi või volitab või suunab teavat eraettevõtet täitma ühte või mitut alapunktides a, b ja c nimetatud ülesannet, mis kuuluvad tavaliselt valitsuse pädevusse, ja menetlus ei erine tegelikult tavaliselt valitsuse järgitavast menetlusest;
- ning mille abil saadakse seeläbi kasu;
11. *rahvusvaheline lennutransport* – lennutransport, mis läbib rohkem kui ühe riigi territooriumi kohal asuvat õhuruumi;
12. *hind* – tariif, mida lennuettevõtjad või nende esindajad kohaldavad reisijate, pagasi ja/või lasti (välja arvatud post) õhusõidukiga vedamise suhtes, kaasa arvatud vajaduse korral maismaa- ja meretransport kombineerituna rahvusvahelise lennutranspordiga, koos nimetatud tariifide kohaldamistingimustega;
13. *kasutustasu* – tasu, mis kehtestatakse lennukompaniidele lennujaama-, lennujaama keskkonnaalaste, aeronavigatsiooni- või lennujulgustusrajatiste kasutamise või lennujaama-, lennujaama keskkonnaalaste, lennujuhtimis- või lennujulgustusteenuste osutamise eest, sealhulgas seotud teenuste osutamise ja rajatiste kasutamise eest;
14. *SESAR* – ühtse Euroopa õhuruumi tehniline rakendus, millega nähakse ette lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemide kooskõlastatud ja sünkroniseeritud uurimine, väljatöötamine ja elluviimine;
15. *territoorium* – Maroko Kuningriigi puhul maismaa-alad (manner ja saared), siseveekogud ja territoriaalmeri, mis kuuluvad tema suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni alla, ning Euroopa Ühenduse puhul maismaa-alad (manner ja saared), siseveekogud ja territoriaalmeri, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, nimetatud asutamislepingus ja kõikides sellel põhinevates juriidilistes dokumentides sätestatud tingimustel; käesoleva lepingu kohaldamist Gibraltari lennujaama suhtes tõlgendatakse nii, et see ei piira Hispaania Kuningriigi ja Ühendkuningriigi vastavaid õiguslikke seisukohti seoses nendevahelise vaidlusega suveräänsete õiguste üle territooriumi suhtes, kus nimetatud lennujaam asub, ning et jätkuvalt on peatatud Gibraltari lennujaama suhtes liikmesriikide vahel alates 18. septembrist 2006 kehtivate ELi lennundusmeetmete kohaldamine vastavalt 18. septembril 2006 Cordobas vastu võetud Gibraltari lennujaama käsitlevale ministrite avaldusele;
16. *pädevad asutused* – III lisas nimetatud valitsusasutused või üksused. Asjaomane lepinguosaline teatab teisele lepinguosalisele kõikidest siseriiklike õigusaktide muudatustest, mis on seotud pädevate asutuste staatusega.

I JAOTIS

MAJANDUSSÄTTED

Artikkel 2

Liiklusõigused

1. Kumbki lepinguosaline annab teisele lepinguosalisele järgmised õigused rahvusvahelise lennutranspordi teostamiseks teise lepinguosalise lennuettevõtjate poolt, kui I lisas ei ole sätestatud teisiti:

- a) õigus ilma maandumiseta üle tema territooriumi lennata;
- b) õigus teha tema territooriumil vahemaandumisi, välja arvatud reisijate pardaletulekuks või mahaminekuks ning pagasi, lasti ja/või posti peale- ja mahalaadimiseks (muul kui lennuliikluse eesmärgil);
- c) õigus teha kindlaksmääratud liinil kokkulepitud teenuse osutamisel tema territooriumil vahemaandumisi rahvusvahelise liikluse puhul reisijate pardaletulekuks või mahaminekuks ning lasti ja/või posti peale- ja mahalaadimiseks eraldi või koos;

ja

d) muud käesolevas lepingus sätestatud õigused.

2. Käesolevas lepingus sätestatu ei anna:

- a) Maroko lennuettevõtjatele õigust võtta mistahes Euroopa Ühenduse liikmesriigi territooriumil pardale tasu eest vedamiseks reisijaid, pagasit, lasti ja/või posti, mille sihtkoht on mõni muu punkt Euroopa Ühenduse sama liikmesriigi territooriumil;
- b) Euroopa Ühenduse lennuettevõtjatele õigust võtta Maroko territooriumil pardale tasu eest vedamiseks reisijaid, pagasit, lasti ja/või posti, mille sihtkoht on mõni muu punkt Maroko territooriumil.

ja

Artikkel 3

Load

Ühe lepinguosalise lennuettevõtjalt tegevusloa taotluse saamise korral annavad teise lepinguosalise pädevad asutused asjakohase loa nii kiiresti kui võimalik ja tingimusel, et:

a) Maroko lennuettevõtja puhul:

— lennuettevõtja peamine tegevuskoht ja olemasolu korral registrijärgne asukoht on Maroko territooriumil ja ta on saanud lennutegevusloa ja kõik muud vastavad dokumendid Maroko Kuningriigi seaduse kohaselt;

— Maroko teostab lennuettevõtja üle tõhusat halduskontrolli;

ja

— lennuettevõtja puhul kuulub omandiõigus Marokole ja/või Maroko kodanikele vahetult või enamusosaluse kaudu ning tegelik kontroll lennuettevõtja üle Marokole ja/või Maroko kodanikele, või lennuettevõtja puhul kuulub omandiõigus liikmesriikidele ja/või liikmesriikide kodanikele vahetult või enamusosaluse kaudu ning tegelik kontroll lennuettevõtja üle liikmesriikidele ja/või liikmesriikide kodanikele;

b) Euroopa Ühenduse lennuettevõtja puhul:

— lennuettevõtja peamine tegevuskoht ja olemasolu korral registrijärgne asukoht on Euroopa Ühenduse liikmesriigi territooriumil vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule ja tal on ühenduse lennutegevusluba;

ja

— lennuettevõtja üle teostab tõhusat halduskontrolli lennuettevõtja sertifikaadi väljaandmise eest vastutav Euroopa Ühenduse liikmesriik ja vastav lennuamet on selgelt tuvastatav;

— lennuettevõtja puhul kuulub omandiõigus liikmesriikidele ja/või liikmesriikide kodanikele või muudele V lisas nimetatud riikidele ja/või nende muude riikide kodanikele vahetult või enamusosaluse kaudu;

c) lennuettevõtja vastab tingimustele, mida taotluse(d) saanud lepinguosalise õigusnormidega tavaliselt kehtestatakse rahvusvahelise lennutranspordi teostajale;

ja

d) rakendatakse ja järgitakse artikli 14 (lennundusohutus) ja artikli 15 (lennundusjulgestus) sätteid.

Artikkel 4

Lubade tühistamine

1. Kummagi lepinguosalise pädevad asutused võivad teise lepinguosalise lennuettevõtja tegevusloa tühistada või peatada või seda piirata või tema lende muul viisil peatada või piirata, kui:

a) Maroko lennuettevõtja puhul:

— lennuettevõtja peamine tegevuskoht ja olemasolu korral registrijärgne asukoht ei ole Marokos või ta ei ole saanud lennutegevusluba ja kõiki muid vastavaid dokumente kooskõlas Marokos kohaldatava õigusega;

— Maroko ei teosta lennuettevõtja üle tõhusat halduskontrolli;

või

— lennuettevõtja puhul ei kuulu omandiõigus, vahetult või enamusosaluse kaudu, ega tegelik kontroll Marokole ja/või Maroko kodanikele või liikmesriikidele ja/või liikmesriikide kodanikele;

b) Euroopa Ühenduse lennuettevõtja puhul:

— lennuettevõtja peamine tegevuskoht ja olemasolu korral registrijärgne asukoht ei ole Euroopa Ühenduse asutamislepingu kohaselt Euroopa Ühenduse liikmesriigi territooriumil või tal ei ole ühenduse lennutegevusluba;

— lennuettevõtja sertifikaadi väljaandmise eest vastutav Euroopa Ühenduse liikmesriik ei teosta lennuettevõtja üle tõhusat halduskontrolli või pädev lennuamet ei ole selgelt tuvastatav;

või

- lennuettevõtja puhul ei kuulu omandiõigus liikmesriikidele ja/või liikmesriikide kodanikele või muudele V lisas nimetatud riikidele ja/või nende muude riikide kodanikele vahetult või enamusosaluse kaudu;
- c) lennuettevõtja ei täida käesoleva lepingu artiklis 6 (seaduste kohaldamine) nimetatud õigusnorme;

või

- d) ei rakendata ega järgita artikli 14 (lennusohutus) ja artikli 15 (lennundusjulgestus) sätteid.

2. Kui lõike 1 punktides c või d nimetatud õigusnormide edaspidise jätkuva mittetäitmise vältimiseks ei ole hädavajalik võtta koheseid meetmeid, rakendatakse käesoleva artikliga kehtestatud õigusi üksnes pärast konsulteerimist teise lepinguosalise pädevate asutustega.

Artikkel 5

Investeeringimine

Maroko lennuettevõtja enamusaktsiate või tema üle tõhusa kontrolli omandamise kohta liikmesriigi või tema kodanike poolt või Euroopa Ühenduse lennuettevõtja enamusaktsiate või tema üle tõhusa kontrolli omandamise kohta Maroko või tema kodanike poolt teeb otsuse käesoleva lepinguga asutatud ühiskomitee.

Nimetatud otsuses määratakse kindlaks käesolevas lepingus nimetatud kokkulepitud teenustega ning kolmandate riikide ja lepinguosaliste vaheliste teenustega seotud tingimused. Käesoleva lepingu artikli 22 lõiget 9 selliste otsuste suhtes ei kohaldata.

Artikkel 6

Õigusnormide järgimine

1. Ühe lepinguosalise territooriumile sisenemisel, seal viibides või sealt väljumisel järgivad teise lepinguosalise lennuettevõtjad sellel territooriumil kohaldatavaid õigusnorme, mis käsitlevad rahvusvahelises lennutranspordis osalevate õhusõidukite sisene- mist tema territooriumile või sealt väljumist või nende õhusõidu- kite käitamist ja lennuliiklust sellel territooriumil.

2. Ühe lepinguosalise territooriumile sisenemisel, seal viibides või sealt väljumisel järgivad teise lepinguosalise lennuettevõtja reisijad ja meeskond sellel territooriumil kohaldatavaid õigus- norme ning kaup peab vastama neile normidele, mis käsitlevad reisijate, meeskonna või lasti õhusõidukil sellele territooriumile sisenemist või sealt väljumist (sealhulgas riiki sisenemist, julges- tuskontrolli, sisserännet, passe, tolli ja karantiini käsitlevaid ees- kirju või posti puhul postieeskirju).

Artikkel 7

Konkurents

Käesoleva lepingu raames kohaldatakse assotsiatsioonilepingu IV jaotise II peatüki (Konkurents ja muud majandust käsitlevad sätted) sätteid, välja arvatud juhul, kui käesolevas lepingus on sätestatud erieeskirjad.

Artikkel 8

Subsiidiumid

1. Lepinguosalised tunnistavad, et lennuettevõtjate riiklik sub- sideerimine moonutab või ähvardab moonutada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid lennutransporditeenuste osutamisel, ja et nad seavad ohtu lepingu põhieesmärkide saavutamise ning et nimetatud subsiidiumid ei ole kooskõlas avatud lennun- duspiirkonna põhimõttega.

2. Kui käesoleva lepingu alusel tegutseva lennuettevõtja või lennuettevõtjate riiklik subsideerimine on seaduspärase eesmärgi saavutamiseks hädavajalik, peavad kõnealused subsiidiumid olema eesmärgiga proportsionaalsed, läbipaistvad ja kavandatud nii, et nende kahjulik mõju teise lepinguosalise lennuettevõtja- tele oleks võimalikult väike. Selliseid subsiidiume andev lepingu- osaline teatab viivitamatult teisele lepinguosalisele oma subsideerimiskavatsusest ja subsideerimise vastamisest käesolevas lepingus sätestatud kriteeriumitele.

3. Kui üks lepinguosaline usub, et teise lepinguosalise antav subsiidium või olenevalt asjaoludest lepinguosaliste hulka mitte- kuuluva riigi avaliku-õigusliku või valitsusasutuse antav subsii- dium ei vasta lõikes 2 sätestatud kriteeriumitele, võib ta vastavalt artiklile 22 taotleda ühiskomitee kokkukutsumist, et arutada küsi- must ja leida asjakohased lahendused kaebustele, mida peetakse õigustatuks.

4. Kui ühiskomitee ei suuda vaidlust lahendada, võivad lepinguosalised kohaldada vastavaid subsiidiumidevastaseid meetmeid.

5. Käesoleva artikli sätted ei piira lepinguosaliste selliste õigusnormide kohaldamist, mis on seotud hädavajalike lennuteenustega ja avalike teenuste osutamise kohustusega lepinguosaliste territooriumil.

Artikkel 9 Äritegevus

1. Mõlema lepinguosalise lennuettevõtjatel on õigus asutada teise lepinguosalise territooriumil esindusi lennutranspordi ja sellega seotud tegevuste edendamiseks ja müügiks.

2. Mõlema lepinguosalise lennuettevõtjatel on kooskõlas teise lepinguosalise territooriumile sisenemist, seal viibimist ja töötamist käsitlevate õigusnormidega õigus tuua teise lepinguosalise territooriumile ja seal pidada lennutransporditeenuste osutamiseks vajalikke juhtivaid, müügi-, tehnilisi, lennutegevus- ja muid spetsialiste.

3. a) Ilma et see piiraks käesoleva lõike punkti b kohaldamist, on kõikidel lennuettevõtjatel seoses teise lepinguosalise territooriumil toimuva lendude teenindamisega õigus oma äranägemisel:

i) kas teenindada oma lende ise (omakäitlus)

või

ii) valida lendude teenindamist kas täismahus või osaliselt osutavate konkureerivate teenuseosutajate vahel, kui nimetatud teenuseosutajatel on kõigi lepinguosaliste õigusnormide kohaselt õigus turule pääseda ja kui nimetatud teenuseosutajad on turul olemas.

b) Selliste lendude teenindamise liikide puhul, nagu pagasikäitlus, perroonikäitlus, kütuse- ja õlikäitlus, kauba- ja postikäitlus seoses kauba ja posti füüsilise käitlemisega lennujaama terminali ja õhusõiduki vahel, võib punkti a alapunktides i ja ii nimetatud õigustele seada ainult teatavad piirangud vastavalt teise osapoole territooriumil kehtivatele õigusnormidele. Kui nimetatud piirangud välistavad omakäitluse ja kui lendude teenindamist osutavate ettevõtete vahel ei ole tõhusat konkurentsi, peavad kõik nimetatud teenused olema võrdsetel ja piisavatel alustel kättesaadavad kõikidele lennuettevõtjatele; selliste teenuste hinnad ei tohi ületada nende kogumaksumust koos mõistliku kasumiga pärast amortisatsioonikulude mahaarvamist.

4. Mõlema lepinguosalise lennuettevõtjad võivad teise lepinguosalise territooriumil müüa lennutransporditeenuseid ise ja/või lennuettevõtja äranägemisel kas oma müügiesindajate või muude lennuettevõtja määratud vahendajate kaudu. Kõikidel lennuettevõtjatel on õigus selliseid transporditeenuseid müüa ja kõikidel isikutel on vaba võimalus neid osta konkreetsel territooriumil käibeloleva valuuta või vabalt konverteeritava valuuta eest.

5. Kõikidel lennuettevõtjatel on õigus nõudmisel kohalikud tulud konverteerida ja teise lepinguosalise territooriumilt oma territooriumile või valitud riiki või riikidesse üle kanda, välja arvatud juhul, kui see ei ole kooskõlas üldiselt kohaldatavate õigusnormidega. Konverteerimine ja ülekandmine on lubatud ilma piiranguteta ja maksustamiseta lennuettevõtja esmase ülekandetaotluse kuupäeval tehingute ja ülekannete suhtes kohaldatava vahetuskursi järgi.

6. Mõlema lepinguosalise lennuettevõtjatel on teise lepinguosalise territooriumil õigus maksta kohalike kulude, sealhulgas kütuse eest kohalikus vääringus. Mõlema lepinguosalise lennuettevõtjad võivad oma äranägemisel maksta nimetatud kulude eest teise lepinguosalise territooriumil vabalt konverteeritavas valuutas vastavalt kohalikele valuutaseadusele.

7. Käesoleva lepingu alusel oma lende teostavad või teenuseid osutavad lepinguosaliste lennuettevõtjad võivad sõlmida selliseid turustamisalaseid koostöökokkuleppeid nagu broneeritud kohti käsitlevad kokkulepped või koodi jagamise kord:

a) lepinguosaliste mis tahes lennuettevõtja või lennuettevõtjatega;

ja

b) kolmandate riikide mis tahes lennuettevõtja või lennuettevõtjatega;

ja

c) mis tahes maismaa- ja meretransporditeenuste osutajaga;

tingimusel, et i) kõikidel selliste kokkulepete osalistel on asjakohased tegevusload ja ii) kokkulepped vastavad neile tavaliselt kohaldatavatele ohutus- ja konkrentsinõuetele. Koodi jagamisega seotud reisijateveo puhul tuleb ostjat ostukohas või igal juhul enne pardaleminekut teavitada sellest, millised transporditeenuse osutajad tegutsevad teenuse igas sektoris.

8. a) Reisijateveo puhul ei kehti maismaa- ja meretransporditeenuse osutajate suhtes lennutransporti reguleerivad õigusnormid üksnes seepärast, et nimetatud maismaa- ja meretransporditeenust pakub lennuettevõtja enda nimel. Maismaa- ja meretransporditeenuse osutajad võivad oma äranägemisel otsustada, kas sõlmida koostöökokkuleppeid või mitte. Iga konkreetse kokkuleppe sõlmimisel võivad maismaa- ja meretransporditeenuse osutajad muu hulgas arvesse võtta tarbijate huve ning tehnilisi, majanduslikke, ruumi- ja läbilaskevõime piiranguid.
- b) Lisaks sellele ja hoolimata käesoleva lepingu muudest sätetest on lepinguosaliste lennuettevõtjatel ja lastiveo kaudsetel teostajatel lubatud koos rahvusvahelise lennutranspordiga piiranguteta kasutada mis tahes maismaa- ja meretranspordi lasti veoks Maroko ja Euroopa Ühenduse territooriumi või kolmandate riikide mis tahes punktidesse või punktidest, kaasa arvatud veoks tolliteenustega lennujaamadesse või lennujaamadest; samuti on neil vajaduse korral õigus(ed) vedada tollitud lasti kohaldatavate õigusnormide kohaselt. Sellisel lastil, olenemata sellest, kas seda veetakse mööda maismaad, merd või õhu teel, peab olema juurdepääs lennujaama tollimenetlusele ja -rajatistele. Lennuettevõtjad võivad teostada ise maismaa- ja meretranspordi, sõlmida selleks kokkuleppeid muude maismaa- ja meretranspordiettevõtjatega, sealhulgas muude mere- ja maismaatransporditeenust osutavate lennuettevõtjatega ja lennutranspordi hõlmavate lastiveo kaudsete teostajatega. Nimetatud ühendveoteenuseid võib pakkuda ühtse hinnaga kombineeritud lennu- ning maismaa- ja meretranspordi eest, tingimusel et teave sellise transpordiviisi kohta ei eksita lastisaatjaid.
2. Samuti vabastatakse vastastikkuse põhimõtte alusel käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud maksudest, lõivudest ja tasudest, välja arvatud osutatava teenuse hinnal põhinevatest tasudest:
- a) ühe lepinguosalise territooriumile toodud või seal hangitud ja pardale võetud mõistlikus koguses pardavarud, mis on ette nähtud kasutamiseks teise lepinguosalise rahvusvahelise lennutranspordiga tegeleva lennuettevõtja lahkuva õhusõiduki pardal, isegi siis, kui nimetatud pardavarusid kasutatakse reisi selles osas, mis toimub selle lepinguosalise territooriumi kohal, kus kõnealused varud pardale võeti;
- b) maapealsed seadmed ja varuosad (sealhulgas mootorid), mis on toodud ühe lepinguosalise territooriumile ja on ette nähtud rahvusvahelise lennutranspordi lendudeks teise lepinguosalise lennuettevõtja poolt kasutatava õhusõiduki teenindamiseks, hoolduseks või remondiks;
- c) määrdeained ja tarvitavad tehnilised varud, mis on toodud ühe lepinguosalise territooriumile või seal hangitud ja mis on ette nähtud rahvusvahelise lennutranspordi lendudeks teise lepinguosalise lennuettevõtja poolt kasutatava õhusõiduki tarbeks, isegi kui neid kasutatakse reisi selles osas, mis toimub selle lepinguosalise territooriumi kohal, kus kõnealused varud pardale võeti;
- d) mõlema lepinguosalise tollieeskirjadega ette nähtud trükised, mis on toodud ühe lepinguosalise territooriumile või seal hangitud ja pardale võetud ning mis on ette nähtud kasutamiseks teise lepinguosalise lennuettevõtja rahvusvahelise lennutranspordi lende tegeva lahkuva õhusõiduki pardal, isegi siis, kui neid kasutatakse reisi selles osas, mis toimub selle lepinguosalise territooriumi kohal, kus kõnealused trükised pardale võeti;
- ja
- e) lennujaamades ja kaubaterminalides kasutatav ohutus- ja julgestusvarustus.
3. Leping ei vabasta ühe lepinguosalise poolt tema territooriumil lennuettevõtjatele tarnitud kütust lõikes 1 nimetatud tasudele sarnastest maksudest, lõivudest, tollimaksudest ja tasudest. Ühe lepinguosalise territooriumile sisenemisel, seal viibides või sealt väljumisel peavad teise lepinguosalise lennuettevõtjad järgima asjaomase lepinguosalise õigusnorme, mis käsitlevad lennukikütuse müüki, tarnimist ja kasutamist.

Artikkel 10

Tolli- ja muud maksud

1. Ühe lepinguosalise lennuettevõtjate poolt rahvusvahelises lennutranspordis kasutatav õhusõiduk, selle tavapärane pardavarustus, kütus, määrdeained, tarvitavad tehnilised varud, maapealsed seadmed, varuosad (sealhulgas mootorid), pardavarud (muuhulgas, kuid mitte ainult toiduained, mittealkohoolsed ja alkohoolsed joogid, tubakatooted ning muud reisijatele lennu ajal piiratud koguses, müügiks või tarbimiseks ettenähtud tooted) ja muud tooted, mis on ette nähtud kasutamiseks ainult seoses rahvusvahelise lennutranspordi lende teostava õhusõiduki lendude või nende teenindamisega, vabastatakse saabumisel teise lepinguosalise territooriumile vastastikkuse põhimõtte alusel kõigist impordipiirangutest, omandi-, kapitali-, tolli-, aktsiisimaksudest ja muudest sarnastest tasudest ning maksudest, a) mida kohaldatavad riiklikud või kohalikud asutused või Euroopa Ühendus ja b) mis ei põhine osutatavate teenuste hinnal, tingimusel et nimetatud varustus ja varud jäävad õhusõiduki pardale.

4. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud seadmete ja varude puhul võidakse nõuda nende hoidmist asjaomaste asutuste järelevalve või kontrolli all.

Artikkel 13

Statistika

5. Käesolevas artiklis sätestatud maksuvabastused kehtivad ka siis, kui ühe lepinguosalise lennuettevõtjad on sõlminud teise lennuettevõtjaga, kelle suhtes teine lepinguosaline samuti selliseid maksuvabastusi kohaldab, lepingu lõigetes 1 ja 2 nimetatud üksuste laenamiseks või teise lepinguosalise territooriumile toomiseks.

Mõlema lepinguosalise pädevad asutused esitavad teise lepinguosalise pädevatele asutustele nende nõudmisel teabe ja statistilised andmed ühe lepinguosalise volitatud lennuettevõtjate osutatavate kokkulepitud teenuste kohta, mis on seotud liiklusega teise lepinguosalise territooriumile ja sealt välja, samal kujul, nagu volitatud lennuettevõtjad koostavad ja esitavad need oma riigi pädevatele asutustele. Igasugused liiklusega seotud statistilised lisaandmed, mida ühe lepinguosalise pädevad asutused võivad teise lepinguosalise asutustelt nõuda, arutatakse ükskõik kumma lepinguosalise taotluse kohaselt ühiskomitees läbi.

6. Käesolev leping ei takista lepinguosalisi kohaldamast makse, lõivusid, tollimakse ja tasusid kaupade suhtes, mida müüakse reisijatele pardal muul eesmärgil kui pardal tarbimiseks lennu selle osa jooksul, mis toimub tema territooriumi kahe punkti vahel, kus on lubatud pardaleminek ja pardalt mahatulek.

II JAOTIS

REGULATIIVNE KOOSTÖÖ

Artikkel 11

Kasutustasud

1. Lepinguosalised ei kehtesta ega luba kehtestada teise lepinguosalise lennuettevõtjatele kasutustasusid, mis on suuremad samasuguseid rahvusvahelise lennutranspordi teenuseid osutavate nende enda lennuettevõtjate suhtes kehtestatud kasutustasudest.

2. Tasusid võib tõsta või uusi tasusid kasutusele võtta ainult pärast piisavat konsulteerimist mõlema lepinguosalise pädevate maksuasutuste ja lennuettevõtjatega. Kasutajatele tuleb kõikidest kasutustasude muutmise ettepanekutest mõistliku aja jooksul ette teatada, et nad saaksid esitada oma seisukohad enne muudatuste tegemist. Lepinguosalised peavad samuti soodustama sellise teabe vahetust, mis võib olla vajalik tasude mõistlikkuse, põhjendatuse ja jaotamise täpseks hindamiseks kooskõlas käesoleva artikli põhimõtetega.

Artikkel 12

Hinnakujundus

Käesoleva lepingu alusel osutatavate lennutransporditeenuste hinnad kehtestatakse vabalt ja neid ei pea kinnitama, kuigi võidakse nõuda nende esitamist üksnes teavitamise eesmärgil. Euroopa Ühenduse siseveo hinnad peavad olema kooskõlas Euroopa Ühenduse õigusega.

Artikkel 14

Lennuohutus

1. Lepinguosalised tegutsevad kooskõlas VI lisa A osas nimetatud lennuohutusosalaste Euroopa Ühenduse õigusaktidega ja allpool sätestatud tingimuste kohaselt.

2. Lepinguosalised tagavad, et kui teise lepinguosalise territooriumil asuvas rahvusvahelisele lennuliiklusele avatud lennujaamas maanduva ühe lepinguosalise territooriumil registreeritud õhusõiduki suhtes on kahtlusi, et ta ei vasta konventsiooni kohaselt kehtestatud rahvusvahelistele lennundusohutusnormidele, siis teostavad selle teise lepinguosalise pädevad asutused õhusõiduki pardal ja selle ümber perroonikontrolli, et kontrollida õhusõiduki ja meeskonna dokumentide kehtivust ning õhusõiduki ja selle seadmete nähtavat seisukorda.

3. Lepinguosalised võivad igal ajal taotleda konsultatsioone teise lepinguosalise ohutusnormide järgimise osas.

4. Käesolev leping ei piira lepinguosaliste pädevate asutuste volitusi võtta kõiki asjakohaseid ja viivitamatuid meetmeid, kui nad teevad kindlaks, et õhusõiduk, toode või tegevus võib:

a) mitte vastata konventsiooni või VI lisa A osas nimetatud õigusaktide (vastavalt sellele, millist neist kohaldatakse) kohaselt kehtestatud miinimumnormidele,

või

b) tekitada lõikes 2 nimetatud kontrollimise käigus tõsiseid kahtlusi selles suhtes, et õhusõiduk või selle kasutamine ei ole kooskõlas konventsiooni või VI lisa A osas nimetatud õigusaktide (vastavalt sellele, millist neist kohaldatakse) kohaselt kehtestatud miinimumnormidega,

või

c) tekitada tõsiseid kahtlusi, et konventsioonis või VI lisa A osas nimetatud õigusaktide (vastavalt sellele, millist neist kohaldatakse) kohaselt kehtestatud miinimumnorme ei järgita ega hallata tõhusalt.

5. Kui ühe lepinguosalise pädevad asutused võtavad meetmeid lõike 4 kohaselt, teatavad nad sellest viivitamatult teise lepinguosalise pädevatele asutustele, esitades meetmete võtmise põhjused.

6. Kui lõike 4 kohaldamisel võetud meetmete rakendamist ei lõpetata, kuigi nende võtmiseks ei ole enam põhjust, võib kumbki lepinguosaline pöörduda asja arutamiseks ühiskomitee poole.

Artikkel 15

Lennundusjulgestus

1. Kuna tsiviilõhusõiduki, selle reisijate ja meeskonna ohutuse tagamine on rahvusvahelise lennutranspordi teostamise peamine eeltingimus, kinnitavad lepinguosalised vastastikust kohustust kaitsta tsiviillennundust ebaseaduslike sekkumiste eest (ja eelkõige Chicago konventsioonis, Tokios 14. septembril 1963. aastal allakirjutatud konventsioonis kuritegude ja mõningate teiste tegude kohta õhusõiduki pardal, Haagis 16. detsembril 1970. aastal allakirjutatud õhusõiduki ebaseadusliku hõivamise vastu võitlemise konventsioonis, Montrealis 23. septembril 1971. aastal allakirjutatud tsiviillennunduse ohutuse vastu suunatud ebaseaduslike tegude tõkestamise konventsioonis, Montrealis 24. veebruaril 1988. aastal allakirjutatud protokoll ebaseaduslike vägivaldaaktide vastu võitlemise kohta rahvusvahelist lennuliiklust teenindavates lennujaamades ja Montrealis 1. märtsil 1991. aastal allakirjutatud plastiliste lõhkeainete avastamiseks nende märkimise kasutamist käsitlevas konventsioonis sätestatud kohustusi, kuivõrd lepinguosalised on nimetatud konventsioonide ja ka kõike muude tsiviillennunduse ohutust käsitlevate konventsioonide ja protokollide osalised).

2. Taotluse korral osutavad lepinguosalised teineteisele iga-külgselt abi, et takistada tsiviillennuki ebaseaduslikku hõivamist ja muid ebaseaduslikke tegusid, mis ohustavad nimetatud õhusõidukit, selle reisijaid ja meeskonda, lennujaamu ja navigatsiooniseadmeid ning et hoida ära kõiki muid tsiviillennunduse julgeolekut ähvardavaid ohte.

3. Vastastikustes suhetes tegutsevad lepinguosalised kooskõlas lennundusjulgestuse normidega ja Chicago konventsiooni lisadena määratletud Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni soovituslike tavade (sel määral, mil osapooled neid kohaldatavad) niivõrd, kuivõrd sellised julgestussätted kehtivad lepinguosaliste suhtes. Lepinguosalised nõuavad, et lennuettevõtjad, kes kasutavad nende registrisse kantud õhusõidukeid, samuti ettevõtjad, kelle peamine tegevuskoht või alaline asukoht on nende territooriumil ja nende territooriumil asuvate lennujaamade käitajad tegutseksid kooskõlas selliste lennundusjulgestusalaste sätetega.

4. Kumbki lepinguosaline tagab, et nende territooriumil võetakse tõhusad meetmed õhusõiduki kaitsmiseks, reisijate ja nende käsipagasi läbivaatamiseks ning meeskonna, lasti (sealhulgas registreeritud pagasi) ja õhusõiduki varude kontrollimiseks pardal mineku või laadimise eel ja ajal ning et nimetatud meetmeid kohandatakse vastavalt suurenevale ohule. Mõlemad lepinguosalised nõustuvad, et nende lennuettevõtjatel võidakse nõuda, et nad järgiksid lõikes 3 nimetatud lennundusjulgestusealaseid sätteid, mida teine lepinguosaline nõuab oma territooriumile sisenemisel, sealtsamuti lahkumisel ja seal viibimisel. Samuti suhtuvad lepinguosalised positiivselt kõikidesse teise lepinguosalise taotlustesse võtta konkreetse ohu korral mõistlikke erilisi julgeolekumeetmeid.

5. Kui tsiviilõhusõiduk hõivatakse ebaseaduslikult või tekib sellise ebaseadusliku hõivamise oht või sellise õhusõiduki, selle reisijate ja meeskonna, lennujaamade või navigatsiooniseadmete turvalisust ohustav muu ebaseaduslik vahejuhtum või on olemas oht selle tekkimiseks, abistavad lepinguosalised teineteist sidepidamise hõlbustamise ja muude asjakohaste meetmete võtmise abil, mille eesmärgiks on kiiresti ja ohutult kõnealune vahejuhtum lõpetada või oht kõrvaldada.

6. Kui ühel lepinguosalisel on põhjendatud kahtlusi, et teine lepinguosaline ei ole järginud käesoleva artikli lennundusjulgestusalaseid sätteid, võib ta nõuda viivitamatut konsultatsiooni teise lepinguosalisega.

7. Ilma et see piiraks käesoleva lepingu artikli 4 (lubade tähistamine) kohaldamist, annab suutmatust jõuda rahuldavale kokkuleppele viieteistkümne (15) päeva jooksul alates sellise nõude esitamisest aluse mõlema lepinguosalise lennuettevõtjate tegevusloa või tehnilise loa tähistamiseks, peatamiseks, piiramiseks või neile tingimuste seadmiseks.

8. Kui otsese ja erakorralise ohu olemasolu nõuab, võib lepinguosaline võtta ajutisi meetmeid enne viieteistkümne (15) päeva möödumist.

9. Lõike 7 kohaselt võetud mis tahes meetme rakendamine lõpetatakse, kui teine lepinguosaline on viinud oma tegevuse käesoleva artikliga vastavusse.

Artikkel 16

Lennuliikluse korraldamine

1. Lepinguosalisel tegutseval kooskõlas VI lisa B osas määratletud õigusaktide sätetega ja allpool kehtestatud tingimuste kohaselt.

2. Lepinguosalisel kohustuvad tegema tihedat koostööd lennuliikluse korraldamisel, et laiendada ühtset Euroopa õhuruumi Marokole selleks, et Euroopas tugevdada praeguseid ohutusnorme ja muuta üldised lennuliiklusnormid tõhusamaks, optimeerida läbilaskevõimet ja minimeerida viivitusi.

3. Et hõlbustada ühtset Euroopa õhuruumi õigusaktide kohaldamist oma territooriumil:

a) võtab Maroko vajalikud meetmed, et kohandada oma lennuliiklust korraldavaid institutsionaalseid struktuure ühtse Euroopa õhuruumi põhimõtetele, eelkõige asutades vastavad riiklikud järelevalveorganid, mis on vähemalt funktsionaalselt sõltumatud aeronavigatsiooniteenust osutavatest ettevõtetest;

ja

b) kaasab Euroopa Ühendus Maroko vastavatesse ühtsest Euroopa õhuruumist tulenevatesse aeronavigatsiooniteenuste, õhuruumi ja koostalitlusvõimega seotud algatustesse, eelkõige toimivate õhuruumiosade loomiseks tehtavate Maroko jõupingutuste võimalikult varajase kaasamise või SESARI alase asjakohase kooskõlastamise kaudu.

Artikkel 17

Keskfond

1. Lepinguosalisel tegutseval kooskõlas VI lisa C osas loetletud lennutranspordialaste ühenduse õigusaktidega.

2. Käesolev leping ei piira lepinguosalise pädevate asutuste volitusi võtta asjakohaseid meetmeid, et vältida käesoleva lepingu kohaselt toimuva rahvusvahelise lennutranspordi keskkonnamõjusid või nendega muul viisil tegeleda, tingimusel et nimetatud meetmeid kohaldatakse sõltumata riik- või kodakondsusest.

Artikkel 18

Tarbijakaitse

Lepinguosalisel tegutseval kooskõlas VI lisa D osas loetletud lennutranspordialaste ühenduse õigusaktidega.

Artikkel 19

Arvutipõhised ettetellimissüsteemid

Lepinguosalisel tegutseval kooskõlas VI lisa E osas loetletud lennutranspordialaste ühenduse õigusaktidega.

Artikkel 20

Sotsiaalsed aspektid

Lepinguosalisel tegutseval kooskõlas VI lisa F osas loetletud lennutranspordialaste ühenduse õigusaktidega.

III JAOTIS

INSTITUTSIOONILISED SÄTTED

Artikkel 21

Tõlgendamine ja rakendamine

1. Lepinguosalisel võtavad kõik asjakohased üld- või erimeetmed, et tagada käesolevast lepingust tulenevate kohustuste täitmine ning hoiduvad kõikidest käesoleva lepingu eesmärkide saavutamist ohustavatest meetmetest.

2. Kumbki lepinguosaline vastutab käesoleva lepingu ja eriti VI lisa loetletud lennutranspordialaste määruste ja direktiivide nõuetekohase rakendamise eest oma territooriumil.

3. Kumbki lepinguosaline annab teisele lepinguosalisele kogu vajaliku teabe ja abi võimalike rikkumiste uurimisel, mida teine lepinguosaline teostab käesoleva lepingu alusel talle antud pädevuste kohaselt.

4. Kui lepinguosalisel tegutsevad neile käesoleva lepingu kohaselt antud volituste alusel teisele lepinguosalisele huvi pakuvates ja teise lepinguosalise asutusi või ettevõtjaid käsitlevates küsimustes, tuleb teise lepinguosalise pädevaid asutusi sellest teavitada ja anda neile võimalus esitada enne lõpliku otsuse tegemist võimalikud märkused.

Artikkel 22

Ühiskomitee

1. Käesolevaga asutatakse lepinguosaliste esindajatest koosnev komitee (edaspidi "ühiskomitee"), mis vastutab käesoleva lepingu haldamise eest ning tagab selle nõuetekohase rakendamise. Selleks esitab komitee soovitusi ja võtab vastu otsuseid lepinguga ettenähtud juhtudel.

2. Ühiskomitee otsused võetakse vastu ühiselt ja need on lepinguosaliste suhtes siduvad. Lepinguosalisel rakendavad kõnealuseid otsuseid oma eeskirjade kohaselt.

3. Ühiskomitee tuleb kokku vastavalt vajadusele ja vähemalt üks kord aastas. Kumbki lepinguosaline võib taotleda ühiskomitee kokkukutsumist.

4. Samuti võib kumbki lepinguosaline taotleda ühiskomitee kokkukutsumist, et lahendada käesoleva lepingu tõlgendamise ja kohaldamisega seotud küsimusi. Selline koosolek toimub esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem, kui kaks kuud pärast taotluse saamist, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

5. Käesoleva lepingu nõuetekohaseks rakendamiseks vahetavad lepinguosalisel teavet ning konsulteerivad kummagi lepinguosalise taotluse puhul ühiskomitees.

6. Ühiskomitee võtab otsusega vastu oma töökorra..

7. Kui ühe lepinguosalise arvates ei ole teine lepinguosaline ühiskomitee otsust nõuetekohaselt rakendanud, võib ta nõuda küsimuse arutamist ühiskomitees. Kui ühiskomitee ei suuda küsimust lahendada kahe kuu jooksul alates esildise tegemisest, võib esildise teinud lepinguosaline artikli 24 alusel võtta asjakohased ajutised kaitsemeetmed.

8. Ühiskomitee otsustes märgitakse kuupäev, mil lepinguosalisel peavad seda rakendama, ja muu ettevõtjaid puudutada võiv teave.

9. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võivad lepinguosalisel võtta artikli 24 alusel asjakohased ajutised kaitsemeetmed, kui ühiskomitee ei tee kuue kuu jooksul alates esildise tegemise kuupäevast otsust küsimuses, mille kohta on talle esildis tehtud.

10. Ühiskomitee uurib küsimusi, mis on seotud kahepoolsete ühisinvesteeringutega enamusosalusse või muudatustega lepinguosaliste lennuettevõtjate tõhusas kontrollimises.

11. Samuti arendab ühiskomitee koostööd:

a) soodustades uute seadusandlike ja reguleerivate algatuste ja arengute vahetamist ekspertide tasandil, sealhulgas julgestuse, ohutuse, keskkonnakaitse, lennunduse infrastruktuuri (kaasa arvatud teenindusajad) ja tarbijakaitse valdkonnas;

b) analüüsides korrapäraselt käesoleva lepingu rakendamise sotsiaalseid mõjusid, eriti tööhõive valdkonnas, ja leides asjakohaseid lahendusi põhjendatuks peetavatele probleemidele;

c) analüüsides võimalikke valdkondi, mille osas võiks käesolevat lepingut edasi arendada, sealhulgas soovitusi muudatuste tegemise kohta käesolevasse lepingusse.

Artikkel 23

Vaidluste lahendamine ja vahetamine

1. Kumbki lepinguosaline võib pöörduda ühiskomitee poole kõikide käesoleva lepingu kohaldamise või tõlgendamise seotud vaidluste puhul, mida ei ole lahendatud kooskõlas artikliga 22. Käesoleva artikli kohaldamisel tegutseb assotsiatsioonilepingu alusel asutatud assotsiatsiooninõukogu ühiskomiteena.

2. Ühiskomitee võib vaidluse lahendada oma otsusega.

Artikkel 24

Kaitsemeetmed

3. Lepinguosalised võtavad vajalikud meetmed, et rakendada lõikes 2 nimetatud otsust.

1. Lepinguosalised võtavad kõik üld- ja erimeetmed, mis on vajalikud nende käesolevas lepingus sätestatud kohustuste täitmiseks. Nad tagavad käesolevas lepingus sätestatud eesmärkide saavutamise.

4. Kui vaidlust ei ole võimalik lõike 2 alusel lahendada, esitakse see ükskõik kumma lepinguosalise taotlusel lahendamiseks kolmest vahekohtunikust koosnevale vahekohtule vastavalt allpool sätestatud menetlusele:

2. Kui kumbki lepinguosaline leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud oma lepingulisi kohustusi, võib ta võtta asjakohased meetmed. Kaitsemeetmed võetakse ainult sellises ulatuses ja selise kestusega, mis on vajalik olukorra parandamiseks või käesoleva lepingu tasakaalu säilitamiseks. Eelistatud on meetmed, mis häirivad käesoleva lepingu toimimist kõige vähem.

a) kumbki lepinguosaline määrab vahekohtuniku kuuekümne (60) päeva jooksul pärast seda, kui vahekohtus, kelle poole teine lepinguosaline on diplomaatiliste kanalite kaudu pöördunud, on saanud selle lepinguosalise taotluse sooviga lahendada vaidlus vahekohtus; kaks teist vahekohtunikku peaksid kolmanda vahekohtuniku määrama kuuekümne (60) lisapäeva jooksul. Kui üks lepinguosaline ei ole kokkulepitud aja jooksul vahekohtunikku määranud või kolmandat vahekohtunikku ei määrata kokkulepitud aja jooksul, võib kumbki lepinguosaline paluda Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni nõukogu presidendil määrata olenevalt vajadusest kas vahekohtunik või vahekohtunikud;

3. Kaitsemeetmeid võtta kavatses lepinguosaline teatab sellest teistele lepinguosalistele ühiskomitee kaudu ja edastab kogu asjakohase teabe.

b) punktis a sätestatud tingimuste kohaselt määratud kolmas vahekohtunik peaks olema kolmanda riigi kodanik ja ta tegutseb vahekohtu eesistujana;

4. Lepinguosalised alustavad viivitamatult konsultatsioone ühiskomitees, et leida kõigile vastuvõetav lahendus.

c) vahekohtus lepib kokku oma töökorras;

5. Ilma et see piiraks artikli 3 punkti d, artikli 4 punkti d ja artiklite 14 ja 15 kohaldamist, ei või asjaomane lepinguosaline võtta kaitsemeetmeid enne, kui lõikes 3 nimetatud teatamisest on möödunud üks kuu, välja arvatud juhul, kui lõikes 4 nimetatud konsultatsioonid lõppevad enne nimetatud tähtaja möödumist.

ja

d) vahekohtu lõpliku otsuse kohaselt jagatakse vahekohtu esmased kulud lepinguosaliste vahel võrdselt.

6. Asjaomane lepinguosaline teatab ühiskomiteele viivitamatult võetud meetmetest ja edastab kogu asjakohase teabe.

5. Kõik vahekohtu esialgsed või lõplikud otsused on lepinguosaliste suhtes siduvad.

Artikkel 25

Lepingu geograafiline laiendamine

6. Kui üks lepinguosaline ei järgi käesoleva artikli tingimuste kohaselt tehtud vahekohtu otsust kolmekümne (30) päeva jooksul alates eespool nimetatud otsuse teatavastegemisest, võib teine lepinguosaline piirata, peatada või tühistada süüdiolovale lepinguosalisele käesoleva lepingu tingimuste alusel antud õigused või eelised seniks, kuni rikkumine jätkub.

7. Kõik käesoleva artikli tingimuste kohaselt võetud meetmed peatatakse kohe, kui süüdiolov lepinguosaline on viinud oma tegevuse käesoleva lepingu sätetega vastavusse.

Kuigi lepinguosalised tunnustavad käesoleva lepingu kahepoolset iseloomu, märgivad nad, et leping kuulub 28. novembri 1995. aasta Barcelona deklaratsioonis ettenähtud Euroopa–Vaheemere partnerluslepingu kohaldamisalasse. Lepinguosalised kohustuvad jätkama dialoogi, et tagada käesoleva lepingu ühtsus Barcelona protsessiga ja eelkõige seoses võimalusega leppida vastastikku kokku muudatustes, et võtta arvesse sarnaseid lennustranspordialaseid lepinguid.

Artikkel 26

Seos teiste lepingutega

1. Käesoleva lepingu sätted asendavad Maroko ja liikmesriikide vaheliste olemasolevate kahepoolsete lepingute vastavad sätted. Nendest kahepoolsetest lepingutest tulenevaid ja käesoleva lepinguga hõlmamata liiklusõigusi võib siiski jätkuvalt kasutada, tingimusel et ei tehta vahet Euroopa Ühenduse liikmesriikide ja nende kodanike vahel.

2. Kui lepinguosalised ühinevad mõne mitmepoolse lepinguga või kiidavad heaks Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni või mõne muu rahvusvahelise organisatsiooni vastu võetud otsuse, milles käsitletakse käesoleva lepinguga hõlmatud küsimusi, peavad nad ühiskomitees nõu, et teha kindlaks, kas käesolevat lepingut tuleb selliste arengute arvessevõtmiseks muuta.

3. Käesolev leping ei piira kahe lepinguosalise otsuste kohaldamist, milles käsitletakse Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni võimalike soovitude rakendamist. Lepinguosalised ei kasuta käesolevat lepingut ega ühtegi selle osa, et seista Rahvusvahelises Tsiviillennundusorganisatsioonis vastu kavandatavatele alternatiivsetele tegutsemisviisidele käesoleva lepinguga hõlmatud mis tahes küsimuste puhul.

Artikkel 27

Muudatused

1. Kui üks lepinguosaline soovib käesoleva lepingu sätted läbi vaadata, teatab ta sellest ühiskomiteele. Käesoleva lepingu heakskiidetud muudatus jõustub pärast vastavate sisemenetluste lõpetamist.

2. Ühiskomitee võib lepinguosalise ettepanekul ja kooskõlas käesoleva artikliga otsustada käesoleva lepingu lisade muutmise üle.

3. Käesolev leping ei piira kummagi lepinguosalise õigust võtta ühepoolset vastu uusi või muuta olemasolevaid lennutranspordialaseid või VI lisa nimetatud seotud valdkondi käsitlevaid õigusakte, kui see on kooskõlas mittediskrimineerimise põhimõtte ja käesoleva lepingu sätetega.

4. Niipea, kui üks lepinguosaline on koostanud uue õigusakti, teatab ta sellest teisele lepinguosalisele ja konsulteerib temaga võimalikult põhjalikult. Ühe lepinguosalise taotlusel võib esialgselt arvamusi vahetada ühiskomitees.

5. Niipea, kui üks lepinguosaline on vastu võtnud lennutranspordialase või VI lisa nimetatud seotud valdkondi käsitleva uue õigusakti või õigusakti muudatuse, teatab ta sellest teisele lepinguosalisele hiljemalt kolmekümne päeva jooksul pärast õigusakti või õigusakti muudatuse vastuvõtmist. Kummagi lepinguosalise taotlusel korraldab ühiskomitee kuuekümne päeva jooksul pärast seda arvamuste vahetamise kõnealuse uue õigusakti või muudatuse mõju kohta käesoleva lepingu nõuetekohasele toimimisele.

6. Ühiskomitee:

a) võtab vastu lepingu VI lisa muutva otsuse, et lisada sinna, vajaduse korral vastastikkuse põhimõtet arvesse võttes, kõnealune uus õigusakt või muudatus;

b) võtab vastu otsuse selle kohta, et kõnealust uut õigusakti või muudatust tuleb käsitada käesoleva lepinguga kooskõlas olevana;

või

c) teeb otsuse kõikide muude mõistliku aja jooksul võetavate meetmete kohta, et tagada käesoleva lepingu nõuetekohane toimimine.

Artikkel 28

Lõpetamine

1. Käesolev leping sõlmitakse määramata tähtjaks.

2. Kumbki lepinguosaline võib mis tahes ajal diplomaatiliste kanalite kaudu kirjalikult teisele lepinguosalisele teatada oma otsusest käesolev leping lõpetada. Kõnealune teade saadetakse samal ajal ka Rahvusvahelisele Tsiviillennundusorganisatsioonile. Käesolev leping lõpetatakse kaheteistkümne kuu möödumisel pärast seda, kui teine lepinguosaline on saanud kirjaliku teate, välja arvatud juhul, kui lepingu lõpetamise teade võetakse enne nimetatud tähtaja möödumist tagasi.

3. Käesolev leping kaotab kehtivuse või peatatakse, kui assotsiatsioonileping vastavalt kas kaotab kehtivuse või peatatakse.

*Artikkel 29***Registreerimine Rahvusvahelises
Tsiivilennundusorganisatsioonis ja ÜRO sekretariaadis**

Käesolev leping ja kõik selle muudatused registreeritakse Rahvusvahelises Tsiivilennundusorganisatsioonis ja ÜRO sekretariaadis.

*Artikkel 30***Jõustumine**

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse ajutiselt allakirjutamise kuupäevast alates vastavalt lepinguosaliste vastavalt lepinguosaliste siseriiklikule õigusele.

2. Käesolev leping jõustub üks kuu pärast viimase noodi kuupäeva, mis on edastatud selliste diplomaatiliste nootide vahetamise käigus, mis kinnitavad, et kõik käesoleva lepingu jõustumiseks vajalikud menetlused on lõpetatud. Sellise vahetamise eesmärgil esitab Maroko Kuningriik Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadile oma diplomaatilise noodi, mis on adresseeritud Euroopa Ühendusele ja selle liikmesriikidele, ning Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaat esitab Maroko Kuningriigile diplomaatilise noodi Euroopa Ühenduselt ja selle liikmesriikidelt. Diplomaatiline noot Euroopa Ühenduselt ja tema liimesriikidelt sisaldab teatist igalt liikmesriigilt, millega kinnitatakse, et käesoleva lepingu jõustumiseks vajalikud menetlused on lõpetatud.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Koostatud kahes eksemplaris eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja araabia keeles kahe tuhande kuuenda aasta detsembrikuu kaheteistkümnendal päeval Brüsselis, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset.

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Za Českou republiku

På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

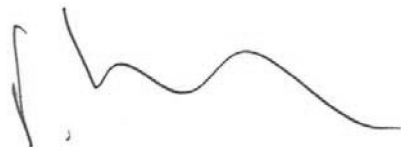
Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

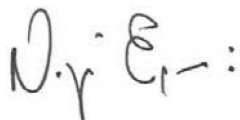
Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā

Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A Magyar Köztársaság részéről

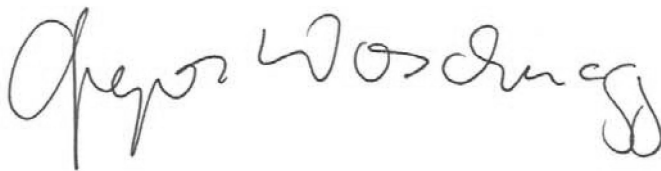
Għar-Repubblika ta' Malta

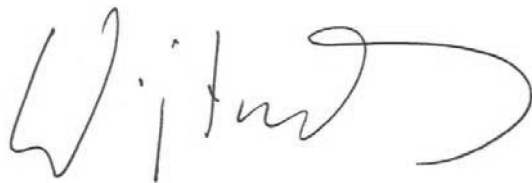
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

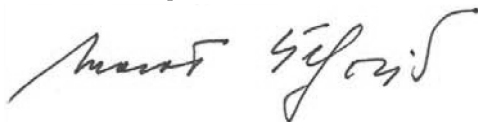
Pela República Portuguesa

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Eiropas Kopienas vārdā
 Europos bendrijos vardu
 az Európai Közösség részéről
 Għall-Komunità Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 På Europeiska gemenskapens vägnar

Por el Reino de Marruecos
 Za Marocké království
 For Kongeriget Marokko
 Für das Königreich Marokko
 Maroko Kuningriigi nimel
 Για το Βασίλειο του Μαρόκου
 For the Kingdom of Morocco
 Pour le Royaume du Maroc
 Per il Regno del Marocco
 Marokas Karalistes vārdā
 Maroko Karalystès vardu
 A Marokkói Királyság részéről
 Għar-Renju tal-Marokk
 Voor het Koninkrijk Marokko
 W imieniu Królestwa Marokańskiego
 Pelo Reino de Marrocos
 Za Marocké královstvo
 Za Kraljevino Maroko
 Marokon kuningaskunnan puolesta
 För Konungariket Marocko

عن المملكة المغربية

I LISA

KOKKULEPITUD TEENUSED JA KINDLAKSMÄÄRATUD LENNULIINID

1. Käesoleva lisa suhtes kohaldatakse käesoleva lepingu IV lisa sisalduvaid üleminekusätteid.
2. Kumbki lepinguosaline annab teise lepinguosalise lennuettevõtjatele õiguse osutada lennutransporditeenuseid allpool nimetatud lennuliinidel:
  - a) Euroopa Ühenduse lennuettevõtjate puhul:

Euroopa Ühenduses asuvad punktid – üks või mitu Marokos asuvat punkti – mujal asuvad punktid,
  - b) Maroko lennuettevõtjate puhul:

Marokos asuvad punktid – üks või mitu Euroopa Ühenduses asuvat punkti,
3. Maroko lennuettevõtjad võivad kasutada käesoleva lepingu artiklis 2 nimetatud liiklusõigusi rohkem kui ühe Euroopa Ühenduse territooriumil asuva punkti vahel, tingimusel et teenuste osutamine algab või lõpeb Maroko territooriumil.

Ühenduse lennuettevõtjad võivad kasutada lepingu artiklis 2 nimetatud liiklusõigusi Marokos ja mujal asuvate punktide vahel, tingimusel et teenuste osutamine algab või lõpeb ühenduse territooriumil ja et reisijateveo puhul asuvad nimetatud punktid Euroopa naabruspoliitika partnerriikides.

Euroopa Ühenduse lennuettevõtjad võivad Marokosse sisenevatel ja sealt väljuvatel liinidel teenindada rohkem kui ühte punkti (kaasterminaliteenus) ja neil on õigus teha nende punktide vahel vahemaandumisi.

Euroopa naabruspoliitika partnerriigid on: Alžeeria, Armeenia, Palestiina omavalitsus, Aserbaidžaan, Valgevene, Egiptus, Gruusia, Iisrael, Jordaania, Liibanon, Liibüa, Moldova, Maroko, Süüria, Tuneesia ja Ukraina. Naabruspoliitika partnerriikides asuvaid punkte võib kasutada ka vahepunktidena.
4. Kindlaksmääratud liinidel võib lennata mõlemas suunas. Iga kindlaksmääratud liini punkti, vahepunkti või väljaspool seda asuvat punkti võib ettevõtja äranägemisel mõne või kõigi teenuste osutamisel vahele jätta, tingimusel et teenuse osutamine algab või lõpeb Maroko lennuettevõtjate puhul Maroko territooriumil või Euroopa Ühenduse lennuettevõtjate puhul Euroopa Ühenduse liikmesriigi territooriumil.
5. Kumbki lepinguosaline lubab kõikidel lennuettevõtjatel määrata tema poolt turul osutatava rahvusvahelise lennutransporditeenuse sageduse ja mahu vastavalt äriliste kaalutlustele. Kooskõlas nimetatud õigusega ei tohi kumbki lepinguosaline ühepoolselt piirata teise lepinguosalise lennuettevõtjate läbilaskevõimet, teenuste sagedust ja regulaarsust või kasutatavate õhusõidukite tüüpi või tüüpe, välja arvatud tolli, käitamise, keskkonna- või tervisekaitsega seotud või tehnilistel põhjustel.
6. Kõik lennuettevõtjad võivad rahvusvahelise lennutransporditeenuse osutamisel kindlaksmääratud liinide kõikides punktides piiranguteta vahetada kasutatava õhusõiduki tüüpi.
7. Maroko lennuettevõtja võib võtta kolmanda riigi lennuettevõtjalt või Euroopa Ühendus käesoleva lepingu V lisa nime tamata kolmanda riigi lennuettevõtjalt õhusõiduki märgrendile käesoleva lepinguga ettenähtud õiguste kasutamiseks ainult erandkorras ja ajutiste vajaduste rahuldamiseks. See esitatakse rentivale lennuettevõtjale tegevusloa andnud asutusele ja teise lepinguosalise pädevale asutusele eelneva nõusoleku saamiseks.

II LISA

**MAROKO KUNINGRIIGI JA EUROOPA ÜHENDUSE LIIKMESRIIKIDE VAHELISED
KAHEPOOLSED LEPINGUD**

Nagu on sätestatud käesoleva lepingu artiklis 25, asendatakse käesoleva lepinguga järgmised kahepoolsed Maroko ja liikmesriikide vahelised lennutranspordi lepingud:

- Belgia Kuningriigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 20. jaanuaril 1958;

täiendatud nootide vahetamisega 20. jaanuaril 1958;

viimati muudetud 11. juunil 2002 Rabatis koostatud vastastikuse mõistmise memorandumiga;
- Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Maroko vaheline lennutranspordi leping, mille sätted Tšehhi Vabariik on kuulutanud siduvateks, sõlmitud Rabatis 8. mail 1961;
- Taani Kuningriigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennundusleping, sõlmitud Rabatis 14. novembril 1977;

täiendatud nootide vahetamisega 14. novembril 1977;
- Saksamaa Liitvabariigi ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Bonnisis 12. oktoobril 1961;
- Kreeka Vabariigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 10. mail 1999;

loetakse koos 6. oktoobril 1998 Ateenas koostatud vastastikuse mõistmise memorandumiga;
- Hispaania valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Madridis 7. juulil 1970;

viimati täiendatud 12. augusti 2003. aasta ja 25. augusti 2003. aasta kirjavahetusega;
- Prantsuse Vabariigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 25. oktoobril 1957;
  - muudetud 22. märtsi 1961. aasta kirjavahetusega;
  - muudetud 2. ja 5. detsembril 1968 kooskõlastatud protokolliga;
  - muudetud 17.–18. mai 1976. aasta konsultatsioonide memorandumiga;
  - muudetud 15. märtsil 1977. aasta konsultatsioonide memorandumiga;viimati muudetud 22.–23. märtsi 1984. aasta konsultatsioonide memorandumiga ja 14. märtsi 1984. aasta kirjavahetusega;
- Itaalia Vabariigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Roomas 8. juulil 1967;

muudetud 13. juulil 2000 Roomas koostatud vastastikuse mõistmise memorandumiga;

viimati muudetud nootide vahetamisega 17. oktoobril 2001 ja 3. jaanuaril 2002;
- Läti Vabariigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Varssavis 19. mail 1999;
- Luksemburgi Suurhertsogiriigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Bonnisis 5. juulil 1961;
- Ungari Rahvavabariigi ja Maroko Kuningriigi vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 21. märtsil 1967;

- Malta Vabariigi valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 26. mail 1983;
  - Tema Majesteedi Madalmaade Kuninganna valitsuse ja Tema Majesteedi Maroko Kuninga valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 20. mail 1959;
  - Austria föderaalvalitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 27. veebruaril 2002;
  - Poola Rahvavabariigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 29. novembril 1969;
  - Portugali ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 3. aprillil 1958;
täiendatud 19. detsembril 1975 Lissabonis koostatud protokolliga;
viimati täiendatud 17. novembril 2003 Lissabonis koostatud protokolliga;
  - Rootsi Kuningriigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Rabatis 14. novembril 1977;
täiendatud nootide vahetamisega 14. novembril 1977;
  - Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendkuningriigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennutranspordi leping, sõlmitud Londonis 22. oktoobril 1965;
muudetud nootide vahetamisega 10. ja 14. oktoobril 1968;
muudetud 14. märtsil 1997 Londonis koostatud protokolliga;
viimati muudetud 17. oktoobril 1997 Rabatis koostatud protokolliga;
  - lennunduslepingud ja muud kokkulepped, mille Maroko Kuningriik ja Euroopa Ühenduse liikmesriigid on parafeerinud või alla kirjutanud ning mis käesoleva lepingu allakirjutamise kuupäevaks ei ole veel jõustunud ja mida ajutiselt ei kohaldata;
  - Madalmaade Kuningriigi valitsuse ja Maroko Kuningriigi valitsuse vaheline lennundusleping, nagu see on 1. lisana lisatud 20. juunil 2001 Haagis koostatud vastastikuse mõistmise memorandumile.
-

III LISA

TEGEVUSLUBADE JA TEHNILISTE LUBADE VÄLJASTAMISE KORD: PÄDEVAD ASUTUSED

1. Euroopa Ühendus

Saksamaa:

Luftfahrt-Bundesamt
Transpordi, ehituse ja linnaasjade liiduministeerium

Austria:

Lennuamet
Transpordi, innovatsiooni ja tehnoloogia liiduministeerium

Belgia:

Lennutranspordi peadirektooraat
Liikuvuse ja transpordi föderaalamet

Küpros:

Lennuamet
Kommunikatsiooni- ja ehitusministeerium

Taani:

Lennuamet

Hispaania:

Tsiviillennunduse peadirektooraat
Arenguministeerium

Eesti:

Lennuamet

Soome:

Lennuamet

Prantsusmaa:

Tsiviillennunduse peadirektooraat (DGAC)

Kreeka:

Kreeka Lennuamet
Transpordi- ja kommunikatsiooniministeerium

Ungari:

Tsiviillennunduse peadirektooraat
Majandus- ja transpordiministeerium

Iirimaa:

Tsiviillennunduse peadirektooraat
Transpordiministeerium

Itaalia:

Riiklik tsiviillennuamet (ENAC)

Läti:

Lennuamet
Transpordiministeerium

Leedu:

Lennuamet

Luksemburg:

Tsiviillennunduse direktoraat

Malta:

Lennuamet

Madalmaad:

Transpordi-, infrastruktuuri- ja veemajanduse ministeerium: tsiviillennunduse ja kaubavedude peadirektoraat
Transpordi- ja Veemajanduse Inspeksioon

Poola:

Lennuamet

Portugal:

Riiklik Tsiviillennunduse Instituut (INAC)
Seadmete ning regionaalse haldamise ja planeerimise ministeerium

Tšehhi Vabariik:

Lennuamet
Transpordiministeerium
Tsiviillennunduse peadirektoraat

Ühendkuningriik:

Lennuamet
Transpordiministeerium (DfT)

Slovaki Vabariik:

Lennuamet
Transpordi-, posti- ja telekommunikatsiooniministeerium

Sloveenia:

Tsiviillennunduse direktoraat
Transpordiministeerium

Rootsi:

Lennuamet

2. Maroko Kuningriik

Tsiviilaeronautika direktoraat
Seadmete ja transpordiministeerium

IV LISA

ÜLEMINEKUSÄTTED

1. VI lisa nimetatud lennutranspordialaste ühenduse õigusaktide sätete rakendamist ja kohaldamist Maroko poolt hinnatakse Euroopa Ühenduse vastutusala piires ja hindamise kinnitab ühiskomitee. Kõnealune ühiskomitee otsus võetakse vastu hiljemalt kaks aastat pärast käesoleva lepingu jõustumist.
2. Kuni nimetatud otsuse vastuvõtmiseni ei hõlma I lisa nimetatud kokkulepitud teenused ja kindlaksmääratud liinid Euroopa Ühenduse lennuettevõtjate õigust võtta peale reisijaid ja lasti Marokos ning lasta/laadida neid pardalt maha sellest väljaspool asuvates punktides ja vastupidi ning Maroko lennuettevõtjate õigust võtta peale reisijaid ja lasti Euroopa Ühenduse punktis ja lasta/laadida neid pardalt maha mingis muus Euroopa Ühenduse punktis ja vastupidi. Sellele vaatamata võib jätkuvalt kasutada kõiki II lisa loetletud Maroko ja Euroopa Ühenduse liikmesriikide vaheliste kahepoolsete lepingutega kehtestatud viienda vabaduse liiklusõigusi niivõrd, kuivõrd ei toimu diskrimineerimist kodakondsuse alusel.

V LISA

LEPINGU ARTIKLITES 3 JA 4 VIIDATUD MUUDE RIIKIDE LOETELU

1. Islandi Vabariik (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu alusel)
  2. Liechtensteini Vürstiriik (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu alusel)
  3. Norra Kuningriik (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu alusel)
  4. Šveitsi Konföderatsioon (Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lennutranspordilepingu alusel)
-

VI LISA

TSIVIILENNUNDUSE SUHTES KOHALDATAVAD EESKIRJAD

Järgmiste õigusaktide "kohaldatavaid sätteid" tuleks kohaldada kooskõlas käesoleva lepinguga, kui käesolevas lisas või üleminekusätteid käsitlevas IV lisas ei ole sätestatud teisiti. Vajaduse korral esitatakse allpool iga üksiku õigusakti konkreetsed kohandused.

A. LENNUOHUTUS

Märkus: Täpseid tingimusi Maroko osalemiseks vaatlejana EASAs tuleb arutada hiljem.

Nr 3922/91

Nõukogu 16. detsembri 1991. aasta määrus (EMÜ) nr 3922/91 tehniliste nõuete ja haldusprotseduuride kooskõlastamise kohta tsiviilennunduses,

mida on muudetud:

- komisjoni 13. novembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 2176/96 nõukogu määruse (EMÜ) nr 3922/91 ühitamisest teadusliku ja tehnilise progressiga;
- komisjoni 25. mai 1999. aasta määrusega 1069/1999, millega kohandatakse teaduse ja tehnika arenguga nõukogu määrust 3922/91;
- komisjoni 28. detsembri 2000. aasta määrusega (EÜ) nr 2871/2000, millega teaduse ja tehnika arengut arvesse võttes kohandatakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3922/91;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 1592/2002, mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühiseeskirju ning Euroopa Lennundusohutusameti loomist.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–10, 12–13, välja arvatud artikli 4 lõige 1 ja artikli 8 lõike 2 teine lause ning I, II ja III lisa.

Artikli 12 kohaldamisel käsitatakse "liikmesriikidena" "EÜ liikmesriike".

Nr 94/56/EÜ

Nõukogu 21. novembri 1994. aasta direktiiv 94/56, millega kehtestatakse tsiviilennunduses toimunud lennuõnnetuste ja -intsidentide uurimise põhimõtted.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–12.

Nr 1592/2002

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 1592/2002, mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühiseeskirju ning Euroopa Lennundusohutusameti loomist,

mida on muudetud:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1643/2003, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1592/2002;
- komisjoni 24. septembri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1701/2003, millega kohandatakse määruse (EÜ) nr 1592/2002 artiklit 6.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–57, I ja II lisa.

Nr 2003/42

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/42/EÜ vahejuhtumitest teatamise kohta tsiviilennunduses.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–11, I ja II lisa

Nr 1702/2003

Komisjoni 24. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1702/2003, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnoahutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–4 ja lisa.

Nr 2042/2003

Komisjoni 20. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2042/2003 õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–6, I–IV lisa.

Nr 104/2004

Komisjoni 22. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 104/2004, milles sätestatakse Euroopa Lennundusohutusameti apellatsiooninõukogu korraldust ja koosseisu käsitlevad eeskirjad.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–7 ja lisa.

B. LENNULIIKLUSE KORRALDAMINE

Nr 93/65

Nõukogu 19. juuli 1993. aasta direktiiv 93/65 omavahel ühilduvate tehno spetsifikaatide määramise ja kasutamise kohta lennuliikluse korraldamiseks vajalike seadmete ning süsteemide hankimisel,

mida on muudetud:

- komisjoni 25. märtsi 1997. aasta direktiiviga 97/15, millega võetakse vastu Eurocontroli standardid ja muudetakse nõukogu direktiivi 93/65/EMÜ omavahel ühilduvate tehno spetsifikaatide määramise ja kasutamise kohta lennuliikluse korraldamiseks vajalike seadmete ning süsteemide hankimisel, mida on muudetud komisjoni 6. septembri 2000. aasta määrusega 2082/2000, millega võetakse vastu Eurocontroli standardid ja muudetakse direktiivi 97/15/EÜ Eurocontrol standardite vastuvõtmise ja nõukogu direktiivi 93/65/EMÜ muutmise kohta, mida on muudetud komisjoni 4. juuni 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 980/2002, millega muudetakse Eurocontrol standardite vastuvõtmist käsitlevat määrust (EÜ) nr 2082/2000.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–9, I ja II lisa.

Viide nõukogu direktiivile 93/65/EMÜ kustutatakse alates 20. oktoobrist 2005.

Nr 2082/2000

Komisjoni 6. septembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2082/2000, millega võetakse vastu Eurocontrol standardid ja muudetakse direktiivi 97/15/EÜ Eurocontrol standardite vastuvõtmise ja nõukogu direktiivi 93/65/EMÜ muutmise kohta,

mida on muudetud:

- komisjoni 4. juuni 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 980/2002, millega muudetakse Eurocontrol standardite vastuvõtmist käsitlevat määrust (EÜ) nr 2082/2000.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–3, I–III lisa.

Nr 549/2004

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus).

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–4, 6 ja 9–14.

Nr 550/2004

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 550/2004 aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus).

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–19.

Nr 551/2004

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 551/2004 õhuruumi korraldamise ja kasutamise kohta ühtses Euroopa taevas (õhuruumi määrus).

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–11.

Nr 552/2004

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 552/2004 Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu koostalitlusvõime kohta (koostalitlusvõime määrus).

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–12.

C. KESKKOND

Nr 89/629

Nõukogu 4. detsembri 1989. aasta direktiiv 89/629 tsiviilkasutuses olevate allahelikiirusega reaktiivlennukite mürapiiramise kohta.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–8.

Nr 92/14

Nõukogu 2. märtsi 1992. aasta direktiiv 92/14 rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni teise väljaande (1988) 16. lisa 1. kõite 2. peatüki II osas käsitletud lennukite lendude piiramise kohta,

mida on muudetud:

- nõukogu 30. märtsi 1998. aasta direktiiviga 98/20/EÜ, millega muudetakse direktiivi 92/14/EMÜ;
- komisjoni 21. aprilli 1999. aasta direktiiviga 1999/28/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/14/EMÜ;
- komisjoni 21. mai 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 991/2001, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/14/EMÜ

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–11 ja lisa.

Nr 2002/30

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/30/EÜ müraga seotud käitamispiirangute eeskirjade ja -korra kehtestamise kohta ühenduse lennuväljadel.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–15, I ja II lisa.

Nr 2002/49

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/49/EÜ, mis on seotud keskkonnamüra hindamise ja kontrollimisega.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–16, I–IV lisa.

D. TARBIJAKAITSE

Nr 90/314

Nõukogu 13. juuni 1990. aasta direktiiv 90/314/EMÜ reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide kohta.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–10.

Nr 92/59

Nõukogu 29. juuni 1992. aasta direktiiv 92/59 üldise tooteohutuse kohta.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–19.

Nr 93/13

Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–10 ja lisa.

Nr 95/46

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–34.

Nr 2027/97

Nõukogu 9. oktoobri 1997. aasta määrus (EÜ) nr 2027/97 lennuettevõtja vastutuse kohta õnnetusjuhtumite puhul,

mida on muudetud:

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. mai 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 889/2002, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2027/97.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–8.

Nr 261/2004

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–17.

E. ARVUTIPÕHISED ETTETELLIMISSÜSTEEMID

Nr 2299/1989

Nõukogu 24. juuli 1989. aasta määrus (EMÜ) nr 2299/1989 toimumisjuhendi kohta arvutipõhiste ettetellimissüsteemide puhul,

mida on muudetud:

— nõukogu 29. oktoobri 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 3089/93, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2299/89;

— nõukogu 8. veebruari 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 323/1999, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2299/89.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–22 ja lisa.

F. SOTSIAALSED ASPEKTID

Nr 1989/391

Nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiiv 89/391/EMÜ töötajate töetervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–16 ja 18–19.

Nr 2003/88

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–19, 21–24 ja 26–29.

Nr 2000/79

Nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiiv 2000/79, mis käsitleb Euroopa Lennuettevõtjate Ühenduse (AEA), Euroopa Transporditöötajate Föderatsiooni (ETF), Euroopa Lennumeeskonnaliikmete Liidu (ECA), Euroopa Piirkondlike Lennuettevõtjate Ühenduse (ERA) ja Rahvusvahelise Lennutranspordiettevõtjate Ühenduse (IACA) sõlmitud kokkulepet tsiviilennunduse lennupersonali tööaja korralduse kohta.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–5.

G. MUUD ÕIGUSAKTID

Nr 91/670

Nõukogu 16. detsembri 1991. aasta direktiiv nr 91/670 lennunduspersonali lennunduslubade vastastikuse tunnustamise kohta tsiviilennunduses.

Kohaldatavad sätted: artiklid 1–8 ja lisa.

(Euroopa Liidu lepingu VI jaotise kohaselt vastuvõetud aktid)

NÕUKOGU EELNÕU: RAAMOTSUS 2006/960/JHA

18. detsembri 2006,

Euroopa Liidu liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahelise teabe ja jälitusteabe vahetamise lihtsustamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 30 lõike 1 punkte a ja b ning artikli 34 lõike 2 punkti b,

võttes arvesse Rootsi Kuningriigi algatust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu üheks põhieesmärgiks on tagada oma kodanikele kõrgetasemeline turvalisus vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal.
- (2) See eesmärk saavutatakse kuritegevuse ennetamise ja tõkestamise teel tihedamas koostöös liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahel, samas austades inimõiguste, põhivabaduste ja õigusriigi põhimõtteid, millele liit on rajatud ja mis on liikmesriikidele ühised.
- (3) Kuritegude ja kuritegeliku tegevuse alase teabe ja jälitusteabe vahetamine on aluseks õiguskaitsealasele koostööle liidus, mille üldeesmärgiks on liidu kodanike turvalisuse parandamine.
- (4) Õigeaegne juurdepääs täpsele ja ajakohastatud teabele ja jälitusteabele on õiguskaitseasutuste jaoks oluline tegur kuritegude ja kuritegeliku tegevuse edukaks avastamiseks, ennetamiseks ja uurimiseks, eriti piirkonnas, mille sisepiiridel on kontroll kaotatud. Kuna kurjategijad tegutsevad salaja, tuleb neid kontrollida ning nendega seotud teavet tuleb vahetada eriti kiirelt.
- (5) Õiguskaitseasutuste võimalusi saada teistelt liikmesriikidelt raskete kuritegude ja terrorismiaktide kohta teavet ja jälitusteavet tuleb vaadelda horisontaalselt, jättes kõrvale erinevused kuritegude liigi või õiguskaitseasutuste ja õiguskaitseasutuste vahelise pädevuse jagunemise osas.

(6) Praegu tõkestavad ametlikud menetlused, haldusstruktuurid ja liikmesriikide seadusandluses kehtestatud õiguslikud takistused tõsiselt õiguskaitseasutuste vahelist teabe ja jälitusteabe tõhusat ja kiiret vahetamist; selline olukord on Euroopa Liidu kodanikele vastuvõetamatu ning nõuab suuremat turvalisust ja tõhusamat õiguskaitset, samas inimõigusi kaitstes.

(7) On vaja, et õiguskaitseasutused saaksid nõuda ja saada teavet ja jälitusteavet teistelt liikmesriikidelt uurimise erinevate etappide ajal, alates jälitusteabe kogumisest kuni eeluurimiseni. Selles suhtes on liikmesriikide süsteemid erinevad, kuid käesoleva raamotsusega ei püüta neid muuta. Kuid siiski püütakse raamotsusega kindlat liiki teabe ja jälitusteabe puhul tagada õiguskaitseasutustele vajaliku teabe kiire liidusisene vahetamine.

(8) Ühise õigusraamistiku puudumine tõhusaks ja kiireks teabe ja jälitusteabe vahetamiseks liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahel on puudus, mis tuleb kõrvaldada; seetõttu peab Euroopa Liidu Nõukogu vajalikuks võtta vastu õiguslikult siduva dokumendi teabe ja jälitusteabe vahetamise lihtsustamise kohta. Raamotsus ei mõjuta olemasolevaid ega tulevasi õigusakte, mis võimaldavad käesoleva raamotsuse eesmärke laiendada või hõlbustada teabe ja jälitusteabe vahetamise korda, nt Euroopa Liidu lepingu artiklil K.3 põhinevat 18. detsembri 1997. aasta konventsiooni tolliasutuste vastastikuse abi ja koostöö kohta. ⁽¹⁾

(9) Teabevahetuse teostamise osas ei piira käesolev raamotsus riigi julgeoleku olulisi huve ega ohusta käimasoleva uurimise edukust või üksikisikute turvalisust, samuti riigi julgeolekuga seotud luuretegevust.

⁽¹⁾ EÜT C 24, 23.1.1998, lk 2.

(10) On oluline, et teabevahetuse edendamiseks võimalikult laialdaselt, eelkõige seoses otseselt või kaudselt organiseeritud kuritegevuse ja terrorismiga seotud süütegudega, ning viisil, mis ei kahjusta kehtiva korra kohast liikmesriikidevahelise koostöö nõuetekohast taset.

(11) Liikmesriikide ühine huvi piiriüleste kuritegudega võitlemisel peab rõhutama sobiva tasakaalu saavutamist kiire ja tõhusa õiguskaitsealase koostöö ning kokkulepitud andmekaitse, põhivabaduste, inimõiguste ja üksikisikute vabaduse põhimõtete ja eeskirjade vahel.

(12) Euroopa Ülemkogu 25. märtsi 2004. aasta kohtumisel vastuvõetud terrorismivastase võitluse deklaratsioonis kohustas Euroopa Ülemkogu nõukogu läbi vaatama liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahelise teabe ja jälitusteabe vahetamise lihtsustamise meetmed.

(13) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev raamotsus endast nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ (Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel nimetatud kahe riigi Schengeni *acquis* rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises osalemise kohta sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta) ⁽¹⁾ artiklis 1 nimetatud valdkonnaga seotud Schengeni *acquis* sätete edasiarendamist. Käesoleva raamotsuse osas on järgitud nimetatud lepingus sätestatud menetlusi.

(14) Šveitsi puhul kujutab käesolev raamotsus endast Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ning Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses selliste Schengeni *acquis* sätete edasiarendamist, mis jäävad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis H nimetatud valdkonda, ning mida tõlgendatakse koostoimes nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta otsuse 2004/860/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel kõnealusele lepingule allakirjutamist ning selle teatud sätete ajutist kohaldamist ⁽²⁾ artikli 4 lõikega 1 ja nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta otsuse 2004/849/EÜ mis käsitleb Euroopa Liidu nimel kõnealusele lepingule allakirjutamist ning selle teatud sätete ajutist kohaldamist ⁽³⁾ artikli 4 lõikega 1,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA RAAMOTSUSE:

I JAOTIS

KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Eesmärk ja kohaldamisala

1. Käesoleva raamotsuse eesmärk on kehtestada eeskirjad, mille alusel liikmesriikide õiguskaitseasutused saavad tõhusalt ja kiirelt vahetada olemasolevat teavet ja jälitusteavet, et viia läbi uurimist kriminaalasjades või jälitusmenetlust.

2. Käesolev raamotsus ei mõjuta liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelisi kahepoolseid või mitmepoolseid kokkuleppeid või kordi ega Euroopa Liidu õigusakte, mis käsitlevad vastastikust õigusabi või vastastikust tunnustamist kriminaalasjade osas tehtud otsuste puhul, sealhulgas kolmandate riikide sätestatud tingimusi juba edastatud teabe kasutamise suhtes.

3. Käesolev raamotsus hõlmab kogu artikli 2 lõikes d sätestatud teavet ja/või jälitusteavet. Raamotsusega ei kohustata liikmesriike ühelgi viisil koguma ja talletama teavet ja jälitusteavet sel otstarbel, et seda teiste liikmesriikide pädevatele õiguskaitseasutustele edastada.

4. Käesoleva raamotsusega ei kohustata liikmesriike edastama teavet ja jälitusteavet õigusasutuses tõendina kasutamiseks ega anta õigust kasutada sellist teavet või jälitusteavet nimetatud eesmärgil. Kui liikmesriik on saanud teavet või jälitusteavet käesoleva raamotsuse alusel ning soovib seda kasutada õigusasutuses tõendina, tuleb tal saada teavet või jälitusteavet edastanud liikmesriigilt nõusolek ja teha seda kehtivate liikmesriikide vahelist õigusalasest koostööd käsitlevate dokumentide abil, kui see on vajalik vastavalt teavet või jälitusteavet edastanud liikmesriigi siseriiklikele õigusaktidele. Sellist nõusolekut ei nõuta, kui taotluse saanud liikmesriik on juba teabe või jälitusteabe edastamise käigus andnud oma nõusoleku teabe või jälitusteabe kasutamiseks tõendina.

5. Käesolev raamotsus ei kohusta ühelgi viisil teabe või jälitusteabe kohta taotluse saanud liikmesriiki kasutama siseriiklike õigusaktidega määratletud sunnimeetmeid mis tahes teabe või jälitusteabe hankimiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽²⁾ ELT L 370, 17.12.2004, lk 78.

⁽³⁾ ELT L 368, 15.12.2004, lk 26.

6. Liikmesriigid edastavad, kui siseriiklikud õigusaktid seda lubavad ja nende kohaselt, eelnevalt sunnimeetmeid kasutades hangitud teabe või jälitusteabe.

7. Käesolev raamotsus ei muuda kohustust austada põhiõigusi ja õiguse üldpõhimõtteid, mis on kirja pandud Euroopa Liidu lepingu artiklis 6, ega mõjuta õigusasutustele sellega seoses pandud kohustusi.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas raamotsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *pädev õiguskaitseasutus* – riiklik politsei-, tolli- või mõni teine asutus, mida siseriiklike õigusaktidega on volitatud avastama, ennetama ja uurima süütegusid või kuritegelikku tegevust ning kasutama oma volitusi ja võtma sunnimeetmeid selliste tegevuste puhul. Mõiste *pädev õiguskaitseasutus* ei hõlma asutusi või üksusi, mis tegelevad eelkõige riikliku julgeoleku küsimustega. Iga liikmesriik teatab hiljemalt avalduses, mis antakse hoiule nõukogu peasekretariaati, milliseid ametiasutusi mõiste *pädev õiguskaitseasutus* hõlmab. Seda avaldust võib alati muuta;
- b) *kuriteo uurimine* – õiguslik raamistik, mille piires pädevad õiguskaitse- või õigusasutused, sealhulgas prokuratuurid, võtavad meetmeid, et teha kindlaks ja tuvastada tõsiasju, kahtlusaluseid ja asjaolusid, mis on seotud ühe või mitme tuvastatud konkreetse kuriteoga;
- c) *jälitusmenetlus* – õiguslik raamistik, kus ei ole veel jõutud uurimisaasi ning mille piires pädeval õiguskaitseasutusel on siseriikliku õiguse kohaselt õigus koguda, töödelda ja analüüsida kuritegude ja kuritegeliku tegevuse kohta käivat teavet, et teha kindlaks, kas konkreetsed kuriteod on toime pandud või neid võidakse toime panna;
- d) *teave ja jälitusteave* –
  - i) õiguskaitseasutuste valduses olev mis tahes liiki teave või andmed,

ning

- ii) mis tahes liiki teave või andmed, mis on avalik-õiguslike või eraõiguslike ühingute valduses ja millele õiguskaitseasutustele on juurdepääs ilma sunnimeetmeid kasutamata vastavalt artikli 1 lõikele 5;

- e) 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JHA (Euroopa vahistamismääruse kohta) artikli 2 lõikes 2 nimetatud süüteod⁽¹⁾ – siseriiklikus õiguses sätestatud süüteod, mis vastavad selles sättes nimetatud süütegudele või on nendega samaväärsed.

II JAOTIS

TEABE JA JÄLITUSTEABE VAHETAMINE

Artikkel 3

Teave ja jälitusteabe edastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 2 lõikes d määratletud teavet ja jälitusteavet saab kooskõlas käesoleva raamotsusega edastada teiste liikmesriikide pädevatele õiguskaitseasutustele.
2. Teave ja jälitusteave edastatakse siseriiklike õigusaktidega antud pädevuse piires tegutseva kuritegu uuriva või jälitusmenetlust teostava pädeva õiguskaitseasutuse taotlusel.
3. Liikmesriigid tagavad, et teave ja jälitusteabe edastamisel teiste liikmesriikide pädevatele õiguskaitseasutustele ei kohaldata rangemaid tingimusi kui teave ja jälitusteabe taotlemisel ja esitamisel siseriiklikul tasandil. Eelkõige ei sea liikmesriik oma pädeva õiguskaitseasutuse ja teise liikmesriigi pädeva õiguskaitseasutuse vahelise teabe või jälitusteabe vahetamise tingimuseks kohtu nõusolekut või luba, kui taotluse saanud pädev õiguskaitseasutus võib sisemenetluse käigus saada juurdepääsu sellisele teabele või jälitusteabele ilma kohtu nõusoleku ja loata.
4. Kui taotletav teave või jälitusteave on riigi siseriikliku õiguse kohaselt taotluse saanud pädevale õiguskaitseasutusele kättesaadav ainult õigusasutuse nõusoleku või loa alusel, on taotluse saanud pädev õiguskaitseasutus kohustatud taotlema pädevalt õiguskaitseasutuselt nõusolekut või luba taotletavale teabele juurdepääsu saamiseks ja selle vahetamiseks. Taotluse saanud liikmesriigi pädev õigusasutus kohaldab oma otsust tehes samu eeskirju kui täielikult riigisisese juhtumi puhul, ilma et see piiraks artikli 10 lõigete 1 ja 2 kohaldamist.

⁽¹⁾ EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1.

5. Kui taotletav teave või jälitusteave on saadud teiselt liikmesriigilt või kolmandalt riigilt ja selle suhtes kohaldatakse erikohustuse reeglit, saab sellist teavet või jälitusteavet teise riigi pädevale õigusasutusele edastada üksnes teabe või jälitusteabe andnud riigi loal.

Artikkel 4

Teabe ja jälitusteabe edastamise ajalised piirid

1. Liikmesriigid tagavad menetluste olemasolu, mis võimaldavad neil raamotsuse 2002/584/JHA artikli 2 lõikes 2 nimetatud kuritegusid käsitlevat teavet või jälitusteavet käsitlevatele kiireloomulistele taotlustele vastata kaheksa tunni jooksul, kui taotletud teavet või jälitusteavet hoitakse andmebaasis, millele õiguskaitseasutusel on otsene juurepääs.

2. Kui taotluse saanud pädeval õiguskaitseasutusel ei ole võimalik vastata kaheksa tunni jooksul, esitab ta põhjendused käesoleva raamotsuse lisas A olevat vormi kasutades. Kui 8 tunni jooksul taotletav teave või jälitusteave põhjustaks taotluse saanud õiguskaitseasutusele ebaproportsionaalse koormuse, võib kõnealune taotluse saanud asutus teabe või jälitusteabe edastamise edasi lükata. Sel puhul teavitab taotluse saanud õiguskaitseasutus viivitamatult taotluse esitanud õiguskaitseasutust sellest viivitusest ning edastab taotletud teabe või jälitusteabe võimalikult kiiresti kolme päeva jooksul. Käesoleva lõike kasutamise tulemus vaadatakse üle hiljemal 19. detsembri 2009.

3. Liikmesriigid tagavad, et raamotsuse 2002/584/JHA artikli 2 lõikes 2 nimetatud süütegudega seotud teavet või jälitusteavet käsitlevatele taotlustele, mis ei ole kiireloomulised, tuleks vastata nädala jooksul, kui teavet või jälitusteavet hoitakse andmebaasis, millele õiguskaitseasutusel on otsene juurepääs. Kui taotluse saanud pädeval õiguskaitseasutusel ei ole võimalik vastata eespool nimetatud tähtjaks, esitab ta põhjendused käesoleva raamotsuse lisas A olevat vormi kasutades.

4. Muudel juhtudel tagavad liikmesriigid, et taotletav teave edastatakse taotluse esitanud pädevale õiguskaitseasutusele 14 päeva jooksul. Kui taotluse saanud pädeval õiguskaitseasutusel ei ole võimalik 14 päeva jooksul vastata, esitab ta põhjendused käesoleva raamotsuse lisas A olevat vormi kasutades.

Artikkel 5

Teabe ja jälitusteabe taotlemine

1. Teavet ja jälitusteavet võib taotleda süüteo avastamise, ennetamise või uurimise eesmärgil, kui faktiliste põhjuste alusel saab uskuda, et vajalik teave ja jälitusteave on teises liikmesriigis olemas. Taotluses märgitakse ära nimetatud faktilised põhjused ning selgitatakse teabe ja jälitusteabe taotlemise põhjus ning seos nimetatud põhjuse ning teabe ja jälitusteabe subjektiks oleva isiku vahel.

2. Taotlust esitav pädev õiguskaitseasutus hoidub taotlemast rohkem teavet või jälitusteavet või seadmast lühemaid tähtaegu, kui on vajalik taotluse eesmärgi täitmiseks.

3. Teabe või jälitusteabe taotlused peavad sisaldama vähemalt käesoleva raamotsuse lisas B toodud teavet.

Artikkel 6

Sidekanalid ja keeled

1. Teabe ja jälitusteabe vahetamine raamotsuse kohaselt võib toimuda mis tahes olemasolevate, rahvusvaheliseks õiguskaitsealaseks koostööks kasutatavate kanalite kaudu. Taotlemiseks ja teabe vahetamiseks kasutatakse konkreetse kanali puhul kasutatavat keelt. Liikmesriigid esitavad nõukogu peasekretariaadile artikli 2 lõike a kohaste avalduste tegemisel kontaktandmed selle kohta, kuhu taotlused kiireloomuliste juhtumite korral saata võib. Neid andmeid võib igal ajahetkel muuta. Nõukogu peasekretariaat edastab saadud avaldused liikmesriikidele ja komisjonile.

2. Euroopa Politseiameti loomist käsitleva konventsiooni (Europoli konventsiooni) ⁽¹⁾ kohaselt edastatakse teave ja jälitusteave Europolile ja nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsuse 2002/187/JHA (millega moodustatakse Eurojust, et tegevdada võitlust raskete kuritegude vastu) ⁽²⁾ kohaselt Eurojustile siis, kui vahetatav teave käsitleb nende pädevusse kuuluvat süütegu või kriminaalset tegevust.

⁽¹⁾ EÜT C 316, 27.11.1995, lk 2. Konventsiooni on viimati muudetud Europoli konventsiooni artikli 43 lõike 1 alusel koostatud protokolliga (ELT C 2, 6.1.2004, lk 3).

⁽²⁾ EÜT L 63, 6.3.2002, lk 1. Otsust on viimati muudetud otsusega 2003/659/JHA (ELT L 245, 29.9.2003, lk 44).

*Artikkel 7***Omaalgatuslik teabe ja jälitusteabe vahetamine**

1. Ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist, edastavad pädevad õiguskaitseasutused ilma, et neile selleks vastav taotlus esitataks, muude asjaomaste liikmesriikide pädevatele õiguskaitseasutustele teavet ja jälitusteavet, kui faktiliste põhjuste alusel saab uskuda, et selline teave ja jälitusteave aitaks kaasa raamotsuse 2002/584/JHA artikli 2 lõikes 2 nimetatud süütegude avastamisele, ennetamisele või uurimisele. Sellise spontaanse teabevahetuse kord reguleeritakse teavet esitava liikmesriigi siseriiklike õigusaktidega.

2. Teabe ja jälitusteabe edastamine piiritletakse sellega, mida peetakse asjakohaseks ja vajalikuks kõnealuse kuriteo või kuritegeliku tegevuse edukaks avastamiseks, ennetamiseks ja uurimiseks.

*Artikkel 8***Andmekaitse**

1. Kõik liikmesriigid tagavad, et artikli 6 lõikes 1 nimetatud sidekanalite kasutamise korral sätestatud andmekaitse eeskirju standardeid kohaldatakse ka käesoleva raamotsusega sätestatud teabe ja jälitusteabe vahetamise menetluse raames.

2. Käesoleva raamotsuse kohaselt otse või kahepoolselt vahetatud teabe ja jälitusteabe suhtes kohaldatakse teabe saanud liikmesriigi siseriiklike andmekaitse eeskirju, kus teabe ja jälitusteabe suhtes kohaldatakse andmekaitse eeskirju, mis on samad kui teabe saanud liikmesriigis kogutud teabe või jälitusteabe puhul. Käesoleva raamotsuse rakendamisel töödeldavaid isikuandmeid kaitstakse vastavalt Euroopa Nõukogu 28. jaanuari 1981. aasta konventsioonile üksikisikute kaitse kohta isikuandmete automaattöötusel ja selle konventsiooni 8. novembri 2001. aasta lisaprotokollile (nende liikmesriikide puhul, kes selle ratifitseerinud on) seoses järelevalveasutustega ja andmete liikumisega üle piiride. Käesoleva raamotsuse alusel saadud isikuandmeid käsitledes peaksid õiguskaitseasutused arvestama ka isikuandmete kasutamist politsei valdkonnas reguleeriva Euroopa Nõukogu soovitusel R (87) 15 sätestatud põhimõtetega.

3. Käesoleva raamotsuse kohaselt edastatud teavet ja jälitusteavet võivad teabe saanud liikmesriigi pädevad õiguskaitseasutused kasutada üksnes sellel eesmärgil, milleks teave või jälitusteave on vastavalt raamotsusele edastatud või avalikku julgeolekut ähvardava vahetu ja tõsise ohu ennetamiseks. Teabe kasutamist teistel eesmärkidel lubatakse ainult teabe edastanud liikmesriigi eelneval loal ja üksnes teabe saanud liikmesriigi siseriiklike õigusaktide kohaselt. Sellise loa võib anda siis, kui teavet edastava liikmesriigi siseriiklik õigus seda lubab.

4. Käesoleva raamotsuse alusel teavet ja jälitusteavet edastades võib pädev õiguskaitseasutus vastavalt oma siseriiklikele õigusaktidele esitada andmeid saavale pädevale õiguskaitseasutusele tingimusi teabe ja jälitusteabe kasutamise kohta. Tingimusi võib seada samuti kriminaalasja uurimise või jälitusmenetluse, mille raames teabe ja jälitusteabe vahetamine toimus, tulemustest aruandmisele. Teavet ja jälitusteavet saavale pädevale õiguskaitseasutusele on need tingimused siduvad, välja arvatud erijuhtudel, kui siseriiklikus õiguses sätestatakse, et kasutamispingutest tuleb loobuda õigusalaste, seadusandlike organite või teiste seaduse alusel loodud iseseisvate organite puhul, kes vastutavad pädevate õiguskaitseasutuste järelevalve eest. Sellisel juhul võib teavet ja jälitusteavet kasutada ainult pärast eelnevat konsulteerimist andmeid edastanud liikmesriigiga, kelle huve ja arvamusi tuleb võimalikult palju arvesse võtta. Teabe edastanud liikmesriik võib erijuhtumitel teabe saanud liikmesriigilt nõuda, et viimane annaks teavet edastatud teabe ja jälitusteabe edasise kasutamise ja täiendava töötlemise kohta.

*Artikkel 9***Konfidentsiaalsus**

Pädevad õiguskaitseasutused võtavad igal teabe ja jälitusteabe vahetamise üksikjuhul arvesse uurimise salajasusega seotud nõudeid. Sel eesmärgil tagavad pädevad õiguskaitseasutused kooskõlas oma siseriikliku õigusega kogu neile edastatud konfidentsiaalsena määratletud teabe ja jälitusteabe konfidentsiaalsuse.

*Artikkel 10***Teabe ja jälitusteabe edastamisest keeldumise põhjused**

1. Ilma et see piiraks artikli 3 lõike 3 kohaldamist, võib pädev õiguskaitseasutus keelduda teabe ja jälitusteabe avaldamisest ainult siis, kui faktiliste põhjuste alusel võib eeldada, et teabe ja jälitusteabe avaldamine:

- a) kahjustaks taotluse saanud liikmesriigi julgeoleku olulisi huve,

või

- b) ohustaks käimasoleva uurimise või jälitusmenetluse edukust või inimeste julgeolekut,

või

- c) oleks ilmselgelt ebaproportsionaalne või ebaoluline seda eesmärki silmas pidades, milleks teavet on taotletud.

2. Juhul, kui taotlus on seotud süüteoga, mida taotluse saanud liikmesriigi seaduste kohaselt karistatakse lühema kui üheaastase vangistusega, võib pädev õiguskaitseasutus keelduda taotletud teabe või jälitusteabe edastamisest.

3. Pädev õiguskaitseasutus keeldub teavet või jälitusteavet edastamast, kui pädev õigusasutus ei ole andnud luba artikli 3 lõike 4 alusel taotletud teabe saamiseks ja vahetamiseks.

III JAOTIS

LÖPPSÄTTED

Artikkel 11

Rakendamine

1. Liikmesriigid võtavad hiljemalt 19. detsembri 2006 vajalikud meetmed käesoleva raamotsuse sätete järgimiseks.

2. Liikmesriigid edastavad nõukogu peasekretariaadile ja komisjonile kõikide sätete tekstid, millega võetakse siseriiklikku õigusse üle käesolevast raamotsusest tulenevad kohustused. Komisjon esitab nende ja muu liikmesriikide poolt esitatud teabe alusel nõukogule 19. detsembri 2006 aruande käesoleva raamotsuse toimimise kohta. Hiljemalt ...19. detsembri 2006 annab nõukogu hinnangu sellele, millises ulatuses on liikmesriigid käesolevat raamotsust järginud.

Artikkel 12

Seosed muude dokumentidega

1. Käesoleva raamotsusega asendatakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ⁽¹⁾ artikli 39 lõiked 1, 2 ja 3 ning artikkel 46 sel määral, kui need on seotud teabe ja jälitusteabe vahetamisega eesmärgiga viia läbi eeluurimist või jälitusmenetlust vastavalt käesolevas raamotsuses sätestatule.

2. Schengeni täitevkomitee 16. detsembri 1998. aasta otsus piiriülese politseikoostöö kohta kuritegude ennetamise ja avastamise valdkonnas (SCH/Com-ex(98) 51 rev 3) ⁽²⁾ ja Schengeni täitevkomitee 28. aprilli 1999. aasta otsus politseikoostöö parandamise kohta kuritegude ennetamisel ja avastamisel (SCH/Com-ex (99) 18) ⁽³⁾ tunnistatakse kehtetuks.

3. Liikmesriigid võivad jätkata pärast käesoleva raamotsuse vastuvõtmist kahe- või mitmepoolsete lepingute või kordade kohaldamist, kui need lepingud ja korrad võimaldavad laiendada käesoleva raamotsuse eesmärke ning aitavad kaasa käesoleva raamotsuse reguleerimisalasse kuuluva teabe ja jälitusteabe vahetamise protseduuride lihtsustamisele või edasisele hõlbustamisele.

4. Liikmesriigid võivad sõlmida või jõustada pärast käesoleva raamotsuse jõustumist kahe- või mitmepoolseid lepinguid või kordi, kui need lepingud ja korrad võimaldavad laiendada käesoleva raamotsuse eesmärke ning aitavad kaasa käesoleva raamotsuse kohaldamisalasse kuuluva teabe ja jälitusteabe vahetamise menetluste lihtsustamisele või edasisele hõlbustamisele.

5. Lõigetes 3 ja 4 nimetatud lepingud ja korrad ei tohi mingil moel mõjutada suhteid nende liikmesriikidega, kes ei ole nende lepingute või kordade osapooled.

⁽¹⁾ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19. Konventsiooni on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1160/2005 (ELT L 191, 22.7.2005, lk 18).

⁽²⁾ ELT L 239, 22.9.2000, lk. 407.

⁽³⁾ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 421.

6. Liikmesriigid teatavad nõukogule ja komisjonile 19. detsembri 2006 jõustumist, milliste lõikes 3 nimetatud olemasolevate lepingute ja kordade kohaldamist nad soovivad jätkata.

Artikkel 13

Jõustumine

Käesolev raamotsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

7. Samuti teavitavad liikmesriigid nõukogu ja komisjoni kõikidest lõikes 4 osutatud uutest lepingutest ja kordadest kolme kuu jooksul nende allkirjastamisest või kui tegemist on õigusaktidega, mis allkirjastati enne käesoleva raamotsuse vastuvõtmist, kolme kuu jooksul nende jõustumisest

18. detsembri 2006

*Nõukogu nimel
eesistuja
J.-E. ENESTAM*

LISA A

**TEABEVAHETUS NÕUKOGU RAAMOTSUSE 2006/960/JSK KOHASELT VORM KASUTAMISEKS TAOTLUSE SAANUD
LIIKEMSRIIGILE TEABE EDASTAMISE VÕI EDASTAMISEGA VIIVITAMISE VÕI EDASTAMISEST KEELDUMISE
KORRAL**

Käesolevat vormi tuleks kasutada taotletud teabe ja/või jälitusteabe edastamiseks, taotluse esitanud asutuse teavitamiseks, kui ei suudeta kinni pidada tavapärasest tähtajast, kui on vaja esitada taotlus loa saamiseks õigusasutusele või kui keeldutakse teabe edastamisest.

Vormi võib menetluse jooksul mitu korda kasutada (nt kui taotlus tuleb esmalt loa saamiseks õigusasutusele esitada ja hiljem ilmneb, et taotluse täitmisest tuleb keelduda).

Taotluse saanud asutus (nimi, aadress, telefon, faks, e-post, liikmesriik)	
Käitleja andmed (vabatahtlik):	
Käesoleva vastuse viitenumber	
Eelneva vastuse kuupäev ja viitenumber	
Vastatakse järgmisele taotluse esitanud asutusele	
Taotluse kuupäev ja kellaeg	
Taotluse viitenumber	

Raamotsuse 2006/960/JSK artiklis 4 kehtestatud tavapärase tähtaeg	
Süütegu kuulub raamotsuse 2002/584/JHA artikli 2 lõikes 2 nimetatud süütegude hulka ning teavet või jälitusteavet hoitakse andmebaasis, millele taotluse saanud liikmesriigi õiguskaitseasutusel on otsene juurepääs.	Nõutav kiireloomulisus → ☐ 8 tundi
	Kiireloomulisus ei ole nõutav → ☐ 1 nädal
Muud juhud	→ ☐ 14 päeva

Raamotsuse 2006/960/JSK kohaselt edastatud teave: esitatud teave ja jälitusteave
1. Edastatud teabe või jälitusteabe kasutamine   ☐ võib kasutada üksnes eesmärkidel, milleks see edastati, või avalikku julgeolekut ähvardava vahetu ja tõsise ohu ennetamiseks   ☐ on lubatud kasutada ka muudel eesmärkidel järgmistel tingimustel (vabatahtlik):
2. Allika usaldusväärsus   ☐ usaldusväärne   ☐ peamiselt usaldusväärne   ☐ ei ole usaldusväärne   ☐ usaldusväärset ei ole võimalik hinnata
3. Teabe või jälitusteabe täpsus   ☐ täpne   ☐ allika poolt kinnitatud   ☐ kuuldustel põhinev – kinnitatud   ☐ kuuldustel põhinev – ei ole kinnitatud

4. Kuriteo uurimise või jälitusmenetluse, mille raames teabevahetus toimus, tulemuste kohta peab aru andma teavet edastanud asutusele   ☐ Ei ☐ Jah
5. Teabe spontaanse vahetamise puhul: põhjused, mis annavad alust uskuda, et teave või jälitusteave võib kaasa aidata raamotsuse 2002/584/JHA artikli 2 lõikes 2 nimetatud süütegude avastamisele, ennetamisele ja uurimisele:

VIIVITUS - raamotsuse 2006/960/JSK artiklis 4 kehtestatud tähtjaks ei ole võimalik vastata
Teavet või jälitusteavet ei saa edastada antud tähtaja jooksul järgmistel põhjustel:
Teave või jälitusteave edastatakse tõenäoliselt järgmise ajavahemiku jooksul: ☐ 1 päev ☐ 2 päeva ☐ 3 päeva ☐ .... nädal(at) ☐ 1 kuu
☐ Õigusasutuse luba on taotletud. Menetlus, mille tulemusena luba antakse / loa andmisest keeldutakse, kestab tõenäoliselt .... nädal(at).

KEELDUMINE – teavet või jälitusteavet: ☐ ei olnud võimalik edastada ja riiklikul tasandil taotleda või ☐ edastada järgmis(t)el põhjus(t)el:
A – kohtuliku kontrolliga seotud põhjus, mille tõttu ei saa anda vastastikust õigusabi ega nõuda selle kasutamist
☐ pädev õigusasutus ei luba juurdepääsu teabele või jälitusteabele ega nimetatud teabe vahetamist
☐ taotletav teave või jälitusteave on eelnevalt omandatud sunnimeetmeid kasutades ja selle edastamine ei ole siseriiklike õigusaktidega lubatud.
☐ teave või jälitusteave   ☐ ei ole õiguskaitseasutuse valduses või ☐ ei ole ametiasutuste või eraõiguslike isikute valduses selliselt et õiguskaitseasutused saaksid teavet omandada ilma sunnimeetmeid kasutamata
☐ B – taotletava teabe või jälitusteabe edastamine kahjustaks riigi olulisi julgeolekuhuve või ohustaks käimasoleva uurimise või jälitusmenetluse edukust või inimeste julgeolekut või oleks ilmselgelt ebaproportsionaalne või ebaoluline seda eesmärki silmas pidades, milleks teavet taotleti.
Kui kasutatakse variante A või B, palun tuua vajadusel ära lisateave või põhjused keeldumise kohta (vabatahtlik):
☐ D – taotluse saanud asutus otsustab keelduda teabe või jälitusteabe edastamisest, sest taotlus on seotud järgmise süüteoga (täpsustada kuriteo laad ja õiguslik kvalifikatsioon) ....., mida taotluse saanud liikmesriigi seaduste kohaselt karistatakse üheaastase või lühema vangistusega
☐ E – taotletud teave või jälitusteave puudub
☐ F – taotletav teave või jälitusteave on saadud teiselt liikmesriigilt või kolmandalt riigilt ja selle suhtes kohaldatakse erikohustuse reeglit ning kõnealune riik ei ole andnud oma nõusolekut nimetatud teabe või jälitusteabe edastamiseks.

LISA B

TEABEVAHETUS NÕUKOGU RAAMOTSUSE 2006/960/JSK KOHASELT TEABE JA JÄLITUSTEABE TAOTLEMISE
VORM KASUTAMISEKS TAOTLUST ESITAVALE LIIKMESRIIGILE

Käesolevat vormi kasutatakse teabe ja jälitusteabe taotlemiseks raamotsuse 2006/960/JSK kohaselt.

I – Haldusteave

Taotlust esitav asutus (nimi, aadress, telefon, faks, e-post, liikmesriik):	
Käitleja andmed (vabatahtlik):	
Liikmesriigile:	
Taotluse kuupäev ja kellaaeg:	
Taotluse viitenumber:	

Eelnevad taotlused

Tegemist on esimese taotlusega selle juhtumi puhul

Juhtumi kohta on ka enne taotlusi esitatud

Eelnev(ad) taotlus(ed)

Vastus(ed)

	Kuupäev	Viitenumber (taotluse esitanud riigis)	Kuupäev	Viitenumber (taotluse adreessadiks olevas riigis)
1.				
2.				
3.				
4.				

Kui taotlus saadetakse mitmele asutusele, palun nimetada kõik kasutatud kanalid:

Europoli siseriikliku üksuse /
Europoli kontaktametnik

Teabeks
 Täitmiseks

Interpoli siseriiklik keskbüroo

Teabeks
 Täitmiseks

Sirene

Teabeks
 Täitmiseks

Kontaktametnik

Teabeks
 Täitmiseks

Muu (täpsustage):

Teabeks
 Täitmiseks

Kui sama taotlus esitatakse teisele liikmesriigile, palun nimetada liikmesriik (liikmesriigid) ja kasutatud kanal (vabatahtlik)

II – Tähtajad

Meeldetuletus: Raamotsuse 2006/960/JSK artiklis 4 sätestatud tähtajad

A - Kuritegu kuulub raamotsuse 2002/584/JHA artikli 2 lõikes 2 nimetatud kuritegude hulka

ning

taotletavat teavet või jälitusteavet hoitakse andmebaasis, millele õiguskaitseasutusel on otsene juurepääs

→ Taotlus on kiireloomuline → Tähtaeg: 8 tundi võimalusega edasi lükata

→ Taotlus ei ole kiireloomuline → Tähtaeg: 1 nädal

B – Muud juhud: tähtaeg: 14 päeva

Kiireloomulisus ON nõutav

Kiireloomulisus EI OLE nõutav

Kiireloomulisuse põhjused (nt kahtlusaluseid hoitakse vahi all, asi peab jõudma kohtusse enne teatud kuupäeva):

Taotletav teave või jälitusteave

Uuritava kuriteo (uuritavate kuritegude) või kuritegeliku tegevuse (kuritegelike tegevuste) liik

Süüteo (süütegude) toimepaneku tehjulude kirjeldus, sealhulgas teabe või jälitusteabe taotluse subjektiks oleva isiku süüteos (süütegudes) osalemise aeg, koht ja laad:

Kuriteo/kuritegude laad

A – raamotsuse 2006/960/JSK artikli 4 lõigete 1 ja 3 kohaldamine

 A.1. Süüteo sooritamise eest karistatakse maksimaalselt kolmeaastase vangistusega taotluse esitanud liikmesriigis

JA

A.2. tegemist on ühe või mitmega järgmistest süütegudest:

☐ kuritegelikus ühenduses osalemine	☐ kuritegelikul teel saadud tulu rahapesu
☐ terrorism	☐ raha võltsimine, sealhulgas eurode võltsimine
☐ inimkaubandus	☐ arvutikuriteod
☐ laste seksuaalne ärakasutamine ja lapsporno	☐ keskkonnakuriteod, sealhulgas ebaseaduslik kauplemine
☐ narkootiliste ja psühhotroopsete ainete salakaubavedu	☐ ohustatud looma- ja taimeliikide ning taimesortidega
☐ ebaseaduslik relva-, laskemoona- ja lõhkeainetega kauplemine	☐ kaasaaitamine ebaseaduslikule sissesõidule ja riigisviibimisele
☐ korruptsioon	☐ tahtlik tapmine, raske kehavigastuse tekitamine
☐ pettus, sealhulgas pettus, mis mõjutab Euroopa ühenduste finantshuve 26. juuli 1995. aasta Euroopa ühenduste finantshuve kaitse konventsiooni tähenduses	☐ ebaseaduslik kauplemine inimorganite ja -kudedega
☐ organiseeritud või relvastatud röövimine	☐ inimrööv, ebaseaduslik vabadusevõtmine ja pantvangi võtmine
☐ kultuuriväärtuste, sealhulgas antiik- ja kunstiesemete salakaubavedu	☐ rassism ja ksenofoobia
☐ kelmus	☐ tuumamaterjalide ja radioaktiivsete ainete salakaubavedu
☐ väljapressimine ja raha väljapressimine	☐ varastatud sõidukitega kauplemine
☐ reprodutseerimine ja toodete piraatkoopiade valmistamine	☐ vägistamine
☐ haldusdokumentide võltsimine ja nendega kauplemine	☐ süütamine
☐ maksevahendi võltsimine	☐ Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohtualluvusse kuuluvad kuriteod
☐ ebaseaduslik kauplemine hormoonpreparaatide ja muude kasvukiirendajatega	☐ õhusõiduki või laeva kaaperdamine
	☐ sabotaaž

→ Seega kuulub süütegu raamotsuse artikli 2 lõike 2 alla. → Seega kohaldatakse käesolevale taotlusele vastamise tähtaegade suhtes raamotsuse 2006/960/JSK artikli 4a lõikes 1 (kiireloomulised juhtumid) ja artikli 4 lõikes 3 (mittekiireloomulised juhtumid) sätestatud.

või

 B – süütegu/süüteod ei ole nimetatud vormi A osas.

Sel juhul lisada süüteo/süütegude kirjeldus:

Teabe või jälitusteabe taotlemise eesmärk**Seos teabe või jälitusteabe taotlemise eesmärgi ning teabe või jälitusteabe subjektiks oleva isiku vahel****Teavet või jälitusteavet käsitleva taotlusega seotud süüteo uurimise või teabe või jälitusteabe taotluse aluseks oleva jälitusmenetluse peamiseks subjektiks (peamisteks subjektideks) olev(ad) isik(ud) (isikuandmed, kui need on teada)****Põhjused, miks arvatakse, et teave või jälitusteave on taotluse saanud liikmesriigis****Piirangud taotluses sisalduva teabe kasutamiseks teabe esitamise eesmärgile mittevastavalt või avalikku julgeolekut ähvardava vahetu ja tõsise ohu ennetamiseks**

- kasutamine lubatud
- kasutamine lubatud, kuid teabe edastajat mitte mainida
- kasutamine ei ole lubatud ilma teabe edastaja loata
- kasutamine keelatud